

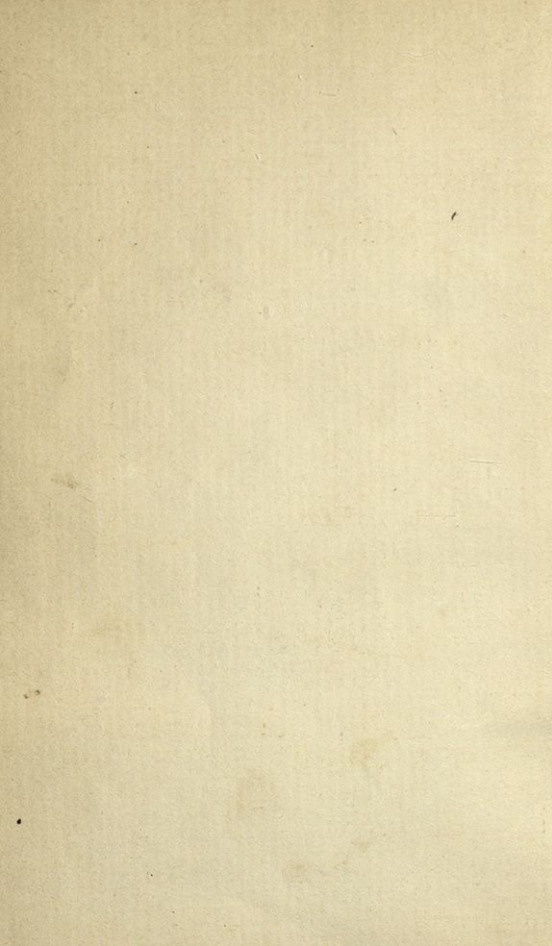
Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

110145

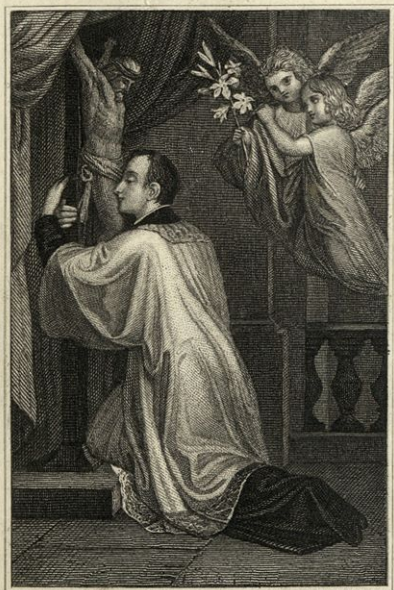

119. Stahlstich v. Carl Mayer's K.A. in Nürnberg.

St. Aloisius.

Verlag von Carl Mayer in Nürnberg

S. ALOJZI,

a l i

šestnedeljna pobožnost v čast sv. Alojzja

poleg nemškega.

Pridal je

molitve za službo božjo
in življenje

sv. Stanislava Kostka

VAL. LAH,

duhoven Ljubljanske škofije.

*Z dovoljenjem visokočastiljiviga Ljubljanskiga
škofijstva.*

Tretjiga natisa.

V LJUBLJANI, 1867.

Založil in prodaja Matija Gerber.

110145

110145

N 621/1952

V V O D.

Češenje sv. Alojzja se je začelo že 30 let po njegovi smerti, ko je bil 1621 zveličanim prištet. Ko pa je bil od papeža Benedikta XIII. sv. Silvestra dan 1726 za svetnika razglašen, in mladini sploh, posebno pa učencam v zgled *bogoslužnosti* in *deviške čistosti* postavljen, se je začelo širiti češenje njegovo po vsim svetu.

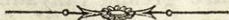
V spomin šestih let, ktere je preživel sv. Alojzi v samostanu (kloštru), so prejekali častitelji njegovi šest nedelj po versti sv. zakramente. Papež Klemen XII. pa so l. 1740 dovolili popolen odpustek za vsako teh šest nedelj vsakimu, kdor ob njih vredno prejema presv. rešnje Telo, in opravlja v slavo božjo in čast sv. Alojzja še kake druge pobožnosti, molitve, premišljevanja, dobre dela i. t. d. To češenje sv. Alojzja je tudi obilen sad obrodilo. V vsih potrebah je pomagal ta ljubljeneč božji gorečim in stanovitnim svojim častiteljem. Posebno so se po njegovih prošnjah pokorili zastarani, terdovratni grešniki; obupne duše so se umirovale; stare grešne razvade so se opušale; čistost se je skerbniši jela varvati;

mladina je postajala po ti pobožnosti boga-boječniši in nedolžniši; mlačni so se vne-mali za svetejši življenje, ker jim je oči odpiralo *večkratno sprašanje vesti*, in *pogostni sklepi* so jih spravili iz nesrečne mlačnosti; pobožni so vidno rastli in pribirali v dobrim in lepih čednostih. — Tudi v telesnih po-trebah je pomagal Bog mnogokrat po proš-njah sv. Alojzja.

Kakor hasnovita in koristna je ta šest-nedeljna pobožnost vsakimu človeku, po-sebno pa mladini; naj vender popraša vsak spovednika za svet, bi jo li opravljal ali ne. — To je gola resnica, da nikdar ne zabrede človek, ki *pogosto* pa *vredno* pre-jema sv. rešnje Telo, v take hudobije, v kakoršne se pogrezvajo mlačni in brezvestni opušavci in zasmehvavci tega sv. zakramenta.

Kdor tedaj želi sv. Alojzja častiti in posnemati lepe njegove čednosti (to je nam-reč svetnikom naj ljubši češenje), ima v téh bukvicah vodilo, kako zamore v čast sv. Alojzja opravljati od sv. cerkve poter-jeno in z odpustki obdarjeno šestnedeljno pobožnost.

Bog naj obudi z žarki milosti svoje obilno sadu!

I.

NAUK

od šestnedeljne pobožnosti sv. Alojzja.

Kdor želi sv. Alojzja goreče častiti in si pridobiti obilniga sadu za zveličanje, naj zvesto spolnuje te vodila:

1) Moli vsak dan skoz celih šest tednov v čast sv. Alojzja po 6 Očenašev, 6 češenih Marij in 6 čast Bogu . . .

2) Beri vsako nedeljo te pobožnosti prav priserčno in zbrano nekaj življenja sv. Alojzja, ter se v tednu spominjaj, kaj si v nedeljo bral in prizadevaj si, da boš sv. Alojzja častil s posnemanjem tistih čednost, ki so ti bile v nedeljo pred oči postavljene.

3) Sprejmi prav goreče vsako nedeljo te pobožnosti sv. zakramente, ter ponavljalj čez teden v nedeljo storjene sklepe.

4) Varuj se skerbno greha, celo majhnih napak; beži pred grešno priložnostjo, slabo tovaršijo, lenobo, praznimi pogovori, radovednostjo i. t. d.

5) Spominjaj se pogosto sv. Alojzja; izročuj se mu v varstvo, in zdihni k njemu pri vsakim delu; opravljaj z dobrim namenam Bogu v povečanje in sv. Alojzju v čast dolžnosti svojiga stanu in druge dobre dela.

6) Tudi ne opušaj vnanjih spokornih del; krati si kaj jedi, in vsaj poželjivosti svoji ne strezi. Ne gledaj in ne poslušaj iz radovednosti, govori prijazno in v potrebi, strezi rad bližnjimu, sosebno pa domačim.

7) Dela keršanske ljubezni o priložnosti vselej spolnuj; svari, uči zlasti otroke, dajaj dober zgled in za vse moli. Poskušaj tudi češenje sv. Alojzja širiti, ako govoriš o priliki od življenja in čednost njegovih.

Sporočila

sv. Alojzja do častiteljev svojih.

1) *Premišljuj Kristusovo terpljenje.*

Imej priserčno pobožnost do terpljenja in smerti Jezusove; serce se ti bo otajalo in pri vsakim premišljevanji se bo topilo žarečih zdihljejev. Premišljuj skrivnosti Kristusoviga terpljenja od umivanja nog do groba; vsako uro se spomni ene skrivnosti, premisli jo nekoliko, potem zdihni k Jezusu, moli in prosi ga kake posebne milosti takole: „Češena mi bodi ura, ob kateri je moj Zveličar noge umival svojim učencam — presveto Telo postavil — kervavi pot potil i. t. d. Zavolj tolike ponižnosti ob umivanji nog mi dodeli, o Jezus! da svoj napuh ukrotim in ponižno živim; ali: Zavolj neskončne ljubezni svoje o postavljenji presv. Telesa te prosim, dodeli mi milost, naj bi te v tem sv. zakramentu vselej prav goreče prejel; ali: Zavolj kervaviga

pota na oljski gori, mi olajšaj in oslajšaj smertno uro in me varuj satanovih sleparij i. t. d.

Kdor ob vsaki uri D. Marijo in angelca varha časti, bo prav lahko tudi to premišljevanje opravljal. Stanovitno se derži te navade, in obilno sadu ti bo donesla, če tudi samo enekrati na dan premišljuješ. Premišluj zvečer

ob šestih: Jezus ves ponižen učen-
cam noge umiva;

ob sedmih: Jezus presv. Telo v
spomin svoje smerti postavi;

ob osmih: Jezus na oljski gori moli,
kervavi pot poti, od Juda Iškarjota je pre-
dan in potem vjet;

ob devetih: Jezus je bil pred vik-
šim duhovnam od hlapca neusmiljeno za
uho udarjen.

Preden zaspiš, premišluj zasramovanje
in pretepanje, ktero je Jezus čez noč terpel;
in zjutraj zopet premišluj

ob štirih: Jezusa zvezaniga pred
judovski zbor peljajo;

ob petih: Jezusa Pilatu krivično
tožijo;

ob šestih: Herod Jezusa zasmeho-
vaje ko norca belo obleče;

ob sedmih: Križaj ga! Baraba nam
spusti! kriči druhal;

ob osmih: Rabeljni so razmesarili
Jezusa ob kervavim bičanju;

ob devetih: Jezusa so s ternjem
kronali;

ob desetih: Ponci Pilat Jezusa bi-
čaniga ljudstvu pokaže, in ga po nedolžno
v smert obsodi;

ob enajstih: Jezus nese težki križ
na Kalvarijo;

ob dvanajstih: Jezusa med tolo-
vajema križajo;

ob eni: Jezus moli za križavce svoje
in obljubi raj skesanimu tolovaju;

ob dveh: Jezus izroči žalostno svojo
mater Janezu in Janeza Marii, in toži svojo
zapušenost;

ob treh: Jezus izroči svojo dušo Bogu Očetu, glavo nagne in umerje;

ob štirih: Jezusova stran je bila s sulico odperta;

ob petih: Jezusovo telo v grob položé.

2) *Posnemaj Jezusa in Marijo.*

a) Greh je edino hudo, ker samo greh te v pekel pahne. Celo naj manji greh žali Boga, zato rej varuj se ga; rajši vse, tudi smert preterpi, kakor bi Boga žalil.

b) Da se greha obvaruješ, berzdaj vse počutke, oči, ušesa, ker skozi nje hodi smert v dušo. Ogibaj se vsake grešne prilžnosti, slabih tovaršij, lenobe; govori samo v potrebi; imej v mislih Boga in svete reči, ti bodo pa vse slabe želje zginile.

c) Če te vender še skušnjave nadlegvajo, spomni se, da te božje oko povsod gleda in njegova milost te tudi podpira povsod, ako se češ bojevati zoper skušnjave.

d) Serca ne navezuj na svet, časno blago, veselje in druge stvari. Stvarjen si

za Boga, ne za svet. Vse moraš enkrat pustiti, sam Bog ti ostane vekomaj.

e) Zares spokorno naj bo tvoje življenje; zatiraj lastno voljo, in ne strezi mesu po njegovi poželjivosti. Res je spčetka zatajevanje težko; ali veselje pre-sega vse grenkosti, če prvo zopernost premagamo.

f) Ne obupaj v stiskah in terpljenji. „Kdor Boga ljubi, se mu vse v prid končuje.“ Neizrečeno plačilo je vsim obljubljenost, ki zemeljske nadloge voljno terpe.

g) Iši svojiga veselja v Bogu; z Bogom ravnaj, Bogu zaupaj, Bogu vse dušne in telesne potrebe razodevaj. Bog se da najti vsim, ki ga željno išejo; Bog rad usliši, le priserčno ga ljubi nad vse.

h) Oziraj se rad na križaniga Zveličarja; v njem gledaš neskončno ljubezen božjo in neskončno nehvaležnost svojo. Na križu boš spoznal hudobijo greha, pa tudi terpljenje, ki čaka nespokornikov po smerti.

i) Žareče ljubi Jezusa v presv. zakramentu. Njega ljubezen do grešnikov je

taka, da stanuje noč in dan v prostovoljni ječi in hrepeneče pričakuje, kdaj ga bo prišel kdo kakih milost prosit. Obiskuj tedaj ob vsaki priložnosti Kralja nebes in zemlje na tem prestolu usmiljenja in ljubezni.

k) Imej tudi priserčno ljubezen in terdno zaupanje do Marije, prečiste Device, matere božje in tudi svoje matere in besednice pri Bogu. Ona ne zapusti nikogar svojih otrok.

l) Po ljubezni tvoji do bližnjiga se spoznava velikost ljubezni tvoje do Boga. Kdor bližnjiga ne ljubi, mu ne pomaga v potrebah z besedo in djanjem, pa vender pravi, da ljubi Boga, je gerd lažnik. Kako bo Boga ljubil, ki ga ne vidi, ker ne ljubi bližnjiga, ki ga vidi? „Kar ste revežem storili, ste meni storili,“ pravi Jezus.

R e d ,

po katerim naj kristjani živé.

(O. Fr. Neumayer-a.)

*Vse naj se zgodi spodobno in
po redu. I. Kor. 14, 40.*

Splošne vodila.

1) Bog ne tirja od nas posebnih del, samo greha se varujmo in natanko spolnujmo vsakdanje opravila.

2) Bog hoče, da vsakdanje dela pametno in zavedno opravljamo, ne pa samoglavno in poveršno.

3) Bog ne gleda toliko našiga djanja, kolikor naše serce. To je pred Bogam storjeno, kar si kdo storiti prizadeva.

Te vodila spolnuj, in boš rastel v dobrim. Po njih preiskuj vsaj vsak mesec stan svoje duše, da zveš, ali greš proti nebeškim planjavam ali v peklenško brezno. Po tih vodilih naj napeljavajo k dobriemu

tudi gospodarji in gospodinje otroke in podložne svoje.

Posebne vodila.

1. Ob navadni uri vstajaj: „**vselej, urno, pobožno.**“

„Vselej“ vstani brez izgovora. Truplo je len hlapec, ki rad poléga; kdor ga sluša, mu bo pešala duša.

„Urno“ vstajaj brez pomude. Pogubljeni se bodo ob trobentnim glasu: vstanite mertvi! počasi gibali, zveličani pa se bodo „urno“ iz grobov vzdigali.

„Pobožno“ vstajaj ko tički, kateri na vse zgodaj Bogu hvalo žvergolé. Prični dan, kakor bi bil zadnji tvojiga življenja.

2. Bodi pri sv. maši „**spodobno, pazljivo.**“

„Spodobno“, ker se pobožnost serca razodeva in množi po „spodobnim“ vedenji. „Svete reči za svete ljudi.“

„Pazljivo.“ Kdor zna brati, naj bere iz bukvic; kdor ne zna brati, naj moli žalostni rožnikranc. Začenja naj se

z žalostjo nad grehi, kakor se začenja sv. maša z očitno spovedjo. Pri sv. evangeliu zahvali Boga za dar sv. vere in prosi razsvetljenja krivovercam in nevercam. Pri daritvi se skleni v sercu z mašnikom in prosi Boga, naj bi ta dar dopadljivo sprejel v tvoje zveličanje in vsih tistih, za katere si dolžan moliti. Pri povzdigi presv. Telesa moli: „**O** presveto rešnje Telo! molim te in častim te! **O** Jezus, Jagnje božje! tebi živim, tebi umerjem, tvoj hočem biti zdaj in vekomaj. **O**zri se na ubogo mojo dušo, za katero si se voljno grešnikom v roke dal in terpljenje in smert na križu prestal.“

Pri povzdigi presv. Kervi moli: „**O** presveta rešnja **K**ri mojiga **Z**veličarja! **O** živi Jezus! tebe molim, tebe častim; bodi mi milostiv, bodi mi usmiljen; daj, da tvoja predraga **K**ri nad menoj ne bo zgubljena! — **O**če nebeški! ne glej mojih grehov, temuč glej svojiga **S**ina, in zavolj njegoviga terpljenja, zavolj njegove smerti se usmili mene uboziga grešnika.“ Pri sv. obhajilu obžaluj svoje

grehe in obudi goreče želje, Jezusa prejeti. Popolno se mu izroči z besedami sv. Avguština: „Tvoj sim, tvoje so moje oči, ušesa, roke, noge, duša in vse. Ves sim tvoj, o Bog! daj, da bi bil tudi večno ves tvoj.“

3. Moli „**mirno, počasno.**“

„Mirno“ v kraji, kjer se serce ne moti in ne razmišlja; in takrat, kadar te nič ne priganja hiteti z molitvo.

„Mnogo ljudi in mnogo opravil omažežva molitvo in spridi, kakor mušice sladke jedila.“

„Pčasno.“ Kdor moli, ne opravlja kaj malovredniga, zakaj bi tedaj hitel? Molitva obstoji bolj v zdihljajih serca, kakor v izrekovanji besedi.

4. Vedi se „**prijazno, varno.**“

„Prijazno,“ da nikogar ne žališ, pa tudi ne bodi zamerljiv. Večkrat bodi slep, gluh in mutast, da mir ohraniš, ker Bog ni Bog prepira, ampak Bog miru.

„Varno.“ Živiš med ljudmi, ne med

angelci; ne zapeljujejo vselej, vender večkrat. Rad se volk oblači v ovčjo kožo.

5. Pokoren bodi „**hitro, popolno.**“

„Hitro“, kakor bi ti zapoved z nebes došla. Človeku se težko uklanjamo, Bogu pa lahko.

„Popolno“, ne samo na videz. Bog, ki ti zapoveduje po vikših tvojih, te gleda, kaj in kako ti delaš. Češ Bogu mar grintovo ovco darovati?

6. Jej „**tečno, zmerno, spodobno.**“

„Tečno“, da se škodljivih jedil in pijač zderžuješ. Strup je strup, če ravno je sladak. Ti moraš gospodariti poželjivost, ne ona tebe.

„Zmerno“, da bi še lahko kaj povžil, ko od mize greš. Vživajte darove božje za potrebo, ne pa zavolj poželjivosti.

„Spodobno.“ Živina žre, človek naj jé.

7. Razveseluj se, „**pošteno, priljudno.**“

„Pošteno.“ Ogibaj se veselja, ki

pripravi dušo v nevarnost ali zavolj družin, časa in kraja. Povsod te gleda božje oko in angel varh.

„Priljudno.“ Človek je človeka spoštovati dolžan. Perst in voda ste dve različne reči; zmešaj ji, imaš blato. Predomače vedenje do svojiga spola nas dela zaničljive, napravlja jezo in prepir; z drugim spolam pa nevarnost donaša, ker zgine vsa sramožljivost.

8. Delaj **„po redu, pridno.“**

„Po redu“, da zapovedane dela vselej pred samovoljnimi opravljaš. Kdor tako ravna, ne ravna po svoji glavi, ampak, kar je potrebno in koristno. Red je „železnica“, ki nas vozi brez truda in ovinkov v namenjeni kraj.

„Pridno“ s potrebnim dušnim in telesnim trudem. „Bog te gleda; Bog ti pomaga; Bog te plača!“ Te li ne bo ta misel spodbadala? Kdor ima Boga pred očmi in se pogosto v nebo ozira, naj pridniši svoje dela opravlja.

9. Premagaj se **„pogosto, močnodušno.“**

„Pogosto“, da se privadiš sebe gospodariti. Oči, ušesa, jezik, roke, noge, gerlo, ljubezen, jeza, poželjivost, strah, žalost, veselje te bodo nenadama napadli, da bi te za seboj potegnili, pa krepko se jim ustavljaš. „Kolikor se boš premagoval, toliko boš rasel v dobrim“, pravi Tomaž Kempčan.

„Močnodušno“. Delo in terpljenje okrepujete dušo in telo. Naj se še tolikrat težave povernejo, z božjo pomočjo vse preterpi. Kdor dolgo in pobožno živeti želi, naj se váruje mehkužnosti. Ljubezen božja in ljubezen samosvojna se nikakor ne strinjata.

10. Opravljaš radovoljno pobožnosti **„kratke, in prosto.“**

„Kratke“, ker dolgih ali ne boš dolgo opravljal, ali pa prav slabo.

Bog ne gleda, koliko storimo, ampak kako storimo. En zlat več velja ko mnogo grošev; tako tudi kratke pobožnosti dobivajo ceno in vrednost po „gorečnosti in stano-

vitnosti“, kakor tudi majhni demant vse druge kamne prekosi zavolj bliša in krepkosti.

„Prosto.“ Te pobožnosti se brez greha smejo spremeniti ali celo opustiti, če dušni prid kaj boljšiga svétva.

11. Zdihuj k Bogu „**pogosto, resnično.**“

„Pogosto“ vsaj vsako uro enkrat. Kar je dihanje truplu, to je molitva duši. Kamor koli greš, kjer koli si, bodi vesel, bodi žalosten, v vsih nadlogah in okolišinah zdihuj k Bogu. Tvoji zdihljeji bodo prederli oblake, in milost božja te bo z nebes obrosila.

„Resnično“ v sercu, ne samo na jeziku. Češ prav moliti, se vadi Boga ljubiti v mislih in djanji. Ljubezen je ogenj, ki naj hitreje konča plevel našiga serca.

12. Svete zakramente prejemaj „**željno, vredno.**“

„Željno“, ker Jezus sam nas vabi: „Velika večerja je pripravljena.“ Če ne poželiš te večerje, si se družih jedil napolnil. Izmeči iz sebe otrobe, da ti bo

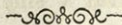
dišala nebeška mana. Tekne post truplu, pa duši napravljaj pogosto dobro večerjo.

„Vredno.“ Glej, da ne prideš brez ženitvanske obleke, brez pobožnosti in božjiga dopadenja k angelski večerji; drugač boš pahnjen v temo, kjer bo jok in škripanje z zobmi. Sv. obhajilo naj ti bo večerja, pri kateri vživaš Kristusa „zveličarja“, ne pa ostriga „sodnika;“ pri kateri Kristusovo terpljenje „premišljaš“, ne pa „ponavljaš;“ pri kateri duša vživa „milost in zastavo večniga življenja“, ne pa „večniga pogubljenja.“

13. Vest sprašuj „**vsak dan, skerbno.**“

„Vsak dan“, ker vsak dan grešiš. Če tega ne storiš, se boš kmali privadil grešiti. Če tudi ne moremo vsih grehov naenkrat opustiti, jih moramo pa vsaj posamezno spodrezovati in ogibati se priložnosti.

„Skerbno.“ Kristus na križu naj ti bo zerkalo; v njem se ogleduj; po njem sprašuj svojo glavo, ušesa, oči, roke, noge, jezik in serce.

Življenje sv. Alojzja.

I. Alojzi otrok.

Oče sv. Alojzja, Ferdinand, je bil imenitniga rodu Goncaškiga. Bil je grof Kastiljonski v Lombardii, knez rimskiga cesarstva in poveljnik vse vojske Filipa II. kralja Španskiga; tudi v rodu je bil z mnogo plemenitniki zlasti z vojvodam Mantovskim. Mati sv. Alojzja Marta je imela ravno tako slavne starše. Za mladih let je živela na dvoru Španjskim v blišu in časti pri Izabeli kraljici in ženi Filipovi. Ko jo knez Ferdinand snubi, ona mnogo moli in Boga razsvetljenja prosi, potem se še le ženinu vda. Grofica želi sinka dobiti, da bi ga popolno Bogu posvetila. Bog usliši prošnjo pobožne matere, ter ji da sinka 9. sušca 1568. Bila je takrat v smertni nevarnosti,

pa ona sebe in dete izroči D. Marii, in kmali srečno povije. Vojvoda Mantovski, prvi sorodnik (žlahtnik) in kerstni boter, imenuje dete Alojzja. Grofica dobro spozna naj večji dolžnost matere, da namreč otroke pobožno odreja, ker bo mogla oster odgovor od njih dati. Zatorej kmali uči Alojzja, kako ima pobožno sv. križ delati, spoštljivo izgovarjati sv. imeni Jezusa in Marije in nedolžne ročice proti nebesam povzdigati. Ker pri otrocih naj večji zgledi zdajo, je pogosto ž njim molila in ni pri njem terpeła kar nobeniga malopridneža. Za vse dobro mu vnema mlado serčice in Alojzi postane tako miločuten, da mu zadostuje sam spomin: „Alojzi! to Boga žali“, ko bi pri družih otrocih še šiba malo opravila. Zavalj take gorečnosti in nedolžniga obličja ga vsa družina sploh „angelčka“ imenuje.

Bog pa je hotel dati ljudem v sv. Alojzi razun čiste nedolžnosti tudi ginljiv zgled ostre pokore. Oče Ferdinand, ki je od mladosti na kraljevem dvoru živel v šumu in blišu, je bil tudi posvetne časti in slave željen. Kakor si mati prizadeva pobožno

zrediti sinčka Alojzja, tako se trudi oče po ravno tem Alojzji bliš, čast, slavo in veljavo svojiga rodu povikšati, in želi svojiga ljubljenca dobro izuriti v vojaških vajah. Vse igrače morajo vojaške biti in še le 4 leta stariga sinka vzame oče celo v taborišče pri mestu Kasale, kjer so se bili vojaki za vaje zbrali. Tukaj med vojaki se privadi Alojzi dveh napak. Grom kanonov je rad poslušal; vzame tedaj spijočimu vojaku smodnika (pulfra), natolče kanon, ter ga sproži. Ta igrača mu je bila smertna nevarnost, ker ga je kanon močno nazaj pahnjen skor sterl. Med vojaki se je bil tudi kletvic in slabih besedi privadil, ter jih rad ponavljal, ker se mu je množica vselej dopadljivo smejala. Samo v tem se je sv. Alojzi še v otročji nevednosti pregrešil, in vender doma od matere posvarjen urno svoj pregrešek spozna, ga obžaluje in pokori ostro vse žive dni. Odzdaj se pred Bogam popolno ponižuje, sebi kar več ne upa, vedno moli v samoti in tihih koticih in svete bukve prebira. Sklene že tudi Marii v čast duhovsko opravilo in sedem spokornih psalmov vsak dan

kleče moliti, in ta svoj sklep je tudi do smerti verno spolnoval. V osmim letu je že lesketala Alojzjeva pobožnost, in če bolj jo je svetu prikrival, svetleji se mu je razodevala. Zdaj kar vse vojaške igrače zametava in vsa posvetnost ga merzi; že zdaj spoznava vrednost časa in še otrok ima vendar že bolj vterjeno pobožnost, kakor se navadno v sivih letih nahaja.

Že zdaj odkrije pobožni deček, kako malo ga veseli posvetna čast vladarjeva, ki bi jo imel zavolj pervenstva prevzeti, in kako rad bi jo prepustil mlajimu bratu Rudolfu, da bi se mogel Bogu popolno darovati.

Zapomni.

1) Glej, kako zgodaj začne Alojzi Bogu iz vsiga serca služiti, in ti mende to edino naj potrebniši delo v starost odkladaš.

Cvet in mozeg svojih kosti satanu daješ, in Bogu puste kosti hraniš? Veš li, da boš starost doživel? Le kdor v mladosti Bogu služi, njega ne pozabi tudi v sivih dneh.

„Spominjaj se Stvarnika v dneh mladosti, dokler ne dojdejo leta, od katerih boš rekel, da ti niso všeč,“ govori sveto Pismo.

2) „Slabi tovarši spridijo lepo zadržanje.“ Zabredel je vanje sv. Alojzi brez vednosti in je bil zapeljan; ti pa jih celo išeš! „Kdor nevarnost ljubi, bo v nji poginil,“ pravi sveto Pismo.

3) „Strah božji je začetek modrosti božje“, greh pa je naj večji neumnost. Ti češ biti moder in preveden, pa si tak grešnik!

4) Nečista beseda porudéva sv. Alojzu obličje, in tebe ne prehaja rudečica, kadar kaj nesramniga slišiš. Gorje klavcam! Sv. Pavel piše: „Iz vaših ust naj ne izhaja nobena nesramna beseda, kakor se svetim spodobi. Govorite samo to, kar pobožnost obuja.“

5) Perva svaritev poboljša sv. Alojza, in kako dolgo že čaka Bog tvoje pokore? Pri tebi ne pomagajo ne hude besede, ne prošnje, ne nauki, ne žuganja; morde te samo šiba božja od greha odvrča?

Molitva.

Nebeški Oče! glej nevarnosti, s katerimi me svet obdaja in od tebe odvrāča. Brez tvoje pomoči se moram pogubiti v obilnih zapeljivostih, ki me noč in dan obdajajo. Ti, o Bog! si sv. Alojzja in toliko svetnikov iz njih otel, ne zapusti tudi mene, da se k tebi obrnem in tebi služim vekomaj. Amen.

II. Alojzi v Florenci.

Med tem je šel oče Ferdinand na vojsko. Komaj pa domu dojde, že zapazi, da se je Alojzi ves spremenil. To mu nič kaj ni všeč; mislil je namreč, da mora biti Alojzi, bodoči grof in vladar, po visokim svojim stanu že v prvi mladosti bolj posvetno in blišavno izrejen, in zatorej tudi urno vse potrebe za tako izrejo dobro premisli. Pošlje svoja sina Alojzja in Rudolfa v Florenco, glavno mesto Toskansko, naj

bi se ondi na sijajnim dvoru nadvojvoda Franca Mediči zlasti v priljudnim vedenju olikala in izurila v vsih vednostih. Nekaj časa stanujeta pri nadvojvodu, potem pa se preselita v drugo hišo, da bi se ondi laglje v tihoti učila. Vsak teden vender hodita grofiča po visokim svojim stanu se zveselovat v nadvojvodovo palačo. Alojzi bi bil prav rad te obiskanja opušal, pa pokoršina ga je morala k njim. Nadvojvodice, enake starosti z Alojzjem, so ga prav rade imele in tudi vedno vabile, naj bi se nedolžnih veselil z njimi vdeležval. Alojzi pa se jih po moči ogiba in celo pové jim, kako malo ga vse to veseli, ker vse veselje ima on le v molitvi in svetih bukvah. Jutranje in večerne molitve in drugih pobožnost nikdar ni opustil in svete maše nikoli zamudil; tudi je opravljal vse svoje dela vsak dan po gotovim redu. Brez oporov in zaprek pa Alojzju ni šlo spod rok; mogel se je premagovati, preden je ukrotil telo in vse počutke podvergel postavam božjim, ker je bil tudi iz poželjiviga mesa in vroče kervi. Ali on je ljubil Boga in ta goreča

ljubezen mu je slajšala vso grenkost, ter mu podelila zmago v boji s poželjivostjo.

Natančno je preiskoval Alojzi vsak dan svojo vest, in kmali zapazi z veliko žalostjo neznan brezen, kamor bi ga gotovo hitra jeza zapeljala, če je zgodaj popolno ne uduši. Previdi tudi, koliko draga časa bi mu ukradle okolišine plemenitiga rodu, ako se jim vda, in kako nevarne so njegovi čistosti. Zatorej se še skerbniši zavaruje; oči kroti, berzda jezik in ušesa, in zatira vse počutke poželjivosti; iše samote in tihote, ker mu je križani Jezus stokrat ljubši, kakor vse blišeče in šumne veselice dvorjanov. Skušnjam ne dovoli prostora v svojim sercu, zatorej vedno ali moli ali se uči; kolikor težavniši je kaka reč, toliko gorečniši se je loti, ker se tako zatajevanja vadi in duh njegov celo nič časa nima za prazne, grešne misli. Alojzi je sklepal nauk in druge dela z molitvo in zatorej je postajal vsak dan Bogu prijetniši. Bil je zgled ponižnosti in pokoršine, ker ni nobenkrat zoper povelja učiteljev ravnal. Rad je prebiral

življenje Kristusovo, in zatorej je gorelo njegovo serce in tudi od milovanja solzelo, ko je premišljal bitko njegovo terpljenje, do kteriga je imel vse žive dni priserčno pobožnost. Častil je tudi Marijo prečisto Devico, in terdno je sklenil nje deviško čistost posnemati, ker je jasno spoznal vrednost in ceno čistiga serca pred Bogom in ljudmi, in tudi neskončno ljubezen Matere božje do deviških njenih otrok.

Da bi si naklonil to nje ljubezen, je pripravljen vse prestati, celo življenje darovati. O pač so rajale nebesa, ko poklekne devetletni deček po spovednikovim dovoljenji pred podobo Device vsih devic, ter obljubi Bogu in Marii, da hoče do zadnjiga zdihljeja telo in dušo čisto ohraniti! O nepopisano veselje presv. Trojice, Marije, angelskih korov in vsih nebeščanov! Nebesa pričajo to obljubo in Bog blagoslovi ta terdni sklep.

Zapomini.

1) Lep zgled je sv. Alojzi učencam. Mnogo je molil, pa se pri vsim tem vender

mного naučil. Pomuda v vsakdanji potrebni molitvi ne zakasnuje dela, timveč ga pospešuje, ker božji blagoslov na delo vleče.

2) Z molitvo in pridnostjo sklepa sv. Alojzi čistost in pošteno vedenje. Vedno pregleduje svoje serce; vsak dan skerbno sprašuje svojo vest, spozna namreč, da ste mladenču naj veči lepota čistost in pošteno zadržanje, ker so brez teh naj učeneji možje gerdobe v božjih očeh. Čas vé on po vrednosti ceniti, in ga ne trati in ne zapravlja s praznimi ali celo pregrešnimi pogovori, in zatorej mu ga tudi ne primanjkuje ne za molitvo ne za uk.

In koliko draziga časa sedanji mladenči in deklice pomoré! Koliko ga za to porabijo, da dušo in telo spridijo, ko bi ga imeli obračati v molitvo in potrebni uk!

3) Sv. Alojzi obljubi vedno čistost. Tudi ti moraš brez obljube čist biti po svojim stanu. Samo čisti bodo Boga gledali; nečistnik pa je gnjusoba v božjih očeh in spridi dušne in telesne moči.

4) Sv. Alojzi ima priserčno ljubezen do prečiste Device Marije in jo časti s posnemo

nje čistosti. Ti svetnikov ne častiš, ako njih zgleda ne posnemaš; ti nisi vreden Mariin rejenček biti, ako ne ohraniš čistosti.

Molitva.

Tvoja milost, o naj svetejši Bog! je ohranila sv. Alojzja vsredi spačeniga sveta popolno čistiga in svetiga, da je bil kakor angel v telesu; oh vlij tudi v moje serce tako ljubezen in gorečnost do sv. čistosti, in dodeli tudi meni milost in pomoč, da vse skušnjave zoper to čednost stanovitno odvrčam in premagam. Amen.

III. Alojzi prejme prvič sv. zakramente.

Alojzi se je Bogu popolno daroval, zatorej tudi spolnuje vedno skerbniši ta svoj sklep. Spozna po božjim razsvetljenji, da so k pobožnimu življenju sv. zakramenti naj potrebniši. Lahko si mislimo, kako skerbno se je za prvo spoved pripravljaj,

ker je že pred vsak dan natanko svojo vest spraševal. Žalost njegova nad slabostmi (grehi se celo imenovati ne smejo), je bila taka, da je zavolj serčnih bolečin pri spovedi omedlel. Zdaj po spovedi kroti še skerbniši poželjivost mesa in beži na vso moč pred vsako senco greha. Vedno bolj pa se zdaj vnema v njem pobožnost do križaniga Zveličarja; celo pogled na bitko martro mu že oči s solzami vtaplja, in vedno objokuje svojo merzloto do njega. Pri pridigi ima oči, ušesa in serce samo besedi božji odperte, in priserčna pobožnost njegova pri sveti maši se ne da nikakor popisati. Nikoli več mu ne uide nobena jezna beseda, večidel molči in se vede tako krotko in pohlevno, da celo strežeja prosi, naj mu to ali to stori. Lenobe se varuje skerbniši od živiga ognja, ker je ona mati vsih pregreh. V družino le primoran hodi, pa še tukaj med veselicami in šumam se pogovarja njegov duh samo z Bogam. In ravno na blišavnim dvoru v Florenci je začel Alojzi, kakor je sam rekel, še le spokorno živeti.

Enajst let star pride Alojzi s Florence

v Mantovo. Tukaj prestopi prvo od Boga poslano skušnjo, nevarno merzlico; pa prav priserčno se raduje, da more kaj za Boga terpeti. Ker je bila bolezen terdovratna, so mu mogli zdravniki naj ostreji post zapovedati. To je bilo Alojzju prav po volji; vse njih zapovedi je natanko spolnoval, jed in pijačo si kratil in od tod izvira prečudna njegova zmernost, ktere potem ni opustil do smerti. Spočetka ga ta post težko stane, pa vedil je, kako potrebna je zmernost za ohranitev čistosti. Tudi med boleznijo ne oterpne gorečnost njegova, temuč vedno opravlja navadne svoje pobožnosti, še celo pomnoži se njegova gorečnost po ozdravenji. Samo od Boga se hoče pogovarjati, in če ne najde takih ljudi, se rajši v samoto utegne in ondi premišljuje.

Alojzi v Mantovi vedno boleha, zatorej ga pošljejo starši v Kastiljone, kjer veje čistejši in zdravši sapa čez gore. Priserčno se zveseli mladeneč, ko sme zapustiti mestni šum in se podati v zaželeno samoto. Še le dvanajst let star že prebira latinske bukve;

sosebnost ljubi življenje svetnikov in bukve polne božjega duha.

Alojzi pa ni sebično samo za se skrbel; tudi bližnjega je on preserčno ljubil; kdor hoče namreč ljubiti Boga, mora ljubiti tudi podobo njegovo, vsakiga človeka. Z vsimi ravna Alojzi krotko in ljubeznjivo; po vsi moči odvrta greh in božje razžaljenje. O kregu in razporu prigovarja in prosi tako mlo, da mu mora naj terši serce prijenjati, in zgledu njegovimu se ne ustavlja tudi naj hudobniši terdovratnež. Trinajsto leto pripelja Alojzju presrečni dan perviga sv. obhajila. Ravno o ti dobi pride Karol Boromej kardinal in nadškof Milanski po apostolskih svojih opravilih tudi v Kastiljone. Grof Ferdinand ga prosi, naj bi stanoval v gradu pri njem; pa pobožni nadškof se rajši k ondotnemu duhovnu prebivat poda. Alojzi svetimu možu spodobno čast skaže, in zdaj se pogovorite te svete duši s popolnim zaupanjem. Sveti mož spozna v Alojzji čisto dušo, beliga golobca, zalo nevesto nebeškiga ženina Jezusa Kristusa, in zatorej tudi on sam nahrani zevajočo njegovo dušo s Kru-

ham močnih, z angelsko jedjo. Nič ne opomnim skerbne njegove priprave, nič ne opomnim žareče njegove ljubezni in ponižnih občutljejev njegove nevrednosti. Vse to se ne da popisati, le ta skuša njegovo veselje, sladkost in nebeško zamaknjenost, ki vredno prejme Jezusa v presv. zakramentu.

Zapomni.

1) Sv. Alojzi se je vsih napak, ki jih je v otročji nevednosti storil, in mu niso bile v greh štete, s tako žalostjo spovedal, da je omedlel. Tudi ti moraš svoje hudobije obžalovati, in če tudi nimaš Alojzjeve žalosti, vedi, da ti brez žalosti in resničniga poboljšanja grehi ne bodo odpušeni.

2) Sv. Alojzi je sprašal vsak dan svojo vest, da je vir svojih slabost zamašil. Posnemaš tudi ti sv. Alojzja? Kdor se hoče greha ovarovati, mora korenino njegovo (slabo nagnjenje) izpuliti, preden seme vsih slabost zaduši.

3) Po perji se tiček spoznava in človek po družini. S kom se ti zveseljuješ?

s svetam ali z Bogam? „Kadar moliš, ti z Bogam govoriš; kadar bereš svete bukve, Bog s teboj govori,“ pravi sv. Avguštin.

4) Si obračaš v dušni prid vse težave z voljnim terpljenjem? „Kogar Bog ljubi, tega tepe.“

5) Hrepeniš prejemati Kruh življenja? Kako se pripravljaš za vredno prejemanje sv. zakramentov? Kadar človeku dober kruh ne diši, je nevarno bolan; kdor pa nebeški Kruh nevredno vživa, vživa z altarja večniga „življenja“ večno „pogubljenje“.

Molitva.

O Bog, ki nam sv. Alojzja ne postavljaš samo v zgled svetosti in nedolžnosti, temuč tudi v posnemanje spokornosti in popolnosti, dodeli nam milostno, da ga bomo posnemali vsaj v pokori in poboljšanju, ker ga nismo posnemali v nedolžnosti. To nam dodeli po Kristusu, Gospodu našim. Amen.

IV. Alojzi v Montferatu.

Grof Ferdinand pokliče svojo rodovino s Kastiljone v Montferat. Misli namreč, da se bo Alojzi pod njegovim vodstvom vterdil v zdravji, znebil prenapete pobožnosti in vdal njegovim željam.

Pot iz Kastiljone nastopijo. V prvi kočii se vozi mati s strežeji, v drugi oba grofiča z učiteljem svojim; Rudolf sedi na prednjim sedežu, Alojzi in učitelj pa na zadnjim. Pot jih pelja čez derečo vodo, ki se je bila ravno po jesenskim deževji jako narastla. To jih vendar ne zadržuje, ampak božjemu varstvu se izročivši naravnost čez vodo gredo. Prvi voz brez nevarnosti prebrede, ali drugi se zavolj valov čez sredo prelomi, da sprednji del z Rudolfam konji srečno prepeljejo na drugo stran, zadnji pa plava z Alojzjem in učiteljem po vodi in se hoče vsak hip preveriti. Vendar božja previdnost pripelje konec kočije na izderto deblo, in odtod reši derzen mož oba nesrečnika. Vsa rodovina zahvali

Boga v bližnji kapelici za milostno rešenje in potem dalje odrinejo v Montferat. Tukaj napravlja grof Ferdinand veselice za veselicami, da bi pregnal otožnost in resnobo Alojzjevo. Pa zastonj je vse prizadevanje očetovo; Alojzju ostane še vedno stokrat milejši samota Kastiljonska, kakor naj slajši muzika, naj mičniši veselice in naj sijajniši družbe. Dobro je vedil angelski mladenec, da le v samoti prigovarja Bog človeškemu sercu; zatorej je tudi mnogokrat zavidal pušavnikom strašne berloge v brezljudnih pustinah. Pri molitvi in branji sv. bukev pa ni pozabil Alojzi svojih dolžnost; molitvo in učenje je on po bratovsko sklepal in vsakimu svoj čas odločeval. Zavolj svetiga življenja že trinajstletniga mladenčka vsak spoštuje, celo starši se mu ne upajo prepo-vedati preostre spokornosti, čeravno si je ž njo hujšal po bolezni ostalo slabost. Svoje molitve je opravljal Alojzi z vso gorečnostjo. Zjutraj najpred celo uro klečé premoli in premišljuje; sveto mašo posluša tako zbrano in pobožno, da je njegov zgled vse pričujoče, celo zaničevavce sv. vere v serce ra-

nil in k dobri mu obujal. Zvečer je zopet celo uro molil in se nikakor ni pred ulegel, dokler ni vredil svoje vesti tako natanko, kakor bi mogel še nocoj pred sodbo stopiti. K sv. obhajilu se je že prejšnji dan pripravlj al in še čez polnoč klečé molil. Za molitvo si je iskal samote in tihote, da ne bi bil razmišljen, kar se mu je spočetka rado primerilo. S postam, ki so mu ga bili zapovedali zdravniki zavolj zdravja, še ni bil zadovoljen; torej si ga še sam nekaj naloži. Ob petkih in sabotah zjutra in zvečer ni zavžival nič družiga, kakor kruh in vodo. Kadar je pa mogel jesti pri grofovski mizi, je jemal samo tiste jedila, ki so mu bile naj bolj zoperne. Pri tako ostrim zatajevanji pa ni bil nikoli pust in čmern; vedno je prijazen; ljubezen in nebeška radost mu sijete z angelskiga obličja. Čeravno plemenitiga rodu in poln redkih čednost, je bil vendar vedno ves ponižen proti višim in nižjim, posebno pa staršem in učiteljem.

Iz dušeciga venca čednost njegovih bliši naj prijetniši bela lilija brezmadežne

čistosti. Zlasti v čistosti ima biti sv. Alojzi zgled vsim dušam; on je bil tako sramožljiv, da je hitro ubegnil, ko bi bil imel enkrat v igri senco deklice na zidu poljubiti. Rudečica ga je vselej oblila, kadar je kdo spregovoril kako nepošteno besedo, in večkrat je v tacih priložnostih zdihnil: Močno se mi smilijo vsi, ki se kaj prehité v govoru. Nobene reči se ni bolj bal, kakor priložnost in okolišin, ki so protile otemniti svetli biser njegove čistosti in vselej ga je spreletela groza, kadar se je spomnil žuganja Kristusoviga vsim pohujšavcam.

Njegovo serce je bilo čist tempelj sv. Duha.

Pobožnost, strah božji in ljubezen samote obudé nekterim strežajem željo zvediti, kaj neki počne sveti mladeneč v svoji sobi. Dolgo so ga zalezavali, pa vselej je ali pri bukvah sedel ali pred sv. križem ali D. Marijo sklonjen molil; kar ga zapazijo enkrat, ko se je ravno bičal (gajžlal). Milo se je vsak zjokal, kdor ga je le vidil; vsi so ginjeni zdihovali: „Oh mi grešniki hrepenimo veselic, in ta nedolžni mladeneč,

ki se nikoli nam enako pregrešil ni, oh ta pokori deviško svoje telo zavolj mahjnih napak!“ Ta pogled je marsikoga resnično spokoril in poboljšal.

Zapomini,

1) V nevarnostih se skazuje vrednost čiste vesti in moč terdne zaupnosti v Boga. Kdor se Boga boji, se na svetu ničesar ne boji. Kdor pobožno živi, zaupanja do Boga nikdar ne zgubi.

2) Krotiš svojo poželjivost v jedi? Nikdar v dobriin rastel ne boš, dokler v jedi išeš svojiga veselja.

3) Pogosto in rad iši samote. „Čem jih peljati v pušavo, in tam bom njih sercam govoril,“ pravi sv. Pismo.

4) Se ne sramuješ svoje rudečice na licu, kadar nesramneži hvalijo nesramnost, in zaničujejo sramožljivost in čistost? „Kdor se mene sramuje, tega se bom tudi jaz sramoval pri nebeškim Očetu,“ govori Kristus, večni Bog.

Molitva.

O Bog! dodeli mi zaupanje v tvojo dobroto, daj mi milost, da se na svetu ne bom družiga bal, kakor samiga greha. Vdihni mi ljubezen do zatajevanja, da bom gospodar svojih počutkov in s čistim srcem pred tvojim obličjem hodil. Amen.

V. Alojzi na kraljevem dvoru.

Samo polleta je smel Alojzi ostati v Montferatu v tihi samoti. Častiželjni oče ga kmali prestavi iz ljubiga zavetja v šum posvetniga življenja; pa v ti nevarni skušnjaji se je vterdila njegova pobožnost.

Marija, vdova nemškega cesarja Maksimilijana II., je želela obiskati brata Filipa II. kralja Španjskiga. Ta jo je hotel prav slavno sprejeti. Množica laških plemenitnikov, med njimi tudi grof Ferdinand, se ji je mogla

na poti pridružiti in slaviti njé prihod v kraljevo mesto Madrid. S plemenitniki sta mogla tudi Alojzi in Rudolf v blišočih oblačilih veličiti cesarični prihod. Kar zamore mikati, prevzeti in omamiti človeške občutke, vse je v veliki obilnosti lepšalo in zališalo nje potovanje po deželi in bivanje v mestu Madridu.

Spremljevalci se vsi leskečejo čistiga zlata; po vsih vaseh, terjih in mestih jo sprejemajo s kraljevo častjo, in ljudstva se nabira nešteta truma od vsih strani. Take okolišine bi bile živiga duha, kakoršen je bil Alojzjev, omamile in ga pogreznile z visoke popolnosti, na katero je z velikim trudam dospel, v neznan prepad mlačnosti. Pa Alojzjeva pobožnost je bila pregloboko vterjena; od vsih strani dereče skušnjave, v ktere se je nerad in samo iz pokoršine podal, je niso mogle nič pretresti. Skerbniši od pred, se varuje posebno zdaj vse razmišljenosti, in v šumečih valovih dvorjanskiga življenja ne zgubi nikdar Boga spred oči; celo navadne svoje molitve opravlja

zvesto, naj ga stanejo še toliko truda in zopernosti.

Z Laške so nastopili pot po morji. Že so bili na sredi morja; ni se vidila razun neba in nezmerne vodene planjave nobena reč, kar zaženo strašan glas, da švigajo blizo njih turške barke z morskimi tolovaji, ki prodajajo vse vjete ljudi kakor živino v hudo sužnost. Vsi oblede, vsi se tresejo; samo Alojzi izklikne ves navdušen: „O da bi nas hotel Bog storiti mučenike (marternike) sv. vere!“ Nevarnost vendar zgine in srečno dojdejo v Madrid, kjer so bili z nepopisano častjo sprejeti.

Alojzi dobi zdaj častno službo pri kraljeviču Jakobu in se dalje uči vikših vednost. Tako dobro je v njih napredval, če ravno molitve nikoli ni opušal, da so ga vsi občudovali. Ferdinand je tudi želel, da bi se učil po zgledu družih plemenitičev boriti in plesati; pa nikakor se ni vdal Alojzi njegovim željam, ker je vedil, da se té dve vednosti, borjenje in ples, celo nič ne strijate s stanam, ki si ga želi izvoliti.

Vender nista ostala bliš in šum, v kte-

rih je mogel Alojzi iz pokoršine živeti, brez vsiga nasledka. Zavolj obilnih opravil ni mogel toliko moliti, ne tako pogosto k sv. obhajilu hoditi, kakor popred. Ker mu tedaj gnada božja bolj po malim dohaja, začne hirati gorečnost njegova in pokažejo se prirojene slabosti. Toda Bog ne zapuša svojih ljubljencov, če tudi začno v dobrim pešati; usmili se jih, pomaga jim, in ž njegovo gnado razsvetljen spozna kmali tudi Alojzi svojo nevarnost.

Toliko gorečniši zdaj moli, poostri spokorne dela in zavolj veči nevarnosti berzda tudi skerbniši vse počutke. V ti potrebi mu pošlje Bog skušeniga spovednika, da je kmali sedanja njegova pobožnost prejšno presegla. Pogosto moli v kakim skritim koticu ali prebira z velikim pridam bukve Ludovika Granaškiga: „Navod k pravimu premišljevanju,“ ter je tudi sklenil odsihmal vsak dan vsaj eno uro premišljevati. V ti goreči spokornosti pa ni opušal svojih dolžnost, čeravno so mu bile posebno opravila na kraljevim dvoru nadležne zavolj vedne priložnosti k razmišljenosti. Poželji-

vost mesa je vedno zatiral; še postil se je na kraljevim dvoru in ob postnih dneh ni vžival čez dan nič družiga, kakor eno jajce in nekoliko kruhka. Kako skerbno je krotil svoje počutke, zlasti oči, nam priča sam, da nikdar ni pogledal cesarice v obličje in je tudi ni poznal, čeravno jo je vidil vsak dan na kraljevim dvoru.

Posvetna nečimurnost se je pristudovala Alojzju bolj in bolj celo na blišočim kraljevim dvoru. Rad vidi svoje strežeje zalo oblečene, ali sebi ne dovoli nobeniga lišpa, zlata in svile (žide) se brani z vso močjo, in le črna že obnošena obleka mu naj bolj dopade. Kadar se mora iz pokoršine drago in blišavno napraviti, se kmali sleče in ves kinč verže od sebe. Njemu sta bila naj drajši zaklad „lilija nedolžnosti“ in naj ljubši kinč „gnada božja;“ zanje bi bil dal vse zlato in drage kamničke, celo življenje. Zavolj velike svoje ponižnosti je bil večkrat ozmerjan, vendar je ni opustil nikoli, in slednjič jo začne še oče tako spoštovati, da mu ni zameril, če tudi ni imel suknje po novim kroji vrezane ali je kako

šego zanemaril. Tudi zavolj molitve je bil Alojzi večkrat okregan. Hodil je molit v samotne kotiče, in nikjer ga niso mogli najti. Kadar je obiskat prišel rodovino njegovo kak mogočen plemenitaž.

Pa vse grenkosti poterpi Alojzi; on, ki ni žalil žive duše, on sama ponižnost in dobrotljivost prenaša sirovosti družih z neznano krotkostjo. On želi samo Bogu dopasti in služiti; ne išče ljubezni ne časti dvorjanov, in vender so ga vsi čislali in spoštovali. To nam poterdi sledeča prigodba.

Kraljevič Jakob, bodoči gospodar cele Španjske, stoji en dan pri odpertim oknu, kar mu pihne veter v obraz. V otročji domišljii mu urno veli, naj ga nič več ne nadlégva. Spodobno pristopi Alojzi, ter mu tako govori: „Kraljevič! vi imate oblast zapovedovati ljudem, Bogu, gospodarju vsih reči, pa ne; njemu ste tudi vi pokoršino dolžni.“ Celo kralju je dopadel ta odgovor in zavolj njega je tudi Alojzja pohvalil. Tako je ostal Alojzi v ognji nevarnost in skušnjav, v morji sladnosti in mehkužnosti neoskrunjen — nedolžen angelček. Njegovo

truplo je bilo iz pokoršine med šumam sveta, duh pa se je z Bogam radoval po nebeških planjavah.

Zapomini.

1) Svet želi vsako nedolžno dušo oskruniti in satanu v oblast spraviti; boj se tedaj sveta, derži se vedno Boga, moli goreče in varuj se drušin. „Boj se božje zamére, ne pa zamére sveta.“

2) Kakor se ne smeš bati zamére sveta, tako tudi ne išči dopadenja in hvale ljudi. Zavolj ljudi ne začenjaj nič dobriga; zavolj ljudi tudi ne opušaj nič dobriga. „Ako bi zavolj človeškiga dopadenja živel, bi ne bil služabnik Kristusov“, pravi sv. Pavel.

3) Lenoba je mladini naj hujši sovražnica; lenoba je mati vsih pregreh. „Skerbi, da te satan nikdar ne najde brez dela,“ piše sv. Jeronim.

4) Skoz oči hodi smert v dušo; zato jih kroti in z Davidam moli: „O Gospod!

odvračuj moje oči, da ne bodo gledale nečimurnosti.

Molitva.

O Gospod, moje pribežališe! ti me ovaruj povodnje pregreh, ki deró po vsim svetu in proté udušiti vso pobožnost, čistost in nedolžnost. Ti sam, o Gospod! me zamoreš rešiti; tedaj te prosim, ovaruj tudi mene, kakor si ovaroval sv. Alojzja v naj hujih skušnjavah zoper sv. čistost, in prihrani me za nebeško kraljestvo. Amen.

VI. Alojzi ob volitvi stanu.

Edina želja Alojzjeva je bila ta, da bi zamogel kmali kmali stopiti v duhovski stan. Toliko serčniši je pozelel tega stanu, kolikor bolj je spoznaval težave deželjskiga vladarstva, ktero bi imel prevzeti zavolj pervenstva svojiga, in kolikor jasnejši je

previdil nevarnost, ki ravno v tim visocim pa težavnim stanu proté od vsih strani pobožnosti in zveličanju. Prepričan je bil, da bi doživel v tim stanu reči, kterim ne bi mogel prizanesti zavolj pokoja vesti; prepričan pa je tudi bil, kako malo pomaga vedna graja in vedno strahovanje; prepričan je bil, koliko nehvaležnosti bi si napravil, zravno tih nadlog pa še postavil v nevarnost zveličanje svoje duše in si na glavo nakopal strašan odgovor za zveličanje svojih podložnih.

Sklene tedaj, da hoče svojo dušo zveličati in zatorej mašnik postati.

Ta sklep dela Alojzju veliko čast, ker je jél svoj stan voliti na kraljevim dvoru, v blišavni nečimurnosti, med veselicami in sladnostjo dvorjanov, in ga je tudi srečno izvolil.

Mašnik sklene biti, pa močno ga skerbi, kako bi si sprosíl privoljenje očetovo za ta stan. Hoče se tudi popolno utegniti nevarnostim in skušnjavam duhovnov, zatorej želi redovnik (mnih) postati, ker ga potem ne veže nič več na svet in

zamore skerbeti edino za zveličanje svoje. Zdaj še ne vé, v kateri red bi stopil. Da bi mu Bog razodel svojo voljo, pomnoži post, gorečniši moli in sv. Duha razsvetenja prosi.

Priljubilo se mu je življenje oo. Kapucinov, Barnabitov in bosih Karmelitov. Dolgo je mislil, ktero bi si zvolil, kar bere enkrat misijonske naznanila iz dežele Indije. Trud in obilna žetva teh oznanjavcov sv. vere ga tako gineta, da ves gori njim enak postati, vinograd Gospodov obdelovati in celo kri preliti za Kristusa. Bili so pa ti vojšaki skor sami Jezuiti, zatorej tudi on hrepeni Jezuit postati. Ta red mu je dopadel tudi zato, ker ga je še oživljala popolna gorečnost sv. Ignacija; ker se v njem odpové s posebno obljubo vsak ud vsi cerkveni časti; ker se pečajo ti redovniki s keršansko izrejo otrok, časte goreče blaženo D. Marijo in širijo nje čenjenje tudi med ljudstvam. Vse te postave jezuitovskega reda so mu bile prav po volji; vender sebi nič ni zaupal, če tudi se je postil in molil. V ta namen prejme velike

Gospodnice dan z naj skerbniši pripravo presv. rešnje Telo. Po sv. obhajilu pozabi v Boga ves vtopljen zemlje in nebes; klečé in na tla sklonjen terdno zaupa v Boga, da mu bo gotovo razodel svojo voljo. V tih zdihljajih, v tim zedinjenji z Jezusam se mu zdi, da sliši Marijo govoriti: „Idi v družbo mojiga Sina, in razodeni to svojimu spovedniku“. Alojzi ves vesel to pove spovedniku; ta je čez nekaj časa njegov sklep poterdil, pa mu tudi ostro zabranil, da ne sme stopinje dalje iti brez očetoviga dovoljenja. Ko materi Alojzi svoj sklep razodene, se je veselila in Boga hvalila, da bo mogla vsaj eniga svojih otrok njemu v čast dariti.

Zdaj začne Alojzi piti grenak kelh, ki mu ga je bil napolnil v poskušnjo nebeški Oče.

Brez očetoviga dovoljenja ne sme nič storiti; pa kako si zamore upati, da bo dobil očetovo dovoljenje za tak ponižen, njemu nevšečen stan? Ferdinand ga je priserčno ljubil; vse svoje upanje, zlasti povikšanje časti in slave svojiga rodu je

stavil v ljubiga svojiga Alojzja. In kakor blisk z vedriga neba mu uniči ta sklep vso nado, mu razžene vse upe, in to ravno tedaj, kadar jih je že skor spolnjene vidil; ko so bile njegovimu ljubljencu zavolj častne službe na kraljevim dvoru, zavolj spreditve cesarice vse pota odperete k časti, slavi in mogočnosti. Nikakor ne more sterpeti v posvetni bliš ves zaljubljeni mož, da mu hoče lastni sin zlate upe, mične domišljije podreti.

Močno se je hudoval, ko mu naznani grofica sinov sklep, in Alojzja, ki je za materjo prišel dovoljenja prosit, je zavernil z ostrimi besedami, kar sicer nikdar ni storil.

Spočetka misli Ferdinand, ta sklep Alojzjev mora izhajati iz pregovora spovednikoviga; zatorej pošlje urno ponj in mu očita to reč z grenkimi besedami. Ta se pohlevno zagovarja, da grofiču ni svetoval celo nobeniga stanu, da se mu je pa zavolj prečudne njegove pobožnosti že davnej dozdevalo, kar mu je razodel še le pred malo dnevi. Vedne prošnje Alojzjeve ven-

der prepričajo očeta, kako resnično želi iz vsiga serca stopiti v ta stan. Pa ne da se omehčati, timveč vse poskuša, kar bi zamoglo spremeniti ali pokončati sklep njegov.

Perviĉ se oberne do strica Alojzjeviga Franca Goncaškiga, ki je bil general Franĉiskanov in je prišel ravno v ti dobi po svojih opravkih na Španjsko. Ta skuša prav skerbno in previdno poklic svojiga striĉnika; pa slednjiĉ poterdi grofu, da je sinov poklic boŹje delo. Vender to očeta še ne gane. Prigodniši se kaŹe Alojzju druga priloŹnost.

Kraljeviĉ Jakob umerje in Alojzja spusté s kraljeviga dvora na dom k staršem. Odtod obiše z bratom Rudolfam bliŹnji samostan (klošter) jezuitovski; v njem mu je vse tako dopadlo, da pošlje samo brata domu, on pa ostane v samostanu. Pa oĉe komej to zvé, Źe ponj pošlje in Alojzi se pohlevno vda volji njegovi. Po večkratnih prošnjah mu zasvita vender nekoliko upa. Reĉe mu nekda j oĉe, da na Španjskim nikakor ne sme stopiti v duhovski stan,

in ako se ne da preveriti v svojim sklepu, naj še nekoliko poterpi, da se vernejo vsi nazaj na Laško, in naj si bo tamkaj poiskal svojiga stanu.

Ko pride čez kaj časa Alojzi nazaj na Laško, prosi očeta, naj bi mu zdaj dovolili po dani obljubi stopiti v red jezuitovski. Pa zopet se skesa grof dane besede; ne more ga preprositi noben, ker misli, da je našel gotov pomoček, s katerim bo pretresel in uničil sinov sklep.

Pošlje namreč oba grofiča, Alojzja in Rudolfa, na popotvanje na gornje Laško. Vsi grofi in knezi ji spremljajo z veliko častjo; veselice se verste za veselicami, ki mičejo in mamijo vse telesne počutke.

Tako sladno življenje, si je mislil Ferdinand, mora pregnati mojimu ljubljencu vsako željo do ostrih spokornost samostanov. Pa motil se je močno; Alojzi se je vdal med veselicami knežjih dvorov še gorečniši pobožnosti, ker so bile nevarnosti in skušnjave toliko hujši, in storjeniga sklepa se ni znebil, timveč vterdil ga je. Po vsi moči se je utegoval posvetni časti, zameta-

val je ves lišp in kinč života in kedar je mogel po svojim stanu obiskavati visoko gospodo, je vse to storil zgolj iz pokoršine. Njegovo vedenje v vsih okolišinah je bilo vedno keršansko. Ne moremo ga spremljati po vsih potih, pa ena sama zgodba naj nam zadosti, ki nam kaže blišeči biser njegove čistosti.

Obiše nekdej imenitno gospodo; pri nji je našel množico plemenitičev in med njimi tudi starca pri sedemdeset letih. Ta gerdoust primeša pogovoru nekatere nesramne besede, kar vzdigne Alojzi ves goreč svoj glas, rekoč: „Gospod! se li nič ne sramujete vpričo toliko plemenitih mladenčev tako ostudno govoriti? To se pravi sebe in druge v pregrešno nevarnost vpeljavati. Mar ne veste, da spridijo slabi govori dobre ljudi?“

Ko se poverneta grofiča domu, upa Alojzi dobiti očetovo dovoljenje; pa zastonj je prosil in prosil, oče se ne da omehčati. Še enkrat se oberne do naj slavnjših mož, naj bi oni sina skušali pregovoriti, in ako si ne da odbiti misli do samostana, naj bi

stopil vsaj v tak red, v katerim mu bo odpert pot do vsih cerkvenih časti, ker bi v takim stanu še lažje in več dobrega storil. Pa Alojzi se derži stanovitno svojiga sklepa in se ne da odmakniti na nobeno stran. S krotkostjo in ponižnostjo svojo si je pridobil celo več mož, da so zanj očeta prosili, čeravno so ga bili prišli pregovarjat in odvrčat od sklepa njegoviga.

Ferdinand je imel hud protin, t. j. pogosto ga je tergalo po vsih udih. Enkrat pokliče v takih bolečinah Alojzja, misleč, da bo pomilovanje groznih muk pri sinu več zdalo, ko vse prošnje in prigovori imenitnih mož. Tode tudi ta pogled stanovitniga mladenča ne premakne od njegove misli. Ves pohleven odgovori očetu, da drugač ravnati ne more, ker to je volja božja; ali on ga zapodi zavolj te stanovitnosti spred svojiga obličja. Alojzju hudo dejo strašne bolečine očetove, še huji pa nevolja njegova; pa nedolžniga se vidi v ti reči, in nepremaknjen odide v svoje staniše.

Tukaj se verže pred križaniga Jezusa, tukaj moli iz globočine serca in z vso za-

upnostjo. Med tem se skesa tudi grof svoje ostrosti do sina in reče pogledati, kje je in kaj dela. Namestnik njegov najde duri zaperte in zasliši znotraj nekako plaskanje. Radovedno izreže špranjo in v sobo poluka. O večni Bog, kaj zagleda! Pred nogami križaniga Zveličarja sklonjen in s solzami ves oblit objema z levico sv. križ, z desnico pa se je po herbtu že kervavo običal (ogajžlal).

V sercu ganjen odide tiho in pové grofu, kaj je vidil. Ta ne verjame prvi-krat, in zapové drugič gledat iti, pa še se je Alojzi bičal. Zdaj se dá Ferdinand čeravno hudo bolan prenesti pred njegovo sobo, ker se hoče sam resnice prepričati. Pogleda skoz špranjo, in še zdaj se sin biča in moli. Ta prigodba omehča jekleno serce očetovo. Čez nekaj časa pride, kakor bi za vse to nič ne vedil, z gospo svojo v sobo Alojzjevo. Solze in kri se poznajo po tleh; ta mili pogled premaga očeta popolno in zdaj mu dovoli stopiti v jezuitovski red. Da pokaže resnično svojo voljo, reče narediti Scipionu Goncaškemu pisano prošnjo

do Klavdja Akvaviva, generala Jezuitov, v kateri mu je ponudil sina Alojzja in ga prosil, naj mu odkaže hišo za novicijat (poskušnjo). Kmali dojde odgovor, da Alojzja rad sprejme in mu odloči za novicijat hišo sv. Andreja v Rimu.

Tudi do cesarja pošlje prošnjo, naj dovoli, da sme grofijo prevzeti Rudolf namest Alojzja, ker tudi tega dovoljenja je bilo treba za odvernitvo kakih zmešnjav. Med tem pošlje Alojzja namest sebe v Milan, kjer je imel važne opravila doveršiti. Vse je natanko in očetu po volji spornil, zravno se še pridno učil in navadne spokornosti opravljal.

Čez devet mescov dojde odgovor in dovoljenje tudi od cesarja, pa oče še ne more iz vsiga serca sina Bogu dariti. Kar nenadno pride enkrat v Milan in ga prosi in prigovarja, naj bi opustil svoj sklep in ostal vladar grofije, ker ima tudi v tem stanu obilno priložnost za dobre dela, in se ne spodobi pokornimu sinu, da bi zapustil sivega očeta v naj hujših potrebah. Alojzi posluša ves žalosten očetovo tar-

njanje, pa ne da se premakniti. Zatorej naprosi oče še enkrat več učenih mož, naj bi preiskali resnični poklic njegov. Vsi ti so se pa prepričali iz pogovorov njegovih, da mu je sam Bog ta sklep vdihnil in vterdil.

Po zveršenih opravkih se verne Alojzi za očeta nazaj v Kastiljone. Tukaj čaka prave priložnosti, ob kateri bi spomnil očeta dane obljube. Priložnost pride in Alojzi ponovi krotko svojo prošnjo. Vender kako se začudi, ko oče zaterdi, da mu še nikoli ni popolno dovolil; njegov sklep se mora še goditi in zoréti vsaj do 25. leta. Solzen pa zaupajoč Bogu odide v svojo sobo in začne goreče moliti. Čez nekaj časa se verne zopet k očetu in ga prosi, naj bi se smel vsaj do 25. leta v Rimu za svoj stan pripravljati; celo to prošnjo usliši nerad in še le čez nekaj dni.

Neznano se je že trudil Alojzi za očetovo dovoljenje; vender ne obupa še. Vé in je prepričan, da mu če Bog pomagati in gotovo pripomoči do zvoljeniga stanu. Zatorej z neskončnim zaupanjem sklene še

dalje vse zapreke in napotja premagati in ne jenjati, dokler mu oče ne dovolijo.

Enkrat je že celih pet ur pred križanim Jezusam sklonjen molil, kar se vzdigne, gre iz sobe k očetu, in mu krotko pa neustrašeno tako govori: „Oče, v vaših rokah sim, in vi me vidite za vse pokorniga, kar mi velite; pa ponižno povem, Bog me kliče v ta stan, in vi se ustavljate božji volji, dokler mi ne dopustite spolniti svojiga sklepa.“ Te besede grofa ganejo in žalostno reče: „Moj sin! rano si mi zdajle vsekal, ki mi bo kervavela še dolgo. Ljubim te, ker tvoje lastnosti so vredne te ljubezni: ti si bil moje upanje, moje vse. Ker pa si prepričan božjiga klica, idi, moj sin, kamor ti Bog kaže, njegov blagoslov te spremljaj povsod.“

Ta sklep, ta dar Bogu dan, sta očeta tako poprijela, da so mu obilne solze tekle po licu. Alojzi pa se priserčno zahvali, leti v svojo sobo, poklekne pred sv. križ tako hvaležen in vesel, da popolno umolkne in povzdiga samo roke in oči proti nebesam.

Zapomini.

1) Ni ga važnišiga opravila, kakor je volitva stanu, ker iz nje nam izhaja ali zveličanje ali pogubljenje. Zatorej se z Bogom posvetuj in goreče moli, da spoznaš pravi svoj poklic.

2) Ko si spoznal svoj poklic, derži se ga zvesto, in ne daj se odverniti po nobenih zaprekah; ne poslušaj lastne ljubezni, ne poželjivosti, ne samopridnih, ošabnih znancov, poslušaj samo vest in spovednika. Vodi naj te ob volitvi stanu edina skerb za zveličanje svoje duše. „Kaj pomaga človeku, ako ves svet pridobi, na duši pa škodo terpi,“ je rekel Kristus. Prosi Boga, da boš svoje dolžnosti vedno spolnoval; brez Boga ne moremo nič storiti.

Molitva.

O moj Gospod in moj Bog! tvoja pomoč sama me zamore voditi, da ne

zgrešim pota, ki me pelja v večno zveličanje. Razodeni mi tedaj, o dobroti oče! sveto svojo voljo in podpiraj mojo slabost, da jo bom zamogel vselej zvesto spolnovati. Amen.

VII. Alojzi se odpové vladarstvu; gre v Rim.

Vse vezi je že Alojzi razrušil, še vladarstvu grofije se ni odpovedal. Ta odpoved pa se je mogla zgoditi slovesno pred vso rodovino, pred vsimi sorodniki, da bi se čez kaj časa ne prigodile kake zmešnjave. Preden pa je mogel oče vse sorodnike v Mantovi zbrati, kjer se je imel Alojzi grofii odpovedati, je preteklo še nekaj časa.

Dozdaj je stanoval Alojzi v Kastiljoni, zdaj mora iti z vso rodovino v Mantovo. Težko so se ločili Kastiljončani od ljubiga Alojzja. Vsi so mu bili priserčno vdani; vsi

so si ga že davnej vladarja želeli, in zdaj so njih upi končani, zdaj zgubé za vselej svojiga angela. Kadar se prikaže zadnje dni na ulicah, vsak zdihuje in gorke solze pretaka zavolj njegove zgube, kdor ga ugleda. Dan njegoviga odhoda jim je bil dan žalosti in joka; vse ulice, po katerih se je peljal, in vse duri in okna so bile prenapolnjene z ljudmi, ki so zdihovali in mu žalostno slovo: „z Bogam!“ dajali.

Še eno skušnjavo mora Alojzi prestati. Cesar je dovolil Rudolfu grofijo prevzeti s to pogodbo, da mora Alojzju do smerti vsako leto gotovo število dnarja pošiljati. Ta pogodba je Alojzju hudo dela, ker se je hotel popolno odpovedati svetu, zdaj bi ga pa še dnar nanj navezoval.

Zatorej prosi in prosi, dokler ni čez dva mesca uslišan, da ne bo dobival ne vinarja od brata. Zdaj tudi pride odločeni dan; vsa rodovina Goncaška z vsimi sorodniki se je zbrala v Mantovi v zali dvorani, da je priča tako imenitne oprave. Nekteri sorodniki so hotli celo zadnjo uro pobožniga mladenča od storjeniga sklepa odverniti,

in ker niso pomagale prošnje ne prigovori, so ga začeli z besedami zbadati in zasramovati, vendar Alojzi se ni dal premakniti.

Zdaj umolkne vsa množica; prebere se od cesarja poterjena odpoved Alojzjeva; oče Ferdinand se milo zjoka, Alojzi pa prepusti vesel, poln rajske radosti grofijo in vse pravice in imetje pričujočimu bratu Rudolfu. In komej je oprava zveršena, podpisana in zapečaten, že hiti iz zbora v tiho svojo sobico, kjer se ne more dosti zahvaliti Bogu za preveliko dobroto, da ga je srečno pripeljal do zvoljeniga stanu in mu podelil dušni mir in pokoj. Zdaj zamore resnično klicati: „Glej Gospod! vse sim zapustil in tebi nasledoval.“ Spoznal je Alojzi, da vživa človek toliko veči dušni pokoj, kolikor manj je na svet navezan, kolikor manj lastnine ima. Te resnice se je tako živo prepričal ravno po odpovedi, da mu še ni bil Bog po njegovih besedah nikoli tako blizo kakor današnji dan.

K večerji pride Alojzi že v jezuitovski halji, tako je gorel za ta stan. Vsi se začudijo in oče, prežalostni oče se zopet

zjoka. Alojzi govori med večerjo od nevarnosti sveta, od minljivosti posvetnih prijetnost, dražčic in veselic. Vsi ga verno poslušajo in si vtisnejo v spomin njegove besede globoko v serce.

Tretji dan že nastopi spremljen od solz in blagoslova staršev v družini brata Rudolfa težavno pot do Rima. Rudolf se po nekterih pogovorih in prijetnih svaritvah kmali verne nazaj v Kastiljone, nekteri pa ga spremijo celo do Rima. Ko mu kmali po odhodu Rudolfovih nekdo reče: „Rudolf se mora pač veseliti, ker je tako lahko grofijo pridobil,“ zaverne Alojzi tako: „Naj se veseli, bolj gotovo ne raja, da je grofijo dobil, kakor jaz, da sim se je znebil.“ Popotva skoz mesta Feraro, Bolonjo in Loreto. V Loreti stoji v krasni cerkvi hišica iz Nazareta, v kateri je pozdravil Gabriel blaženo D. Marijo. Ta hišica je bila l. 1291 čudovito v Tarsat, in kmali potem zopet čudovito v Loreto prenesena. Pobožni romarji, papeži, cesarji, kralji in drugi plemenitniki so pošiljali ti cerkvi neznane darove. V ti cerkvi pri „sveti hišici“ se je vtopil

Alojzi tako v molitvo, da je pozabil vsih životnih potreb, in je celi dan v nji premolil. Pero ne more popisati, kako pobožno je prejel ondi sv. Telo, kako je hvalil Marijo za pomoč, ki mu jo je dodelila v hudim boji za očetovo dovoljenje.

Z Lorete do Rima jahajo na konjih; pa Alojzi si ne dovoli naj manji olajšbe; še le pregovorjen od duhovna Lud. Kantanea si obilne in ostre spokorne dela nekoliko omehča; brevir (vsakdanje duh. molitve) pa opravlja prav skerbno vsak dan, čeravno ga še ni bil dolžan moliti. Pri večerni molitvi ga mora vselej strežej opomniti, da je že cela ura pretekla, in ko je bil enkrat zadremal, ga je našel še čez polnoč klečé moliti. Na poti je vsak dan dvakrat vest sprašal, da ni v dobrim opešal.

V Rimu je ostal pri stricu Scipionu Goncaškim; brez zamude se je tudi poklonil generalu Jezuitov, Klavdju Akvavivu; obiše potem naj imenitniši kardinale, in celo papeževi svetlosti Sikstu V. je smel svoje spoštovanje skazati in pismo svojiga očeta podati.

Sv. Oče so se kmali prepričali resničniga poklica njegoviga, in so mu tudi podelili apostolski blagoslov.

Sv. Katarine dan (25. novembra 1585) se poda Alojzi spremljen od nadškofa Scipiona Goncaškiga, strica svojiga, in od vsih domačih spremljavcov v novicijat v hišo sv. Andreja. Nadškof bero sv. mašo in obhajajo mladiga novinca. Slednjič se poslovi Alojzi s svojimi znanci, naroči pozdravila staršem in sorodnikom, bratu Rudolfu pa besede: „Kdor se boji Boga, dobro dela,“ in vsi se ločijo od njega.

Zdaj ga pelje nadzornik novincov Janez Piskator v odločeno celico. Solze veselja ga oblijó, ko vanjo stopi, in klečé hvali Boga iz vsiga serca za samoto, mir in pokoj, ki ga je našel v tihi celici. Še enkrat se mu popolno v službo daruje in ga prosi pomoči, da bi mogel skerbno spolnovati vse svoje dolžnosti. Dan sv. Katarine je praznoval vsako leto v spomin pristopa v samostan z veliko hvaležnostjo do Boga.

Zapomini.

1) Ne dela nobena reč na svetu mladine ljudem prijetniši, kakor nedolžnost, pobožnost, pohlevnost, in čistost. Pobožniga in pohlevniga mladenča vsak prijazno sprejema, povsod ga spremlja naša ljubezen. Samo čednosti nam delajo pravo prijaznost in čislanje, priliznost pa ne. Slinuha zasmehujemo, ošabneža in razuzdanca sovražimo.

2) Kar je Alojzi sklenil z Bogom, to je tudi spolnil; tako tudi ti nikdar ne zastajaj na pol poti. Kar se komu podari, se nikdar nazaj ne jemlje; tudi Bogu darjeno serce naj se derži verno Boga, in nima ga več oskruniti strup sveta.

Molitva.

O Bog! ki si podelil sv. Alojzju moč in stanovitnost odpovedeti se zavolj nebes vsimu posvetnemu, razsveti naše serca, da spoznamo malovrednost

pozemeljskih stvari, da ne zgubimo zav-
velj minljivih dobrot večniga plačila.
Amen.

VIII. Alojzi v novicijatu.

Tiho celico, v kateri od vsiga sveta ločen živi, imenuje Alojzi kraj svojiga pokoja. Tukaj se čuti srečniga v vednim pogovoru z Bogam in pobožnimi možmi svojiga reda. Veseli se v Gospodu svojiga poklica, zato je pa tudi njegovo veselje terpeče in čisto. Samota mu je bila že od mladih nog ljuba prijateljica, in zdaj si šteje v srečo, da mu je noben več ne krati. Tudi ni čakal Alojzi, da si bo redu potrebno popolnost še potem pridobil, ko bo v njem živel. On se je že pred zatajeval in je bil v sredi posvetne nečimurnosti in mehkužnosti kraljeviga dvora popoln redovnik. Vsak dan je bil pripravljen za smert; vsak hip časa je skerbno rabil v zveličanje svoje. Pobožne spokorne dela je opravljal od

otročjih let, celo v bolezni jih ni opušal. Zavolj take bogoslužnosti je imel mnogo prestati med slepim svetom, noč in dan se je mogel boriti z raznimi zaprekami in zopernostmi; tukaj v tihi celici ga ne moti nikdo več; tukaj mu vse olajša in oslajša ljuba samota.

Odločen od vsih novincov (vsak novinec mora perve tedne čisto sam biti) spolnuje Alojzi urno, skerbno in zvesto vse zapovedi, vse dolžnosti brez naj manjšiga vprašanja, zakaj bi imelo ravno tako biti, zakaj ne tako ali tako? Nikoli ni presojal postav, nikoli ni delal samoglavno; vse je iz pokoršine opravljal, ker se z voljo vikših spolnuje volja božja. Ponižnost njegova se razodeva ob vsaki priložnosti. Dali so mu mende zavolj bolehnosti tanjši obleko, kakor drugim in tudi lepši brevir. Ta prednost pred njegovimi brati je hudo djala Alojzju, zatoorej ni nehal prositi, dokler mu niso dovolili, da sme brevir in obleko svojo z navadnimi zameniti. Ravno tako težke so se mu zdele nekatere prednosti, ktere so mu bili vikši dovolili zavolj slabotniga in

bolehniga života. Samo iz pokoršine se je podvergel ponižni mladeneč tem za njegovo zdravje potrebnim poboljškam. Naj manjših prednost pred brati se je bal iz vsiga serca, veselil pa se je jako, kadar ga je doletelo kako ponižanje. Sprejem v red jezuitovski je imenoval delo božje milosti, gnado, ktere sam nikdar ni zaslužil. Zavolj množice novincov niso mogli vsakimu svoje celice dati; Alojzju pa so vender samimu eno odločili. Zdaj zopet ni prenehal prositi, dokler ga ne denejo k drugimu novincu, ker iz gole ponižnosti si celo ni upal stanovati pri starjim bratu. Naj manjši bratje so mu bili naj ljubši; z naj slabšimi rečmi je bil zadovoljen, in naj nižji dela je naj rajši opravljal. Vesel je bil, kadar so ga vidili ljudje pajčine ometati, prah brisati, mostovže čediti ali druge nizke dela opravljati, da so ga mislili naj neumnišiga in nerodnišiga človeka, ki ni za nobeno drugo rabo.

Napuha se je Alojzi čez vse bal; varoval se ga je v besedah in djanji. Mislil se je naj nevrednišiga grešnika, ki živi

samo iz neskončne milosti božje; tudi ni mogel slišati od stanu svojiga, želel je, da bi bil vsim neznan. Pa ravno resnična ponižnost in pobožnost ga prikupite vsimu samostanu, in ljubezen do njega se je kazala v splošnim spoštovanji, kteriga mu niso mogli nekteri prikriti. Kmali zapazi to občno čislanje, in vnovič se je začel boriti z vso močjo zoper ošabnost, ktero je bil dozdej še vedno srečno zadušil.

Srečno je živel Alojzi v samostanu; žareče svoje želje je vidil spolnjene, in vživala je njegova duša v vedni molitvi obilen pokoj in mnoge sladkosti. Vender tudi Alojzjev raj se ima spremeniti v pustoto, v grenke skušnjave, ki jih pošilja Bog pobožnim dušam v poskušnjo, ali ga ljubijo zavolj popolnost njegovih, ali morde samo zavolj tolažb in dušnih sladkost, ktere jim deli v molitvi.

Po veliki dušni radosti nastopi v Alojzjevem sercu strašna pustota, da se mu zdi, kakor bi ga bil Bog popolno zapustil; zbegnilo je veselje v duhu, poginil je pokoj v sercu, postaja vedno žalostniši, ne čuti

več sadu svoje molitve. Vender je ne opusti, kakor tudi spokornih del ne; molitvo še pomnoži in gorečniši opravlja spokorne dela. Zatorej mu tudi Bog kmali poplača to gorečnost in terdno zaupanje; odvzame mu vse skušnjave in zopet napolnuje njegovo dušo z veseljem in dozdej neobčuteno sladkostjo, in mu podari tak mir in pokoj, da mu ga več ni mogla nobena reč skaliti.

Poglejmo še nekoliko v Kastiljone. Po odhodu Alojzjevih se ondi vse spremeni. Očeta Ferdinanda smo vidili dozdej zamišljeniga samo v posvetno čast in slavo; le bliš svoje rodovine je hrepenel množiti, samo veljavnost pri kralji ga je veselila. Kar je pa daril ljubljenca svojiga Bogu, je postal Ferdinand ves drug mož. Odpovedal se je igri, ki jo je neznano ljubil; vdano prenaša hud protin (bolezen po udih), in k Bogu se poverne iz vsiga serca po vesoljni spovedi, ter resnično pokoro dela.

Ko se je jela bolezen vidno hujšati, si reče prinesti tisti sv. križ, pred katerim je Alojzi toliko in tako goreče molil. Predse ga položi in ne zaverne oči od njega

celo v naj grozniših mukah. Pogosto ga pritiska na serce, poljubuje (kušuje) in obliva z obilnimi solzami priserčne žalosti, milo zdihovaje: „Gospod, usmili se me! grešil sim, usmili se me, o Gospod!“ To spokornost je pa zravno Boga pripisoval Alojzjevim prošnjam, rekoč: Dobro vem, odkod mi dohajajo te solze; moj Alojzi mi jih je sprosil. Ves čas bolezni njegove je bil čas vedne molitve. Tako pripravljen je srečno zaspal v Gospodu.

Naznanilo očetove smerti sprejme Alojzi z veliko žalostjo; vender ne žaluje preveč, kakor bi ne bilo mogoče živeti, kadar kdo starše zgubi. Nebeški oče vzame starše in dobrotnike, pa potem skerbi sam za nas. Alojzi je žaloval, pa je tudi hvalil Boga za milost, da so se oče spokorili in dobro pripravili za smert.

Tri mesce že preživi Alojzi v samostanu, in zdaj ga denejo v hišo obljub (profes). Nadzornika in voditelja je imel pobožniga in učeniga Jeronima Plata, ki je prvi njegovo življenje popisal.

Živel je v hiši obljub takole:

Zjutraj se zbudi in že na Boga misli; tako se že zgodaj varuje razmišljenosti. Kmali vstaja, da lahko opravlja počasno in zbrano jutranjo molitvo; prvič moli in potem premišljuje celo uro. K sv. maši streže s posebnim veseljem, in ker je imel pri več mašah opraviti, ne hodi iz zakristije, ampak klečé moli v kakim kotiču, dokler ne pride versta nanj. Tako prebó skor celi dopoldan v cerkvi; popoldan ga pa jemljó očetje v bolnišnice in jetnišnice, kjer se je ljubezen njegova do bližnjiga vselej vidno razodevala. Alojzi ni samo miloval ubogih, on je pomagal djavno po vsi moči. Zdaj rahlja komu posteljo; komu da zdravil ali mu umije noge; ali jih pripravlja za smert ali opominja k poterpljenju. Svoje bolne brate je skerbno obiskaval; stregel jim je z neskončno ljubeznijo, krepčal jih je s pobožnimi pogovori in opominjal, naj vse poterpé iz ljubezni do križaniga Zveličarja; kar so želeli, vse jim je spolnil, celo naj studniši reči je opravljal. Ljubezen do bližnjiga je zlasti spolnoval do bratov svojih. Nikoli ni od koga kaj slabiga mislil ali govoril,

ako je tudi vzrok imel; vse je vedno zagovarjal, njih napake zmanjševal, njih dobre lastnosti pa povzdigoval. Novince je pridobil z ljubeznijo in postrežnostjo Bogu in službi njegovi; in kadar je zapazil, da se zdi komu kako delo prenizko, prezaničljivo, ni nehal prositi vikših, da so dovolili njemu to opravilo doveršiti namest uniga.

Tak zgled je bil vsim bratom, da se je po pričevanju vikših vedno bolj množilo pobožno življenje med vsimi udi tega samostana, dokler je bil Alojzi med njimi.

Zapomini.

1) Prava pokoršina se spozna, da človek popolno podverže svojo voljo gospodarju, in vse spolnuje z voljnimi in prostimi sercam, kar mu je zapovedano: lahko in težko, častno in zaničljivo.

2) Kdor spolnuje svoje dolžnosti za volj ljudi, ne za volj Boga, zgubi ves

sad svojiga truda, ker prejel je, kakor Kristus pravi, že od ljudi svoje plačilo.

3) Resnično pobožni ljubi Boga zavolj Boga, ne zavolj sladkost, ki mu jih Bog daje; kdor ljubi Boga zavolj dušnih sladkost, bo od njega odpadel v dušni suhoti.

Molitva.

O Bog, ki si skazal milost sv. Alojzju, da je v ponižni pokoršini vselej in v vsim samo tvojo sveto voljo spoznal, častil in spolnoval; oh, ponižaj naš napuh, da se po zgledu sv. Alojzja tudi mi pohlevno in pokorno podveržemo tvojim svetim postavam. Amen.

IX. Alojzi v viših šolah.

Čez dva mesca pride Alojzi zopet pod vodbo Janeza Piskatorja, in njemu je razkril natanko vse notranje spremembe svoje. Odkritoserčnost in otročja zaupnost njegova tako dopadete temu pobožnemu možu, da ga je bolj ljubil zavolj čednost in popolnosti, kakor zamore ljubiti oče svojiga sina.

Zavolj bolehnosti gre Janez Piskator po povelji vikših v Neapol podnebje spremenit. Ker je bila vsim znana ljubezen Alojzjeva do njega, mu dovolijo ž njim iti. To pripušenje si je štel Alojzi v veliko srečo, ker sta samo še dva brata enako milost dosegla. Pot nastopi nadzornik z enim bratom v nosilnici, dva brata pa jahata. Čeravno je hrepenel Alojzi vedno biti pri ljubljениm možu, je vendar iz bratovske ljubezni in zatajanja samiga sebe tako ravnal, da je skor zmir na konji ostal, ako je bil tudi naj bolehniji med njima.

Slednjič pa ga prisilita brata v nosilnico iti, in tako je ostal do Neapola pri nadzorniku, ki ga je priserčno ljubil in častil. V molitvi in božjih pogovorih mu pot urno mine, in Boga je hvalil za milost, da se je mogel pomenkvati s tako svetim možem. Sam je rekel, da je pridobil od tega voditelja za dušno življenje več hasna na kratki poti, kakor bi ga bil dobil doma v več mescih.

Zavolj bolehnosti in molitve pa ni zamenjarjal Alojzi potrebnih znanost in vednost. Učitelji so ga hvalili in občudovali zavolj pospeha in napredka v vednostih, kakor tudi zavolj goreče pobožnosti in pohlevnosti. „Zravno pobožnosti in čednosti razodeva tudi oster um, pa nikdar še nisim zapazil na njem sence ošabnosti;“ je pričal od njega učitelj njegov.

Z dobrim namenam in pobožnimi zdihljeji je posvečeval vse svoje opravila in tako je vedno molil. V vsakdanji navadi ga ne moti nobena stvar, ne tuji kraji ne opravila, ne zadrege ne stiske, ne žalost ne radost; vedno si ostane enak, v po-

božnosti ne oterpne in ne opuša spokornih del. Karkoli pa začne, začne z Bogam in z Bogam konča.

Alojzi je bil slabotniga života, bolehen, in glava ga je zmir bolela, da ni spal do polnoči ali celo noč ne. Vikši so mu dovolili, celo veléli, naj počiva zjutra čez odločeni čas, da preveč ne oslabi. Zavolj hoje in ropota bratov vender ni mogel spati; pa ni se pritožil z nobeno besedico, celo veselil se je, da je zamogel Bogu v čast še v počitku kaj terpeti. Če mu je strežej pozabil kaj storiti, ali je napol ali nerodno opravil, ni čerhnil nič; bolečine je razun zdravnika vsim prikrival; v naj grozniših mukah je bil vesel in prijazen, kakor bi bil zdrav; tudi ga nikdar ni ovirala bolezen, da ne bi bil spolnil svojih dolžnost ali da bi bil opustil molitvo in spokorne dela.

Čez pol leta se verne Alojzi iz Neapola nazaj v Rim. Tukaj je med vsimi součenci on naj bolje končal vednost modroslovja (filozofije); zatorej je mogel pred vsimi učitelji in vikšimi samostana očitno zagovarjati nektere modroslovske (modrijanske)

mnenja. To je bila kaj velika čast; pokazal je lahko zagovornik oster um in znajdenost v zagovoru ali branitvi resnice in podiranji goljufivih zvijač. V svoji ponižnosti sklene Alojzi nalaš priprosto odgovarjati; tode učitelj mu overže ta sklep, zato pa zagovarja in brani resnico tako jasno in umno, da ga občudujejo vsi poslušavci. To občudenje mu rani ponižno serce, ker ni želel nobene časti, timveč je hrepenel zaničevan biti od vsih ljudi. Napuh in nečimurnost je krotil po vsi moči, ker sta sovražnika božja, priyatla satanova. Dolgo se je mogel boriti zoper razmišljenost v molitvi; pa z neutrudeno gorečnostjo je tudi razmišljenost premagal in potem je vedno prav zbrano molil. Tudi premišljeval je rad zlasti terpljenje Kristusovo; in kadar se je zamaknjen v nebeške reči prijazno z Bogom pogovarjal, je občutila njegova duša rajsko veselje, kteriga ne bi bil dal za ves svet.

Pa ne misli kdo, da je dospel Alojzi brez truda in boja do take popolnosti. O ne! le vedno premaganje, vedni trud, ve-

dni boj so ga pripeljali po ternati poti na goro svetosti. On se je premagoval še otrok; on se je boril z mehkužnostjo na kraljevem dvoru, se je postil, pokoril, ker vavo bičal še doma v očetovi hiši. On se je resnično lotil pobožniga življenja in s terdnim sklepam; njega ni ostrašila nobena reč, nobena zapreka, nobeno napotje; on se je zmir Boga verno deržal, ni omahoval med svetam in nebesi; on je Boga milosti in pomoči prosil, se izročal blaženi Devici Marii in angelčku varhu; on je Bogu posvečeval s serčnimi zdihljeji vse svoje dela in opravila. Ljubezen njegova do Boga je tako žarela, da ni mogel serca en sam trenutek od njega odverniti. Ginljiva je bila odkritoserčnost Alojzjeva do spovednika. Celo serce mu je razgernil in odkril vse misli in želje tudi brezgrešne; molil je zanj, ga verno slušal in spolnoval njegove svete in povelja!

Vsako nedeljo je šel k sv. obhajilu; ta dan mu je bil dan veselja in radosti. Zavolj skerbne priprave so bile njegove obhajila rodovitne in bogate na vsih čedno-

stih; po vsakim zavžitji Jagnjeta je bolj gorela ljubezen njegova do Jezusa in množil se je stud do greha v njem. Vse počutke je zatiral; samo božje reči je govoril in poslušal. Majhne skušnjave je hitro udušil in se tako zavaroval velikih; kdor ugasi iskro, ugasi požar. Vsako slabost ali napako urno obžaluje in ves skesan prosi Boga milosti in odpušenja in obljubi gotovo poboljšanje.

Vikši so mu skor popolno prepovedali kervavo bičanje zavolj slabosti in bolehnosti života, čeravno jih je pogosto privoljenja prosil. Zatorej je daroval svoje želje Bogu in se je toliko ostrejši postil. Pa tudi post so mu zabranili; kadar pa so mu ga dovolili ob vodi in kruhu, ni celi dan skor nič povžil.

Ko nadzornik to zapazi, poskusi njegovo pokoršino in mu veli pri drugi jedi vse povžiti, kar bo dobil. Alojzi spolni iz pokoršine to povelje, pa bratje so ga zasmehovali, kako lepo se zna postiti. Vender Alojzi tiho terpi in se ne dá mo-

titi. — Pri jedi je iskal samo naj slabji, sebi naj zoperniši reči. —

Kako popolno se je odpovedal grofič posvetnosti, nam priča borno njegovo staniše. Sprosil si je naj revniši celico v nekim kotiču, ki je imela eno samo okence in tako nizek strop, da ga je lahko dosegel. Dva stola se mu zdita nepotrebna, in celo mati ga ni mogla pregovoriti, da bi bil naj potrebníši orodje od nje prejel. Prav z veliko silo mu je obesila na steno celice dve borne svete podobi.

V ti dobi se začne Alojzi bogoslovja učiti, t. j., véd in znanost, katerih duhovni potrebujejo. Pred učenjem je vselej klečé prosil sv. Duha razsvetenja in pomoči. Bral je malo bukev, pa te prav pazljivo, in kar je prebral, je potem dobro pretehtal in premislil; tudi se ni dotaknil družih bukev, kakor od učiteljev ali vikših nasvet-vanih. On ni zanemarjal zapovedanih opravil, tudi jih ni odlašal za drugi dan, da bi se bil potem samovoljno s čim drugim ukvarjal. Preden je šel v šolo, je počastil presv. Telo in iz šole gredé je zopet pred

sv. Telesam zahvalil Boga za prejete nauke. Po poti je molčal in se tako spodobno vedel, da so ga jeli celo posvetnjaki posnemati.

Čeravno je vse prekosil v vednostih, se je vender močno veselil, ako so ga pošiljali z drugimi vred ob nedeljah in praznikih v bližnje vasi ljudstvo učiti ali milošino nabirati po mestu. Čez dve leti po vstopu v samostan je storil navadne tri obljube jezuitovskega reda, in čez dva mesca potem je dobil še štiri male blagoslove.

Zapomini.

1) Sv. Alojzi je občutil veliko veselje v pogovorih s pobožnimi ljudmi. V kakih drušinah pa zastajaš ti? Govoriš večkrat od Boga, ali satana?

2) Resnično pobožni kristjan ne toži prehudo v terpljenji, ker vé, da si s poterpežljivim molčanjem naj gotovši prihrani sad svojiga terpljenja.

3) Znamnje prave pobožnosti je to, da spolnuje tak človek natanko vse dolžnosti svojiga stanu, če tudi ne zadevajo ravno službe božje, in da z molitvo in zdihljeji Bogu daruje in posvečuje vse svoje djanje in nehanje. „Kdor dela svoje Bogu daruje in težave voljno terpi, vedno moli“.

4) Bogu bolj dopadeš, če opustiš radovoljne spokorne dela iz pokoršine, kakor če jih opravljaš svojeglavno. Kako pa Bogu dopadeš, če se iz ljubezni do njega celo grešniga veselja ne anaš?

Molitva.

O Bog, kateri si sv. Alojzja do take popolnosti in svetosti pripeljal, da je tebe samiga v vsih rečeh iskal in vse dela iz ljubezni do tebe opravljal, dodeli tudi nam milost, da bo naša volja tebi vedno vdana in samo zato živeti želimo, da bi vedno bolj tvojo sv. voljo spoznali in spolnovali. Amen.

X. Alojzi pomiri sovražnike.

Še enkrat nas pelje Alojzi v svojo domovino. Med bratom Rudolfom in vojvodom Mantovskim se je vnel razpor zavolj grada Solfarina. Horaci Goncaški, lastnik Solfarinski, je sporočil ta grad zoper vso pravico sorodnosti vojvodu Mantovskemu, namesti Rudolfu, pravimu dediču (erbu). Zatorej se pritoži ta pri cesarji zavolj storjene krivice. Cesar overže oporoko Horacijevo in po postavah sorodnosti prilasti grad Solfarin Rudolfu, bratu Alojzjevemu. Po ti razsodbi je bil prepir končan, pa hudo sovrašтво se je zasedlo med nasprotnika. Eleonora, mati vojvodova, in Marta, mati Rudolfova, ste si vse prizadajale, da bi ji pomirile; tode zastonj so bile tudi vse poskušnje, ker so sebični ljudje oba podpihovali. Že ste obupale, da bi se še kterikrat sprijaznila, kar se spomni enkrat Marta svojiga Alojzja in misel jo obide, da bi utegnil ravno Alojzi od Boga

zvoljen biti, da bi to sovraštvo zadušil, ker je moč pobožnih duš do sere družih ljudi neskončno velika. Tudi Eleonora ji poterdi to misel in hitro mu pišete, naj bi še enkrat prišel v svojo domačijo, in k časti božji prevzel pomirjenje nasprotnikov.

Alojzju se zdi to opravilo pretežko in tudi nevarno; ne ve kaj storiti, zato razodene vse okolišine spovedniku Belarminu. Ta mu odgovori po priserčni molitvi: „Idi, moj sin, v imenu božjim“. Zdaj še odkrije to prošnjo tudi generalu Jezuitov in terdno zaupa, da mu bo v njegovi besedi naznanjena volja božja. Ko general vse dobro premisli, mu veli spolniti prošnjo materno.

Na potu v domačijo ga spremlja po povelji vikših en tovarš, kateri je imel skrbeti za zdravje njegovo. Vse pobožnosti in spokornosti opravlja Alojzi natanko in skerbno, kakor doma v samostanu, nič jih ni opušal ali skrajšal. Pomenkva se s tovaršem samo od božjih reči tako prijetno in ljubeznjivo, da so bili celo hlapci ginjeni in so želeli vedno pri njem biti. Na tem

popotvanji se je posebno razodela neskončna ljubezen Alojzjeva do uboštvu in ponižnosti.

Gostinčar, pri katerim sta prenočila, jima odkaže slabo staniše in še slabši posteljo. Tovarš prosi zavolj Alojzjeve slabosti, naj jima s čim boljim postreže. Pa gostinčar pravi, da jima ne more, ker hrani vso boljši postrežbo plemenitnikom, kateri imajo še nocoj doiti. Zdaj se hoče tovarš jeziti, pa Alojzi ga utolaži rekoč: „Nikar te se jeziti; nama li krivico dela, ko naji revna misli? Saj sva uboštvu Bogu obljubila.“

V Mantovi gre Alojzi najpred k Eleonori, materi vojvodovi. Ž njo se vse natančno pomeni, kar je zadevalo to sovraštvo, in potem se napoti v Kastiljone. Mestnjani mu pridejo naproti in ga tako časte, da mu je v veliki ponižnosti to povikšanje hudo djalo. Nerad je tukaj delj časa ostal, ker se je veselje nad njegovim prihodom vsak dan glasneji razlegalo; vender se neče prehititi v tako važni in imenitni reči. Vse okolišine tega razpora je pazljivo pretehtal

in z molitvo in postam se zateče k Bogu, naj bi omečil okamnele serca z žarki svoje milosti.

Poln zaupanja v božjo pomoč gre zdaj najpred k vojvodu Mantovskimu. Bog je uslišal prošnjo svojiga služabnika; samo današnji pogovor zadostí in vojvoda se omehčan od milosti božje kmali k spravi nagne. Resnično njegovo misel za spravo nam pričajo besede, ki jih je rekel nekemu dvorjanu, kateri ga je skor gotovo še k razporu šuntal, namreč: „To reč čem hitro končati; kar pa storim, stórim zavolj Alojzja. Samo z Alojzjem se bom pogodval in z nobenim drugim“.

Kmali pripelje Alojzi tudi Rudolfa v Mantovo k vojvodu. Oba kneza se popolno spravita in prijazno objameta brez vse hlimbe. V ti priložnosti je dal tudi vojvoda grad Solfarin grofu Rudolfu v popolno last. Zdaj so bile napravljene zavolj sprave in sprijaznjenja sijajne in blišavne veselice, pa Alojzi vzrok in začetek vse radosti se jih ni hotel nič vdeležiti.

Povelje vikših pokliče Alojzja kmali

v Milan, da bi se ondi dalje učil že v Rimu začetiga bogoslovja. Pa še nekaj ga zaderžuje v Kastiljoni. Dokler je bil še doma v očetovi hiši, je zapazil, kako malo mara Rudolf za pobožnost, kako pa tira za posvetno slavo in sladnostjo. Ta razvada se je bila že premenila v hudo strast, ker ga ni nikdo mogel več berzdati in je tudi imel dovolj premoženja. Drugi ljudje so se razgledovali nad njim in pohujševali. Zatorej Alojzi ni miroval, dokler ni spravil brata iz grozne nevarnosti večniga pogubljenja. Pomnožil je molitvo, poostril spokornost in tako priserčno je prigovarjal Rudolfu, da se mu ni mogel več ustavljati zavolj častite svetosti in prečudne čistosti njegove, ki ste mu bliskale iz oči od gorečnosti za božjo čast vnetih. Milost božja obsije Rudolfa in v globočini serca ginjen oblubi in zaterdi svojimu rešeniku, da se hočeta zavolj té reči še natančniši pogovoriti v Milanu.

Po srečnim doveršenji svojih želj gre Alojzi v Milan, kamor pride čez dva mesca tudi Rudolf za njim. Ta spozna po

milim očitani in vednih prošnjah Alojzjevih pregrešni svoj stan, opravi vesoljno spoved in terdno sklone boljši kristjan in zgled svojim podložnim biti vse žive dni. Zdaj ga spremi Alojzi še nazaj v Kastiljone. Ni mogoče popisati veselja stare matere nad spokornostjo sina Rudolfa, kteriga je mislila že popolno zgubljeniga. Tako je začela Alojzja spoštovati, da je hotla prednj poklekniti. Pa tudi vsi mestnjani so ga neznano častili. Kadar se je prikazal na ulicah, ga je zbrana množica blagrovala in slavila; točila je celo solze veselja in spoštovanja, in domu pridši je vsak pravil: „Svetnika smo vidili, svetnika!“

To češenje rani Alojzjevo serce; ogiba se vsake priložnosti, kjerkoli bi mu mogla množica kako znamenje spoštovanja dati. Zatorej ga je celo mati težko sprosila, da je enkrat v cerkvi pridigal. Goreča beseda njegova sklenjena z resničnim zgledom prave svetosti in spokornosti je ginila globoko v sercu vse poslušavce, in več sto jih je skesanih prejelo drugo nedeljo presv. Telo. Zdaj se poslovi Alojzi

za vselej od svoje domačije, se napoti do Milana, in odtod ga pokličejo vikši kmali nazaj v Rim.

Zapomini.

1) Ostudna je lakomnost časniga blaga; ona je mati krivic, sovraštev in mnogih pregreh. Je li vredno za pešico prahu zapraviti dušni mir in ljubezen božjo? Duša je že dosti obtežana, dosti mlačna; zakaj jo še s časnim blagam tlačiš in v okove devaš?

2) Resnično pobožni kristjan ima Boga pomočnika; zato stori in konča reči, katerih bi posvetnjak ne mogel storiti in doveršiti. „Človek obrača, Bog oberne“.

Molitva.

Dodeli mi svojo milost, o Gospod! da tudi jaz, kakor tvoj služabnik sv. Alojzi, mirno med ljudmi živim in

vselej brez ošabnosti govorim in storim, kar mi moj poklic vелеva, po Kristusu Gospodu našim. Amen.

XI. Alojzi zgled ljubezni do bližnjiga.

Z Milana se verne Alojzi toliko rajši nazaj v Rim, ker mu je bilo razodeto, da bo umerl. Zatorej je rekel v Rim pridši nekemu prijatlu: „Čas mi je, da se pripravim za uni svet“. Odzdaj se še gorečniši vda molitvi in premišljevanju, in prebira še željniši svete bukve. Život začne hirati in medleti, nasproti pa se mu razevéta vsak dan prijetniši in lepši dušna popolnost. Od pozemeljskih reči čisto ločen prebiva le iz pokoršine sam, pa v naj slabši celici, ktera je dobivala skoz eno samo okence na strehi pičlo svetlobo, in ni bilo v nji razun stola in terde postelje kar nobene druge reči.

V ti dobi je pripuhtela ljubezen Alojzeva do Boga na naj viši stopnjo. Kadar

koli se poménkva od Boga, je vselej ganjen v sercu; obliče mu kar leskeče, in ko sliši pri jedi od Boga brati, mora nehati jesti zavolj prevelike ljubezni in začne se ves v solzah topiti. Kar ga obdaja, vse stvari, zvezde, tički, živalice, cvetice, kar vse mu množi ljubezen, tako da niso smeli ž njim govoriti od takih reči, ktere so mu jo netile, sicer bi bil čiste ljubezni omagal, in serčni ogenj bi mu bil razdjal slabotno truplo. Zato mu tudi popolno zabranijo vse premišljevanje; pa ta prepoved mu je delala veči težave in muke, kakor vsa telesna bolezen. Sam je takole tožil: „Ne vem, kaj bi delal; branijo mi misliti na Boga, da ne bi mi to zamišljenje napravljalo glavnih bolečin. Oh, vedno prizadevanje, da ne bi mislil na Boga, me muči neznano hujši, kakor bi škodvalo mojemu zdravju vedno premišljevanje božjih lastnost“. Po sv. Telesu ves zéva in omaguje, in, ko ga prejme, se ves zamakne. Kdo bi se tedaj čudil, ako je žarečo to svojo ljubezen do Boga razodeval v vsaki priložnosti tudi nad bližnjim celo z nevarnostjo svojiga življenja?

Mesto Rim je terla leta 1591 strašna lakota. Ljudstvo začne omagovati in kužne bolezni se oglašajo med siromaki. Z dežele, kjer je tudi razsajal hudi glad, pritisnejo vsi reveži v mesto, in Rim postane zbirališe grozniga uboštva. Vsi duhovni redi so po moči olajševali splošnjo šibo božjo, posebno pa Jezuiti. Ti postavijo na svoje stroške prostorno bolnišnico, v kateri so vikši samostana, celo sivi general vsih Jezuitov, v vedni nevarnosti svojiga življenja neutrudno in ljubeznjivo stregli kužnim bolnikom. Njih zgled so posnemali vsi udi tega reda z neznano navdušenostjo in gorečnostjo.

Alojzi je že vedno bolj in bolj hiral in venel, pa žareča ljubezen ga podpira in krepí; on ne zastaja za drugim, ampak vse prekosi v delavnosti, ne upeha se, moč mu je železna.

Že samo pogled v bolnišnico je bil strašan. Napol mertvi ljudje so omahovali k posteljam; tam je gergral kdo v smertnih težavah, tam kdo stokal, milo ječal in plakal po mertvih svojih; povsod so hlapéli

kužni smradi, povsod ste divjale smert in smertna nevarnost. Pa vsa ta groza ne ohladi Alojzju žareče ljubezni do bolnikov. Slači jih in omiva, tolaži in opominja k poterpljenju; daje jim hrano in zdravila; postelje rahlja in čedi: pripravlja jih k spovedi in srečni smerti. Če revniši in studniši so bili bolniki, ljubši so mu bili in delj časa se je mudil pri njih. Mnogo bratov je že umerlo za kugo v službi bolnikov in tudi naj verniši prijatel Alojzjev Tiberi Bond. Ob njegovi smerti je izkliknil Alojzi te besede: „O da bi mi bil Bog dal, namest njega umreti!“ Bog mu je kmali spolnil to priserčno željo.

Alojzi se nalezela bolezen; uleže se 2. marca l. 1591. Nad bližnjo smertjo ne zamore veselja prikriti in zaupno vpraša spovednika Belarmina, če ni greh smerti se veseliti, ker bi utegnil pod to radostjo morde kak hlinjen napuh tičati; češ, sim svet, da se ne bojim smerti ne Sodnika. Belarmin ga potolaži in odvzame mu ves strah zavolj radosti in hrepenenja smerti.

Zapomini.

1) Naj gotovši znamenje resnične ljubezni božje je delavna ljubezen do bližnjiga. „Kdor vidi brata v nadlogi in mu zapre svoje serce, kako bo ostala v njem ljubezen božja?“ pravi sv. Janez.

2) Omiluj bližnjiga v nadlogi, ker mu serce tolažiš in ga ovaruješ nevolje. Pa milovanje samo ne zadosti; pomagaj mu tudi po moči.

3) Ne ogibaj se kužnih bolnikov, Bog te najde povsod. Posebne zasluge pa imaš pri Bogu, ako strežeš kužnim bolnikom, ki so naj bolj revni in zapušeni.

Molitva.

Vsigamogočni večni Bog, kateri si napolnil serce svojiga služabnika sv. Alojzja s takó goréčo in djavno ljubeznijo do bližnjiga, da je življenje

zanj daroval, prestvari tudi naše spačene serca, da ne bomo samo pomilovali bližnjiga, temuč, da bomo pripravljeni po zgledu sv. Alojzja v potrebi tudi življenje zanj darovati. Po Kristusu, Gospodu našim. Amen.

XII. Alojzi v boleznih in smerti.

Vsak dan naraša nevarnost Alojzeve boleznih in že začno pričakovati smerti njegove. Ves vdan božji volji se hitro pripravi k smerti in sprejme sveto Popotnico z angelsko pobožnostjo. Vsim pričujočim so rosile solze po licih, ker so se bali, da bi ga že to noč ne zgubili; samo on je bil vesel in rajski pokoj mu je sijal z obličja.

Vender sklene Bog tega svetnika še nekaj časa ohraniti grešnikom v zgled spokornosti, poterpljenja in vdanja volji božji. Bolezen je bila tako nevarna, da ga je govorica v Kastiljoni že mertviga naznanila.

Mislino si pač veselje njegovih ljudi, ko jim pošlje Alojzi po odlegi bolezni pismo, v katerim je hvalil zdravnike in strežeje svoje zavolj velike skerbi in postrežnosti. Pa razodel jim je tudi gorečo svojo željo, kako rad bi se kmali kmali sklenil za vselej z Jezusam in Marijo v pravi domačii naši, v svetlih nebesih.

Tri mesce že leži Alojzi neprenehama; herbet si preleži in naredé se po njem velike sene; pa nikomur ni tega razodel, in še le po smerti so rane zasledili. Nikdar se ni pritožil ne zavolj bolečin ne zavolj postrežbe; mislil je vedno, da preveč zanj skerbe in mu preskerbno strežejo. Vedno je bil vesel in prijazen; če slabši in zoper-niši zdravila je dobival, z večim veseljem in vidno radostjo jih je vžival in delj časa v ustih poderževal, da je ž njimi krotil svojo poželjivost, ko mu zdaj niso več dovolili nobenih spokornih del. Vse zdravnikove zapovedi je spolnoval natanko in zvesto, čeravno je močno hrepenel umreti.

Kadar je bil sam, je vstajal in hodil k mizici, da je klečé molil pred svetim križem

in premišljal bitko terpljenje Kristusovo, ter je poljubljal ves ginjen in solzen pre-svete njegove rane. Ko to zdravniki zvedó in mu zabranijo dalje tako ravnati, jih sluša in mirno ostaja v postelji.

Pogovori od Boga so ga veselili že v zdravih dnéh; toliko željniši jih hrepeni zdaj pred vratmi večnosti. Zdaj celo neče poslušati družiga, kakor svete pogovore in božje reči. Če se pomenkvajo od posvetnih tudi koristnih reči, molči tako dolgo, dokler ne obernejo besede do Boga, in potem se še le vdeléžva prav živo in radostno vsih pogovorov. Marsikdo mu je prejšnje leta očital preostro spokornost in rekel, da se je bo v smerti kesal. Alojzi se zdaj spomni tega očitania, pa nič mu ne greni serca; močno je vesel in prosi vikše, naj bi v njegovim imenu zagotovili vsim bratom, da občuti nebeško radost zavolj spokornih svojih del in ga samo to žali in peče, ker se iz pokoršine ni smel še ostrejši pokoriti. V tem času se je prevergla bolezen v popolno kugo. Ko Alojzi to zvé, obljubi Bogu z dovoljenjem vikših, da hoče kužnim

bolnikom streči, če kolikaj bolezen njegova odleže. V bolezni ga pogosto obišeta kardinala Ruer in Goncaga, sorodnika njegova. V ti priložnosti je razodel enkrat Goncagu, kako srečniga se šteje, da zamore umreti v jezuitovskim redu. Vselej sta bila od njegovih besed oba ginjena. Tudi materi, ki zavolj starosti ni mogla k njemu sama priti, je poslal tako priserčno pismo, da so vsim bravcam solze po licih tekle.

Oče Korbineli, star duhoven, je ležal ravno v ti dobi za smert bolan v bližnji stanici. Alojzi in ona sta se jako ljubila in in si pošiljala pobožne pozdravila. Starček želi še enkrat viditi svojiga ljubljenca; zatorej prenese strežej Alojzja v njegovo stanico. To je Korbinelija neznano razveselilo, in zgoli iz spoštovanja prosi slednjič mladčca, naj bi ga blagoslovil. Alojzi se brani in sam prosi njegoviga blagoslova, ker se pa ne vda nobeden, se zadnjič eden družiga blagoslovita. Kmali potem je umerl Korbineli, in Alojzi je zagotovil, da je starček že v nebesih.

Bolezen se vedno hujša in zdravniki mu odločijo še osem dni življenja. To zveseli Alojzja in poln radosti reče nekimu bratu: „Veselo novico so mi napovedali, umerl bom v osmih dneh.“ Odzdaj mu mora kak duhoven vsak dan nekatere ure moliti in sv. Telesa dan (13. junija) zaterdi in zagotovi, da ima še ravno osem dni živeti, ter prosi pričujoče, naj bi ž njim vred zapeli „zahvalo“ za bližnje zedinjenje z Bogam, Marijo, angelci in svetniki v nebesih. Nekimu duhovnu je rekel: „Ločimo se od tod, pa ločimo se z veseljem.“ Slednje dni si položi sv. križ na persi; vsi bratje se zbirajo pri njem in se mu priporočajo v molitvo, ker bo kmali popoln svetnik v nebesih, in se posvetvajo ž njim zastran zveličanja svojiga.

Osmina sv. Telesa zasvita, pa ni ga strahu na njegovim obličji. Tudi bolezen se nič ne pohujša, vendar Alojzi vedno terdi, da bo prihodnjo noč umrl. Še enkrat ga obhajajo vpričo vsih udov samostana, ktere potem po versti objame in se od vsih poslovi. Ko ga ihté prosijo, naj bi molil zanje

in prosil Boga, jim reče: „Kako bi zamogel vas pozabiti, ki sim vas tukaj tako serčno ljubil?“ Ko skor vsi odidejo, prosi dovoljenja, da bi se smel še enkrat bičati. Vikši mu pa prepovedó, in zato želi vsaj na golih tleh smerti dočakovati. Zdaj pritiska, od vsiga posvetniga popolno ločen, križaniga Jezusa z neizrečeno gorečnostjo in obéma rokama na persi in ne premakne več oči polnih mirú in nebeških žarkov od svojiga Zveličarja. Še enekrati zdihne: „Hrepenim biti rešen in sklenjen s Kristusam; o Gospod! v tvoje roke sporočim svojo dušo!“ Mirno še obleži, — posluša molitve — slednjič izdihne: „Jezus!“ in pozemeljski angelček splava v družbo kerubov in serafov, kjer hodi in spéva za Jagnjetam sladke pesmi, katerih nikdo ne zna razun čistih devic.

Umerl je Alojzi 21. junija l. 1591 med 10. in 11. uro po noči 23 let 3 mesce in 11 dni star v 6. letu po vstopu v samostan.

Ni mogoče popisati čudenja in žalosti rimskiga mesta, ko se razglasi smert Alojzjeva. Kar na enkrat se tare ljudstvo okoli

mertviga trupla; vsak tiši prav do njega; vsak mu hoče noge poljubiti, vsak hrepeni kak ostanek od njega dobiti. Pri pogrebu so mogli vedno postajati zavolj preobilne množice; ker vsak se je hotel dotakniti trupla ali vsaj truge svetnikove. Pokopali so ga v cerkvi oznanjenja D. Marije; čez sedem let pa so ga zopet vzdignili, položili v svinčeno trugo in postavili v steno kapele matere božje.

Zapomini.

1) Kolikor delj živiš, toliko negotovši je tvoje zveličanje. Če delj živiš, več imaš skušnjav, več grehov; hvali tedaj Boga, ako te kmali pokliče k sebi in obvaruje toliko skušnjav. „Skerbi, da boš živel pobožno, ne pa dolgo.“

2) Zdrav se smeš tudi od navadnih koristnih reči pomenkvati; v bolezni in zlasti ob smerti urno odpravi svet in posvetne reči, in se pripravljaj za večnost.

3) Koli kor pred in popolniši se ločimo od sveta, toliko si olajšamo ločitvo ob smerti.

4) „Živi tako, da se ne boš bal smerti,“ to je vsa modrost.

5) Velik razloček je, ali radi umerjemo zavolj Boga, ali zavolj nadlog, ki nas tarejo.

Molitva.

Dodeli nam milost, o Bog, o Gospod življenja in smerti! da obračamo čas, kteriga nam še podari tvoja dobrota, skerbno in zvesto v zveličanje svoje duše, da bomo vedno tako živeli, kakor bi si želeli živeti ob smertni uri.
Amen.

Čudeži

storjeni po prošnji sv. Alojzja.

Bog povelečuje svoje prijatle z raznimi čudeži, tako je povelečal tudi sv. Alojzja. Po njegovih prošnjah je pomagal Bog večkrat prav čudovito v dušnih in telesnih potrebah. Ti čudeži so bili natanko od škofov preiskani in mnogo jih je bilo resničnih spoznanih. Tukaj jih navodim samo pet.

I. Živéle so, v samostanu sv. Janeza v Tudert-ski škofii nune sv. Franciška Asiškiga. Samostan je imel tako pičle dohodke, da so mogle večkrat stradati. V takih prilikah so se zaupno k sv. Alojzju za pomoč zatékale. In glejte čudo! po Alojzjevi prošnji se niso samo pomnožili mali ostanki žita, olja, orehov i. t. d., celo spridene stvari so postale dobre za povžitek. Posebno čudo pa je bilo to, da so se delale s čudovito pomnoženo hrano še druge čuda.

II. Angelo Antonio Oddi, kmet s Fornette je padel 22. aprila 1732 v nogradu z lestvice (lojtre) na zakrivljen nož, ki se mu je zapičil globoko v herbet. Rana je bila nevarna, kervi je mnogo zgubil in desnica mu je popolno onemogla. Denejo ga v sveto olje; zdravnik spozna rano nevarno za smert, ker se je skoz njo vidilo celo oserčje, in samo plašter položi nanjo. Drugi dan zboli tudi zdravnik in čez več dni še le pride z daljniga kraja drug ranocelnik, ki ga pa že ni hotel zdraviti, ker je bila rana vsa gnojna in smert gotova. Še ta dan pride k bolniku častiti o. Karol Virtelli, kateri mu svetva, naj bi se zaupno zatekel k sv. Alojzju, ki je že večkrat komu pomagal. Kmali mu tudi prinese iz samostana sv. Janeza en čudovito pomnožen oreh, in ga zaupno položi bolniku v oslabeledesnico. Ko jo derži eno uro sklenjeno, med tim pa s polnim zaupanjem k svetimu Alojzju zdihuje, se ogreje, oživi in okrepi roka, da jo je zamogel brez bolečin prekladati, sklepati in odpirati.

Položé mu nasterganiga oreha na rano, zadremlje kmali in célo noč prespi. Zjutraj je zginil že ves gnoj, meso je bilo čisto rudeče; rana se je kmali zacelila, in ga nič več ni bolela.

III. Rimsko mestnjanko Margareto Landini, 25 let staro žensko, napadejo o vsih svetih 1675 na levi strani života hude bolečine, ki so jo mučile noč in dan. Tim bolečinam se pridruži kašelj, vročnica, bljevanje in terganje po glavi. Zdravniki obupajo nad njo in 23. novembra jo previdijo za smert. Ko to zvé nje sestra Marija Vincenca, nuna v mestu Subiako, ji dopíše, naj bi polna zaupnosti k svetimu Alojzju vsak dan povžila nekaj po tem svetniku čudovito pomnožene moke, ki je že mnogo bolnikov ozdravila. Bolnica vzame prvi dan trikrat te moke; tretjič se ji vzdigne in potem že težave nekoliko ponehajo. Pa ni imela dosti zaupanja, zatorej se vernejo bolečine hujši od poprej. Mraz in vročina jo zdaj vedno tareta, izmeček postane ves kervav, omedlica in bljevanje ji vzamete vso moč; život začne gnjiti in

neznano smerdeti. Ponoči 3. decembra se že več ne zavé, sapa postaja težji, komaj še diha, že ji molijo molitve umirajočih. Taka ostane dopoldne.

Opoldne se ji zdi, da vidi sestro Marijo Vincenzo pred seboj, ki jo opominja, naj bi začela z večim zaupanjem čudovito moko jemati. Margareta zbere vso moč in prosi moke. Med povžitjem molijo pričujoči klečé tri očenaše in češenemarije; bolnica pa je imela to prikazen. Marija Vincenca ji je kazala na neznaniga mladenčá v jezuitovski halji, kakor bi ji rekla: Temu se zaupno izroči in ozdravela boš. Bolnica s terdnim zaupanjem zdihuje k svetniku in zdi se ji, da jo je blagoslovil. Potem mine prikazen, in zdrava je. Zdaj vstane; lahko hodi; ne čuti nobenih bolečin več in drugi dan gre že v cerkvo Boga hvalit za prejeto milost. Ko poklekne tudi pred sv. Alojzja, se zavzame, ker je bil mladeneč v prikazni njemu popolno enak. Iz hvaležnosti opravi njemu v čast šestnedeljno pobožnost.

IV. Pobožniga Volfganga Aš iz prav plemenite rodovine je Alojzi vse življenje

čudovito spremljal. Na vikših šolah v München-u na Bavarskim Volfgang skor oslepi. Imel je pa terdno zaupanje do sv. Alojzja; zato si pomaže oči z oljem iz lampe, ki je pred njegovo podobo gorela in spet je čisto spregledal.

Kmali potem zgubi Volfgang ves spomin, pa Alojzi mu ga zopet sprosi od Boga in še tako dobriga, da se je iz glave naučil življenja njegoviga, ki ga je spisal o. Cepari. Zavolj tih dobrot postane Volfgang sv. Alojzju v zahvalo duhoven, in je bil potem korar in svetvavec dveh veljavnih škofov.

Svojimu varhu v čast je sozidal dve lepe kapelici in trikrat je romal peš v Rim na njegov grob. Ko je šel drugič skoz neki gojzd, ga ospó tolovaji in ga hočejo umoriti. Volfgang zdihne k sv. Alojzju, kar stopi mladeneč v dolgi halji pred tolovaje, rekoč: „Ste li kristjani?“ Tolovaji plahi stekó na vse strani.

Te in druge čudeže je dal Volfgang postavno od sodbe preiskati in so bili poterjeni. Volfgang je njih resničnost tako

poterdil: „Spoznam in prisežem pred Bogam, pred vsimi nebese in pred sv. cerkvo, da je vse tukaj popisano gola resnica.“

V. Jožef Spinelli, mlad Jezuit, začne leta 1634 tako hudo omedlevati, da ga je žareče železo še težko k zavednosti pripravilo. Potem mu oterpne jezik, da ni nič govoril. Od otročjih let je že sv. Alojzja rad častil, zato se tudi zdaj k njemu zateče in obljubi, da se hoče pred godam njegovim postiti. Ponoči se mu prikaže sv. Alojzi z Janezam Berkmans-am, ki je bil tudi Jezuit. Alojzi bolnika tako nagovori: „Okrepi se in bodi močan, ker dolga pot te čaka.“ Prikazen zgine; pa drugo noč se spet prikaže in Alojzi ga opominja, naj jezika ne rabi več za prazne nečimurne besede, ker imel bi mutast ostati. Potem se dotakne s perstam jezika, ga prekriža in zgine. Spinelli pa poln veselja in hvaležnosti pripoveduje zjutraj na ves glas to čudo in dobroto Alojzjevo.

Tretjič ga opominja Alojzi v prikazni, naj bi cel mesec duhovne vaje sv. Ignacija

opravljal. Potem pomazili noge, ledje in eno roko, rekoč: „Da ti bo to gibanje v večno življenje,“ in Berkman's maziljene ude obriše. Vpraša ga slednjič sv. Alojzi, ali še kaj želi od njega. Ko prosi bolnik dušniga zdravja, mu reče: „Spoznal si, kaj imaš prositi; tudi dušno zdravje boš dobil, samo resnično si prizadevaj, da ga boš zaslužil.“ Še roko mu da poljubiti in zgine. Spinelli pa je od te dobe popolno zdrav, in vsi zdravniki so s prisego poterdili ta čudež.

Kmali potem je nastopil dolgo pot, od ktere mu je sv. Alojzi prvič govoril, šel je v Indijo sv. vero oznanovat nevernim ljudstvam.

II.

Premišljevanje

čednost sv. Alojzja za vsako nedeljo pobožnosti.

Perva nedelja.

Sv. Alojzi zgled ljubezni božje.

Premišljevanje.

Brez ljubezni božje ni prave čednosti. „Ako razdelim revnim v hrano vse svoje imetje; ako dam svoje telo sežgati, ljubezni pa nimam, mi nič ne pomaga;“ piše sv. Pavel. Brez ljubezni božje tedaj ne pride nikdo do svetosti — do Boga. Prave ljubezni božje nam daje lep zgled sv. Alojzi. On je ljubil Boga kakor ognjeni kerubi, ko žareči serafi

1. *zavolj njega samiga.* Ni ljubil sv. Alojzi Boga zavolj dušnih sladkost, ktere

deli sv. Duh nekterim v spodbado veči gorečnosti; ljubil ga je — kakor plamteči kori angelski je omagoval od žareče ljubezni do Boga — edino zavolj neskončne njegove lepote, popolnosti in ljubezni, s katero nas je nebeški Oče sam pred ljubil, kakor smo zamogli mi njega ljubiti. Ta ljubezen se mu je razodevala celo na obličji in ni skor upal dihati in serce mu je medlélo, kadar je mislil na Boga ali slišal od njega govoriti. Tak je bil ogenj ljubezni njegove do Boga, da mu je od njega pešalo telo in toliko bolj slabélo, kolikor bolj je plamtel ogenj njegoviga serca. Iz pokoršine je skušal pomanjšati presilne žarke te ljubezni in v preobilnosti tega ognja je pogosto klical: „Beži, o Gospod, beži od mene!“ — Ljubil je sv. Alojzi Boga

2. *v križanim Jezusu.* Tako nas je Bog ljubil, da je dal za nas ediniga svojiga Sina v naj grozovitniši bolečine, v naj britkejši smert na križu. Zavolj té neskončne ljubezni nebeškiga Očeta do nas grešnikov je Alojzi molil in zdihoval po cele ure pred sv. križem. Solznih svojih oči ni mogel

odmakniti od kervavih ran Kristusovih, ktere si je dal vsekati zgolj iz ljubezni do nas. Po vsakim premišljevanji in pomilovanji britkiga terpljenja Jezusoviga je bolj hrepenel vsaj nekoliko podoben postati Zveličarju v terpljenji in zaničevanji. Bolečine v glavi ga niso zaderževale od premišljevanja, še veselil se jih je in hvalil terpečiga Jezusa za to milost, da ga vdeleži bolečin, ki jih je on čutil ob ternjevim kronanji. — Sv. Alojzi je ljubil Boga

3. v *presv. Telesu*. Presv. Telo je živi spomin nezmerne Jezusove ljubezni do nas. Ni samo umerl za nas, celo vekomaj hoče stanovati med ljudmi. V presvetim Zakramentu kraljuje na tronu milosti svetleji od solnca, pravi Bog in človek, in trepeče ga molijo angelski duhovi. Pa prikriva nam bliš svoj v podobi kruha, da bi ga bolj zaupno prosili dušnih in telesnih potreb. Sv. Alojzi je iz goreče ljubezni hrepenel celi dan klečati pred sv. Telesam, in zatorej ga je tudi ob vsaki priložnosti obiskal. Pred šolo in po šoli ga je vselej gotovo počastil; vsako nedeljo ga je pre-

jemal. Tri dni se je pripravljaj k sv. obhajilu in zopet tri dni mu je prepeval priserčno hvalo za neskončno milost njegovo. Ob vsakim sv. obhajilu je pozabil vsiga sveta; presrečen je bil in poln nebeških sladkost se je ljubezni tajal.

Sprašanje.

Imam jaz kaj ljubezni do Boga in kaka je? — Je li čista? — Ne ljubim Boga samo v dušnim veselji, samo v sreči? — Ne omerzuje moja ljubezen v dušni pustoti, žalosti in nadlogah? — Premišljam kterikrat lepoto, popolnost in ljubezen božjo do nas grešnikov? — Premišljam kterikrat, kako strašna nesreča je to, da kdo ne ljubi Boga? — „*Kdor ne ljubi, ostane v smerti*“, piše sv. Janez.

Premišljam kterikrat britko terpljenje Kristusovo? — Terpim voljno vse križe zavolj terpljenja in smerti Zveličarjeve? — *Kdor resnično ljubi Jezusa, ljubi tudi od njega poslane križe.* — Hodim pogosto k sv.

obhajilu, in kako se pripravljam zanj? — Hodim le iz navade, mlačen, razmišljen? — Poskušam vselej obuditi serčno hrepenenje in gorečo ljubezen do Jezusa? — Se kateri-krat duhovno obhajam?

Žalost in sklep.

O kako me osramoti zgled sv. Alojzja! Žal mi je, da sim tako malo ljubil tebe, svojiga Boga, stvarnika in rešenika! Zame, o mili Jezus! si zapustil raj; zame si terpel neznane bolečine ob kervavim bičanju, ob razpetji na sv. križu; zdaj še hraniš mojo dušo s svojim mesam in svojo kervjo; jaz nehvaležnik pa ti povračam dobroto s krivico, ljubezen z merzloto ob prejemanju presv. Telesa! — Milost, o Jezus, milost mi še dodeli! Glej, ob-
jokujem oterpnost svojiga serca; pogosto čem obujati vročo željo, Boga nad vse ljubiti, posebno pri sv. maši, pri obiskanji sv. Telesa in pri sv. ob-

hajilu. Premišljati čem večkrat božjo popolnost, ljubezen in dobroto do nas grešnikov; premišljati čem britko terpljenje Kristusovo in iz ljubezni do Boga hočem voljno prenašati vse križe. „*Gospod Bog vas skuša, da se razodene, če ga ljubite,*“ pravi sv. pismo. Da se v božji ljubezni vterdim, čem pogosto prejemati kruh močnih in se vselej prav vredno zanj pripravljati; tudi čez dan hočem večkrat Jezusa v duhu prejeti. Ti, sv. Alojzi! me spodbadaj s svojim zgledam in sprosi mi moč od Boga, začetnika vsiga dobrega, da verno spolnujem ta svoj sklep.

Molitva.

O da bi imel tako serce, ki hrepeni samo Boga ljubiti, ki zamore živeti in dihati samo v ognji ljubezni božje! Sv. Alojzi, od ljubezni božje vneti seraf! oh ti vspi milostno žarke

goreče svoje ljubezni v merzlo moje serce, da se otalí in stopí v gorkih solzah britke žalosti nad mlačnostjo in nehvaležnostjo svojo proti Bogu; ti, o sv. Alojzi! mi sprosi milost in moč, da začnem resnično ljubiti Boga in stano-
viten останem v ti ljubezni do smerti.
Amen.

Druga nedelja.

Sv. Alojzi zgled ljubezni do bližnjiga.

Premišljevanje.

Perva zapoved keršanstva je: „Ljubi Boga nad vse;“ druga pa je ta: „Ljubi bližnjiga ko sebe.“ Sv. pismo pravi: „Kdor reče, da ljubi Boga, pa sovraži brata svojiga, ta je lažnik. Kako zamore Boga ljubiti, ki ga ne vidi, ako ne ljubi brata, ki ga vidi?“

Zopet nam je sv. Alojzi lep zgled prave ljubezni do bližnjiga. Ta ljubezen njegova je bila

1. *poterpežljiva*. Dobri prijetni ljudje se pač lahko ljubijo; poterpežljivi pa moramo biti, ako čemo ljubiti bolj nepopolne ljudi; in vendar je zapovedal Kristus tudi take ljubiti.

Zatorej moramo ljubeznjivo poterpeti vse slabosti in pomanjkljivosti bližnjiga svojiga; vse dobro mu moramo želéti in storiti. „*Ljubezen je poterpežljiva, je dobrotljiva, vse prenese*“, — piše sv. Pavel.

Sv. Alojzi ni samo pohlevno terpel zaničevanja in slabost drugih ljudi, on jih je celo zaželel, in je vse serčno ljubil, kateri koli so ga kaj ponižali, zasramovali ali zaničljivo od njega govorili. Ta poterpežljivost njegova pa ni izhajala iz prirojene neobčutljivosti. Deček Alojzi je bil ves živ in k jezi nagnjen, pa komaj se zavé in nevarnost svojo spozna, že plane na iskro; skerbno sprašuje posebno čez to nagnjenje k jezi svojo vest, se vedno premaguje in zatajuje, dokler ne uduši popolno nevarniga svojiga sovražnika. Mislil se je sv. Alojzi naj nevrednišiga, naj nepopolnišiga; imenoval je vsaciga svojiga prijatla in dobrotnika,

kdor ga je kaj zaničeval ali žalil. Rekel je, da ravnajo ž njim prav po zasluženji in mu skazujejo dobroto, kér ga opominjajo slabost, ktere ima odvreči in zboljšati. — Ljubezen Alojzjeva do bližnjiga je bila

2. *dobrotljiva in goréča*. Ljubezni do bližnjiga še ne spolnuješ, ako ne živiš ž njim ravno v prepiru in razporu; varovati ga moraš tudi vse škode in mu želeti vse dobro in v potrebi pomagati z besedo in djanjem, ako ti je mogoče. Ne pomaga siromaku samo milovanje, podaj nesrečniku roko, in izleci ga iz nesreče, ako moreš. Premoreš pa gotovo več, kakor ti slepivno pravite sebičnost in skerb za svoje; v dobrih delih pomaga tudi Bog. Pomagaj ubogimu urno in djavno, kakor je delal sv. Alojzi. Vsako priložnost je skerbno porabil, da je pomagal kakimu revežu. Njegova ljubezen je bila dobrotljiva in djavna, kar nam priča skerbna njegova postrežba v bolnišnicah in ječah.

On pa ni skerbel samo za telo, tudi v dušnih potrebah je rad pomagal. Učil je nevedne keršanskih resnic, tolažil žalostne,

dobre svete je dajal in grešnike k pokori opominjal. Glej, koliko priložnost imaš bližnjimu pomagati. Ne zdá vselej dnar; pa pogosto mnogo zdá dober svet, keršansk spomin, ponižna prošnja, pobožni pogovori, naj več pa dober zgled.

Bog nam je zapovedal ljubiti bližnjiga; pa malo ga že ljubi, kdor mu da v potrebi samo to, kar že sam skor rabiti ne more; bolj ga ljubi, kdor sebe pozabi, da zamore potrebnimu kaj dati; popolno ljubezen do bližnjiga pa ima ta, ki daruje celo življenje zanj. „*Nikdo ne more reči, da ima večí ljubezen, kakor ta, ki dá življenje za svoje*“, je rekel Kristus.

In tako ljubezen je imel sv. Alojzi, ki je pri strežbi bolnikov bolezen dobil in zanjo umerl. Po zgledu sv. Alojzja ne opušajmo nobene priložnosti, da bližnjimu kaj pomagamo. Kristus bo naš *dolžnik*, ker sam je obljubil dobre dela bližnjimu storjene tako plačati, kakor bi jih bili njemu storili. Misli si tedaj, da te v re-vežu Kristus sam prosi. Gorje tebi, ako

ga zapodiš brez pomoči, ko ti vsiga dosti imaš; sodnji dan bo tudi on tebe zapodil — v pekel.

Sprašanje.

Ljubim bližnjiga? — Poterpim voljno njegove slabosti? — Se ne togotim, če me kdo poniža, žali? — Ljubim prilizúne ali odkritoserčne, ki mi resnico povedó? — Ljubim bližnjiga zavolj dobrih lastnost, dušnih čednost, ali ga morde zavolj njih celo zavidam? — Ljubim bližnjiga zavolj razvad in pregreh, bliša in premoženja? — Zakaj ne pomagam revežem v djanji, ker sama ljubezen na jeziku še ne pomaga v nebesa? — Se bližnji ljubi, ako mu skušáš vsak dobiček snesti; ako ga hitro zapustiš, če se ti kak časen dobiček kaže? — Si kterikrat pritergaš kako veselje ali kaj, da zamoreš nesrečniku pomagati? — Ubogi revež, kateri bi se zanašal náme!

Žalost in sklep.

O kako merzel sim do nesrečnih svojih bratov! **O** koliko dobriga bi jim bil že lahko storil! **Žal** mi je, o **Go-**spod! da sim zamudil nabrati si toliko zakladov v nebesih. Nobeniga ne ljubim razun sebe; pa ravno ta sebična ljubezen me peljá v pogubo; zatorej sklenem zdaj pred **Bogam** in vsimi angelci in svetniki, da čem bližnjiga *resnično in keršansko* ljubiti. Vse slabosti njegove čem voljno poterpeti, ljubiti tudi žalivce in sovražnike in potrebnim pomagati v besedi in djanji, ne pa samo z omilovanjem. **Dober** zgled čem vsim dajati, svoje slabosti brez jeze in hvaležno od drugih poslušati in potem poboljšati, prilizune pa od sebe goniti. Tudi *majhne* dobre dela čem ob vsaki priložnosti verno opravljati, ker **Kristus** bo plačal celo kozarec merzle vode, v njegovim imenu podeljene. Posebno v bolezni čem

zapušenim postreči po svoji moči in se tudi zderžati nepotrebnih potrat, da se potrebnim ne bi preslabo godilo. V tem sklepu me poterdi z božjo pomočjo zgled sv. Alojzja.

Molitva.

O sv. Alojzi! prosim te s serčnim zaupanjem, pošlji mi z nebeške slave, ki jo vživaš, eno samo iskro tiste goreče ljubezni, s katero si ti tukaj na zemlji ljubil vse ljudi. Kristjan sim, pa moja ljubezen ni keršanska; moja ljubezen je sebična, je slepa in ljubi to, kar mésu dobro dé, kar očem dopade. **O** sv. Alojzi! očisti in vrédi mojo ljubezen; posveti vse moje dela ljudoljubnosti; spodbadaj me s svojim zgledam in sprosi mi od Boga to milost, da bom bližnjimu pomagal v vsaki potrebi z besedo in djanjem, da z deli usmiljenja pridobim milostno sodbo. **Amen.**

Tretja nedelja.

Sv. Alojzi zgled spokornosti.

Premišljevanje.

Malikdo ohrani dragi zaklad kerstne nedolžnosti; pred ali poznej se zgubi in zapravi. Z madeži greha pa ne zamore nikdo v nebeški raj; kaj je tedaj storiti, mar obupati? O ne, Bog je neskončno milostiv; zmivajo se grehi z resnično pokoro, z gorkimi solzami serčne žalosti. Posnemajmo sv. Alojzja vsaj v spokornosti, ker ga ne posnemamo v ohranjenji kerstne nedolžnosti.

Sv. Alojzi je ohranil z božjo pomočjo kerstno nedolžnost do smerti; on ni nikoli žalil Boga zavedno in radovoljno, vendar je vse žive dni deviško svoje telo pokoril in solze pretakal zavolj dveh otročjih napak. Tako serčno je obžaloval te dve napaki, da je omedlel pri prvi spovedi, da je zavolj njih vse življenje v ostri pokori preživel in v vednim strahu bil za večno zve-

ličanje. „Božje sodbe so globoke; kdo ve, če mi je odpustil grehe, ki sim jih storil na svetu?“ je vedno tožil.

Ker žalost nad grehi napravlja pot k poboljšanju, o kako popoln je mogel biti sv. Alojzi, ki se je čist ko angel vender ostro pokoril — pokoril do smerti! Resnična žalost nad grehi je neobhodno potrebna k odpušenju; brez serčne žalosti Bog nikakor ne odpuša grehov. Kolikor veči so bolečine naše nad grehi, toliko veči in resničniši je naš stud do njih, toliko skerbniši se jih bomo varovali in toliko gorečniši se bomo zanje pokorili.

Sprašanje.

Obžalujem svoje grehe? — Malo ali celo nič; ako bi res čutil nad njimi serčno žalost, bi se bil že davnaj poboljšal. *Sad* pokore — resnično *poboljšanje* — to pokaže, je li žalost *resnična* in *serčna*, ali je *poverhnja* in *goljufna*. O kaj bom jaz počel? Sv. Alojzi zmiva dve otročje napaki s *kervjo* od zavednosti svoje do smerti, kaj bi za-

moglo umiti moje studne hudobije? — In vender sim še ves merzel, ves terdovraten, če se prav spomnim svojih gerdobij! — Oh ta neobčutnost izhaja samo od slabe, merzle ljubezni do Boga. Če *veči* je *ljubezen* naša do Boga, *veči* bo tudi *žalost* naša nad grehi, s kterimi Boga, golo ljubezen, žalimo in dražimo; če *popolniši* je *ljubezen* naša do Boga, *popolniši* je tudi *žalost* naša nad hudobijami.

Vzrok poverhnje žalosti nad grehi je tudi *napuh*. Kolikor *ponižniši* smo, toliko *srečniši* obžalujemo grehe; vsak grešnik se vzdiga zoper Boga, kralja nebes in zemlje, pred kterim trepečejo angeljski duhovi in vse stvari. Oh kako bom *obžaloval* grehe, ker nimam *ponižnosti*; ker bi se kmali prederznil *Bogu zapovedovati*.

Žalost in stud nad grehi bi imela *vedno* terpeti. Kaj mi pravi vest v tem? — Oh zginja moja žalost ko megla! Imel bi vse grehe *vedno* obžalovati, če ravno smem upati, da mi jih je Bog že odpustil; imel bi *vedno v strahu* božjim zavolj hudobij svojih in pravičnosti božje živeti in vse življenje

vse gerdobije svoje serčno obžalovati, jaz pa sim bil pri vsaki spovedi zadovoljen s *poverhnjo, nepopolno žalostjo* nad ravno spovedanimi grehi, in se še nisim spomnil hudobij prejšnje leta storjenih, brez vsiga premislika, kaj David govori: „*Moji grehi so mi vedno pred očmi.*“

Žalost in sklep.

O kako okamnelo je moje serce, da ni kar nič ganjeno v spominu toliko ostudnih hudobij, ko je sv. Alojzi *dve otročje napaki do smerti spiral s solzami in kervjo.* **O** Gospod! obžalujem dozdanjo svojo neobčutnost in sklenem, da čem prihodnjič premišljati neskončno svetost in pravičnost božjo in svojo revšino in nezmožnost; hočem svoj napuh zatreti, se v prah ponižati pred svetostjo božjo in serčno obžalovati do smerti vse grehe svojiga življenja. Varovati se čem *malih grehov*, ker tudi žalijo Boga in odvrčajo božjo pomoč in gnado. Ti, sv. Alojzi, pa mi

sprosi od Boga potoke solz in milost, da bom vedno objokoval grešno svoje življenje.

Molitva.

O sv. Alojzi! ti si ves nedolžen ostro pokoro delal; jaz — grešnik in hudobnež — pa imam tako terdo serce, da še prave in resnične žalosti nad grehi nikoli ni občutilo. O gani tedaj moje serce in vtisni mu vsaj nekoliko tistih bolečin, ki si jih ti občutil nad razžaljenjem božjim! Spoznam se té milosti popolno nevredniga, pa spoznam tudi z grozo in strahom zadolženje svoje pred Bogom; spoznam tudi, da brez zadostenja in serčniga kesanja padem v večno pogubo. Zatorej zdihujem k tebi, o sv. Alojzi, ti moj zgled spokornosti! sprosi mi milost do usmiljeniga Jezusa, da mi bodo moji grehi vedno pred očmi, in da jih bolj in bolj spiram z obilnimi solzami serčne žalosti. Amen.

Četerta nedelja.

Sv. Alojzi zgled zatajanja.

Premišljevanje.

„Vojska je življenje človeško na svetu“, pravi Job, in zares smo noč in dan v nevarnostih in skušnjavah za zveličanje svoje. Bog nas podpira v ti vojski z gnado svojo, pa tudi *sami* moramo napenjati vse moči zoper priseženiga sovražnika. Zatorej se je treba vaditi tega boja, če namreč skerbno krotimo poželjivost mesa, ker iz *nje* nam dohajajo viharji skušnjav in nevarnosti zveličanja našiga. Poželjivost pa berzdamo, ako ji kratimo in se terdno zderžujemo vsih prepovedanih reči in si pritergujemo tudi dovoljene veselja — če se zatajujemo.

Dalje je ta svet *dolina solz*, polna terpljenja in britkost. Kdor hoče dobivati iz grenkih nadlog sladak sad, naj terpi voljno; in da se privadi poterpežljivosti, naj si naklada *radovoljne zopernosti*, ktere naj prenaša serčno Bogu v čast in zado-

stenje grehov svojih. Zatajanje je potrebno človeku, ki hrepeni po popolnosti; kolikor bolj se premagujemo, toliko svetejši živimo.

Sv. Alojzi nam daje tudi prelep zgled zatajanja. Ko pušavnik je živel ostro na mehkužnim kraljevim dvoru med blišem, šumam, veselicami in sladnostjo tega sveta. Postil se je in poželjivost krotil pri polnih mizah, pri izbranih sladčicah s tem, da si je zbiral gerlu naj zoperniši jedila; kadar pa je smel sam kositi, mu je zadostil odrezek v vodi namočeniga kruhka. Vselej je molil klečé do polnoči na merzlih tleh tudi v naj hujši zimi in še malo in prav lahko oblečen; bičal se je in njegova kri se je udirala po nedolžnim herbtu; odpovedal se je vsi posvetni časti, zapustil je celo grofijo bratu Rudolfu; — *pervenec* grofovске rodbe se je *daril* popolno Bogu in je obljubil večno *uboštvo*!

Življenje njegovo v samostanu je bilo vedno zatajanje. Vse naj nižji in zoperniši opravila si je od vikših sprosil in natanko spolnoval; vsaka polajšba, vsako oprostenje od kake postave zavolj slabosti in boleh-

nosti njegove, z eno besedo, vsaka prednost pred brati ga je hudo boléla. Zravno tako ostrih spokornih del si je oteževal vse reči, še hojo, stanje, sejo i. t. d. Celo ob smerti si ni olajšal te ostrosti. Prečudna potrpeljivost njegova v dolgi bolezni; radost in serčnost njegova, ko je počasi povžival in iz ust spravljajl studne, zoperne in grenke zdravila; prizadetje, da bi pri popolno osabélim životu vender še klečé molil; in slednjič ginljiva prošnja, da bi smel umréti na golih tleh; mar niso to gotove znamenja zatájanja njegoviga do smerti?

Sprašanje.

„Čujte in molite, da ne padete v skušnjava;“ je rekel Kristus zaspanim aposteljem. Čuti moram nad nagnjenjem svojim; premagati in zatreti ga moram z ostrostjo do života, z vednim zatajanjem, ako čem skušnjave in sladnost srečno odbiti. In kako se jaz zatajujem? — Poznam li čednost

zatajanja? — Sim se kterikrat zderžal kake ljube reči? — Se ne oblačim premehkužno, ne zbiram v jedéh in pijačah; ne išem samo zložnosti in olajšbe pri delu, stanovanji i. t. d.? — Sim kterikrat prevzel kake težave, ktere bi bil lahko odvernîl, Bogu v čast in zadostenje grehov svojih in z namenam, da bi si vterdil in okrepčal duha zoper vse skušnjave? — Vsak kristjan se mora bojevati zoper poželjivost mesa; kdor se ne bojuje in se radovoljno ne vadi zatajanja, ne bo premagal skušnjave. Tedaj si voli: *ali se tukaj pokori in zatajaj, ali boš gorel tamkaj v hudim ognji.*

Žalost in sklep.

O sv. Alojzi, ti nedolžni mladeneč, ti angel v človeškem životu! ti si s postam in bičanjem zatiral poželjivost mesa; oh jaz grešnik — jaz hudobnež — pa mehkužim život, strežem njegovim željam, ki duhu vedno nasprotvajo,

in se mu bojim kaj žaliga storiti. O groza! že čutim, da so me oberzdale in oklenile grešne razvade in strasti in me vlačijo, kamor in kakor se jim poljubi. O Gospod, pomagaj mi! še zdaj mi prizanesi in obljubim ti: sladno razvajeno meso čem pokoriti in duhu podvreči po besedah Davidovih: *Z berzdami in uzdo ukroti njih čeljusti, da ti ne bodo škodvali.* Oh koliko težav sim preterpel v službi satanovi; kaj zdaj spoznavši svojo slepoto, kaj zdaj bi si pa ne upal kaj odreči in preterpeti zavolj Boga in nebes? O Gospod! nič več se ne bom ustavljal; odzdaj čem vse križe voljno terpeti, radovoljno si nakladati post in druge spokorne dela in se zderžati tudi dovoljenih reči; vsako priložnost čem skerbno porabiti v zatajanje, vterjenje in zavarvanje pred greham. Ta sklep naj velja za vse moje življenje, pomagaj mi ga spolnovati, o Bog!

Molitva.

O sv. Alojzi, ti nedolžni angel in ostri spokornik! ki si zatiral deviško svoje telo, oh kako bi imel posnemati tvojo ostrost jaz grešnik in hudobnež, pa te še nisim dozdam nič naslédval. Božji dar modrosti te je učil nedolžno meso tako pokoriti; in jaz neumnež tako strežem in pogódvam spačenimu in sladnimu truplu! Vdihni mi tedaj, o moj zavetnik! sveto jezo, zveličavno sovraštvo do poželjiviga života, in zaduši v meni mehkužnost, ki me pelje v gotovo pogubo. Uči me, da spoznam naj grozovitnišiga sovražnika zveličanja svojiga — razuzdano telo — in sprosi mi milost, serčnost in moč od Boga, da bi zamogel po tvojim zgledu meso krotiti, poželjivost zatreti, in po takim zatajanji vreden postati nebeškiga kraljestva. Amen.

Peta nedelja.

Sv. Alojzi zgled dušne lepote.

Premišljevanje.

Dušna lepota deli človeku préd ne-
okušene sladkosti, proti katerim so vsi za-
kladi tega sveta goli prah. Po dveh stop-
njah pa dospeš do te čednosti. Pervič se
očisti duša vsih željá do zemeljskih dobrot,
in *zedini* in *sklene* drugič vse *misli* in *želje*
edino z Bogam, viram vse lepote. Tukaj
nam daje zopet sv. Alojzi lep zgled.

Brez cene so mu bile vse posvetne
dobrote in sladkosti; vedno je miloval ljudi,
ki pozabijo neumerjočih svojih duš in samo
mamonu služijo. Nikoli ni bil ošabno ob-
lečen; nikoli se ni ponašal in skazoval v
drušinah z dušnimi ali telesnimi darmi in
prednostmi; ponižno obleko — naj rajši
ponošeno — je imel, in namest v zbirališa
in družine je zahajal k otročičem, ktere je
učil svetih resnic. — V blišu in šumu sve-

tá se nedolžnost težko ohrani in skor gotovo oskruni.

Sv. Alojzi pa se je skerbno varoval celo sence greha in stresal se je pred vsako mislijo, ki ni bila obernjena v Boga; zato se je odpovedal svetu; hitel je v samostan zmed zapeljiviga sveta; ni se ustrašil napotij in zaprék, ampak terpel in molil je in neustrašeno se boril, dokler ni prišel v zaželeno zavetje, v tiho celico. „*Kaj pomaga človeku, ako ves svet pridobi, duša pa škodo terpi?*“ je rekel Kristus.

„*Gospod tvoj Bog je razdeljiv ogenj*“, pravi sv. pismo. Zares je Bog ogenj, ki očišča madežev one, ki se njemu bližajo. Zato se je prav tesno sklenil sv. Alojzi s tim ognjem, in očistila se je njegova duša celo malih napak. To zedinjenje z Bogam pa je dosegel s tim, da je obračal vse misli in želje v Boga in se vtapljal s premišljevanjem tako globoko v Boga, da ni bil skor nikoli razmišljen. Sv. Alojzi je bil čist v mislih, željah, besedah in djanji; bil je zedinjen in sklenjen z Bogam do smerti. O kako lepa je mogla biti njegova duša!

Sprašanje.

Sim zapustil posvetnost; sim kaj resnoben in zbran v duhu? — Oh nečimurnost serca mi priča, da še ves v svetu tičim! — Odkod drugod shajajo goreče želje posvetnih dobrot, kakor iz popolno persteniga serca, ki je še vse prevlečeno s pozemeljskimi ognjuski in polno nečistih želj? — Kdaj se bom dvignil z mlakuž sladnosti, z močirja posvetnosti na solnčne višave, na nebeške planjave? — Oh pred ne, dokler ne otrésem nečimurnosti, dokler se ne odpovem svetu? — Se ogibam dušnih nevarnost? — Res nismo vsi vstvarjeni za samostan, pa vsim se veli: „*Bodite sveti, kakor sim svet jaz vaš Bog!*“ Tudi ni treba samostana za pobožno življenje, in kdor zunaj samostana ljubi svet in njega šege, bi tudi ljubil svet in njega šege v samostanu. — Zakaj živim po razvadah sveta? — Zakaj se pridružam veselicam, norčijam sveta, ko vém, da mi oskrunjajo dušo? — Zato ker še ljubim svet in njegove sladkosti. —

Oh kolikrat sim pri sv. pokori sklenil samo Bogu služiti — pa sklepi so zginili, Bogu sim utekel in se primešal zopet — posvetnim plevam! — Vedno mislim na svet in redko na Boga! — Toliko sklepov in nič sadu! O Bog, kdaj te bom nehal izdajati?!

Žalost in sklep.

O Gospod! bitko objokujem, da sim dozdej brez skerbi živel za dušno lepoto in jo celo v tolike nevarnosti postavljaj. Jaz neumnež sim se dal slepiti lažnjivimu svetu; sim zavolj minljivih reči, zavolj pešice prahu zanemarjal neumerjočo dušo in zapravljaj radost in slavo nebeškiga raja! Pa zdaj, o Gospod, spoznam svoj pregrešek; zdaj čem popraviti krivico po vsi moči; zdaj čem bežati pred vso nečimurnostjo in ogibati se vsih razvad sveta, ker mi kalé in madežvajo dušno lepoto. Vsak dan čem čuti nad na-

gnjenjem serca, nad mislimi, željami, govori in djanjem, in zvečer se skerbno spraševati, ali sim kaj storil za dušno lepoto in čistost. Sklenem tudi, da se čem *malih* grehov varovati, ker oni rodé velike.

Molitva.

Kako malo ti je podoben tvoj renčec, o sv. Alojzi! Ti si se po dolgim boji težko odtegnil zapeljivimu svetu; jaz pa se radovoljno zapletam v zanke njegove. Vse tvoje misli in želje so bile vedno pri Bogu, moje pa se vlačijo po svetu ob kalnih mlakah sladnosti in nečimurnosti. Vender še zaupam, o sv. Alojzi! ne zaverzi me; skaži mi milost in sprosi mi od Boga moč, da bom zdaj zvesto spolnoval sklepe za ohranjenje dušne lepote, da očistim svoje serce vsih željá posvetnih dobrot, vsih napak in nepopolnost.

Sprosi mi, o moj zavetnik in pomočnik! sprosi mi gnado, da sklenem vse svoje misli in želje edino z Bogam; da njega nad vse ljubim in se ž njim zedinim v nebesih. Amen.

Šesta nedelja.

Sv. Alojzi zgled deviške čistosti.

Premišljevanje.

Dušna lepota že obséga deviško čistost, pa posebno jo čemo še premisliti, ker zavolj nje je dobil sv. Alojzi ime *angelskiga mladenča*.

Čisto devišтво je z nebes na zemljo presajena cvetica, ki je prijetniši ko vse dišave, mičnosti, sladkosti in veselice sveta; ki je dražji ko vse zemeljsko zlato in srebro, ko vsi bliskeči kamnički in sijajni biseri; ki je mileji ko svetlo ozvézdje na jasnem obloku, prijazniši ko jutranja zarja in veličastniši ko poldanje solnce; lilija devišťva

je radost in slast presveti Trojici, Marii in vsim nebeščanam. Pa brezmadežna in občutljiva se kmali oskruni, kmali jo posmodi slana pregrehe.

V deviški čistosti je sv. Alojzi dosegel naj viši popolnost. Doma še so ga imenovali *angelčka*, in zbor kardinalov, ki je preiskal vse življenje in vse čednosti njegove, mu je dal slavní primek *angelskiga mladenča* in papež so *poterdili* to častno ime. To nam je porok, da je ohranil sv. Alojzi brezmadežno vse svoje žive dni deviško čistost. Ravno zavolj te čistosti so ga povsod jako čislali, da so urno umolknilí v drušínah vsi nepošteni govori, kakor hitro se je le Alojzi prikazal. Ves je gorel za to čednost, in ker si je ni upal sam ohraniti v protečih nevarnostih, jo darí in posvetí Devici vsih devic, Kraljici nebes in zemlje. Marija prečista devica pomaga in varuje svoje rejenčke, ki jo posnemajo v devištvu, vsih nevarnost; pod svoj plajš jih sprejme in ni se jim bati satana. Z božjo milostjo je ohranil sv. Alojzi po prošnjah Marijnih tako brezmadežno čistost, da

ga po besedah zbora kardinalskiga niso nikoli nadlegvale *nečiste* misli ali želje, kar se sicer ne bere od svetnikov.

Prečudno pa je tudi skerbel za svoje de-
vištvo. Vse življenje nam to resnico po-
terdi, še jasniši pa nekteri posebni prigodki.
Več let je bil sv. Alojzi na kraljevem dvoru
in vsak dan pri cesarici, sestri kralja
Filipa II., pa ni je pogledal v obličje, ni
je poznal. Tudi o govoru z materjo je po-
béšal pogled, in noben ni vedil, kake oči
ima. Skerbno je bežal vselej pred vsimi
veselicami, ki so bile količkaj nevarne či-
stosti njegovi; skrival se je v taci časih v
samotne kotiče, kjer je kleče molil in pre-
mišljeval, ko so ga med tem povsod iskali,
da bi ga spravili v družino.

Sprašanje.

Kake misli in želje godí moje serce?
— Bi me ne oblila rudečica, ko bi jih kdo
drug vedil? — Skerbim za čistost? — Sim
mar tako zaslepljen, da se zderžujem samo

velikih nesramnost? — Ali morde še gerdobijo manjšam in zagovarjam? — Bog jih ne bo zagovarjal, ampak z večnim ognjem pokoril! — Bi imel morde še posebno skrbeti za čistost, ker je v posebnih nevarnostih? — Sim mar sam nje naj hujši sovražnik, ker si dovolim nečiste misli, želje, pogovore, poglede? — Oh zbudi se duša in preglej skerbno svoje serce; gre ti za *zveličanje*. Nečistnik je gnjusoba božjim očém; nečistnike je Bog že strašno tukaj strahoval, kako jih mora še tamkaj! Pa brez krotanja počutkov in zatiranja poželjivosti se ne napredva v ti čednosti. Sim že kaj storil za njo? — Nisim še ves radoveden, berbrav in požrešen v jedi in pijači, da vedno močnejši ogenj v meni naraša? —

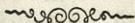
Žalost in sklep.

O kako omadežana je moja duša z nečistimi mislimi in željami! žal mi je, da sim v svoji slepoti nečiste dela zagovarjal in zmanjševal; da sim se

zderžal samo velikih nesnag, manjši mi pa še mar niso bile! **O Gospod!** spoznam zdej svojo krivico in s tvojo pomočjo čem čisto živeti do smerti. Moj život je *ud Jezusov, tempelj sv. Duha*; o Bog ne daj, da bi ga še kdej oskrnil z nečistimi mislimi, željami ali sladnim djanjem! Sramožljiv čem biti do sebe in drugih; ne bom si dovolil nič, kar bi mi rudečico napravilo pred poštenimi ljudmi. Varovati se čem zapeljivih bukev in ljudi, tudi veselie in družb, ki so količkaj nevarne moji duši. Odpovem se vsi nečimurnosti, ošabni obleki, mehkužnosti, lenobi in sploh sladnim občutljejem in delam, ljubil bom delavnost, spokornost in molitvo. Zdihovati čem ob vsaki nečisti skušnjavi: „*O Jezus! o Marija! o sv. Alojzi! pomagajte mi! O sveti in pravični Bog! rajši umerjem, kakor bi te žalil.*“ — Goreče hočem moliti za dar čistosti in pogosto se zatekati k Marii in sv. Alojzju, naj mi spresita moč zoper vse skušnjave.

Molitva.

O sv. Alojzi, ti angel v mesu! glej kakó me osramotuje angelsko tvoje devišstvo, kér se vidim omadežaniga s toliko nečistimi mislimi, željami, govori in deli. Stopim ves studen in gerd pred svetlo tvoje obličje, pa prosim te pohlevno, oh ne obračaj od mene milih svojih oči! Zdaj čertim vso nesnago in terdno sklenem, da se ne bom več omadežal z naj manjši nečisto mislijo. Sprosi mi zato od Jezusa in Marije pomoč, da se bojim tudi v mislih vsi-ga, kar mi protí čistost otemniti. Vdah-ni mi tak stud, tako sovraštvo do nečistosti, kakoršno si ti do nje obču-til vse žive dni; daj mi tisti strah božji, s katerim si čistost duše in ži-vota neprenehama varoval in sprosi mi gnado, da bom zvesto spolnoval svoje sklepe z božjo pomočjo in varstvom D. Marije. Amen.

Premišljevanje

za vsak dan v tednu.

Pondeljek.

Sv. Alojzi zgled pobožnosti in molitve.

Premišljevanje.

Kdor živi v Bogu in zavolj Boga, to je, kdor Boga spozna, moli, zapovedi spolnuje in vse samo na Boga obrača, je resnično pobožen.

Sv. Alojzi je že otrok Boga spoznal in serčno ljubil; iskal je samo dopadenja božjiga in skerbno je rabil vsak trenutek časa njemu v službo. Edina skerb mu je bila, da je spolnoval vse zapovedi božje; govoril bi bil samo od Boga, njega je imel vedno pred očmi. Tako goreče je prejemal

presv. Telo, je molil, premišljal, se postil in pokoril, da so se vsi ogrevali z ognjem pobožnosti njegove. Vse je začel z Bogom, *delal* z Bogom in *končal* z Bogom.

Molitva je življenje in hrana duš. Bog če prošeni biti svojih milost, zato da spoznamo revščino. in nezmožnost svojo in vse zaupanje edino vanj stavimo. Po pravi molitvi dobivamo od Boga neznane dobrrote, tolažbe in olajšbe v vsih potrebah, zato molimo *pogosto, zbrano, ponižno, vdano in zaupno!*

Sv. Alojzju je bila molitva naj ljubši delo in močno se je že deček veselil, da bo z materjo molil, in že v polčtetrtim letu je sam klečé molil skrivej v kakim kotiču. Odrašen je še raji molil in ko bi bil imel iti na veselice in rajanja kraljeviga dvora, je hodil molit v samotne kraje. Pa si je tudi pridobil z *molitvo* dar stanovitnosti v čednostih; z *molitvo* samo je premagal vse napotja in zapreke ob volitvi stanu; z *molitvo* je sprosil spreobrnjenje očetu in bratu; naj terši serca so bile ganjene po goreči njegovi *molitvi*.

Sprašanje.

Sim pobožen? — Ne opušam, ali celo zaničujem molitvo in službo božjo? — Imam kaj strahu božjiga? — Išem Bogu ali svetu dopasti? — Ne zapušam Boga v sreči? *Kdor ne prejéma vedno gorečniši presv. Telesa, ne moli in ne premišlja volje božje, ne raste v pobožnosti.* — Išem svétih ali posvetnih pogovorov? — Ne zaničujem zavolj videzne svoje pobožnosti na videz manj svetih ljudi? — Ne presojujem drugih; jim ne podtikam v vsaki reči slabih namenov? — Zakaj sim len v molitvi in zakaj molim samo z jezikom, razmišljeno in nestanovitno? — *Brez terdne zaupnosti v molitvi ne daje Bog tolažbe in nas ne usliši.* — Se ne sramujem molitve, ali jo imenujem celo vražo? — *Kdor zdaj molitvo opušča, bo še želel moliti, pa bo prepozno. Gorje mu!*

Žalost in sklep.

O Gospod! slabo molim, nisim pobožen; pa zdaj začnem, pomagaj mi! Prihodnjič čem iskati samo tvojiga

dopadenja, ne pa človeškiga. Kakor pred tvojim obličjem bom opravljal vse dela in v dobrih čem skerbno pribirati. Od tega sklepa me nima odverniti ne zaničevanje sveta ne zbadanje prijatlov, in skerbno bom rabil vse od cerkve priporočene pomočke za povikšanje pobožnosti. Ko pa sam nič ne premorem, hočem po besedah sv. Pavla „*vedno*“ moliti. Molil bom serčno in pobožno zjutra, opoldne, zvečer, pred jedjo, po jedi; z gorečimi zdihljeji bom posvečeval Bogu vse opravila in težave. Moliti hočem v skušnjavah, veselji in žalosti, za vse žive in mertve.

Molitva.

O sv. Alojzi, svetla zvezda pobožnosti in molitve! uči tudi mene, mlačniga svojiga rejenčka, tako pobožno in goreče moliti, kakor si ti molil in Boga častil. Sprosi mi od presvete Trojice dar pobožne molitve, da

bom v duhu in resnici, v zaupnosti in stanovitnosti k nji zdihoval in živel samo v nji in za njo. Amen.

V t o r e k.

Sv. Alojzi zgled pokoršine.

Premišljevanje.

„*Pokoršino hočem, ne daru*“, je rekel Bog že v starim zakonu. *Nepokoršina je sad napuha, spodjéda vse čednosti.*

Pokorni moramo biti Bogu in vikšim svojim. „Kdor se ustavlja človeški oblasti, se ustavlja Bogu in sam sebi pogubo napravlja,“ piše sv. Pavel. Samo takrat se ne smejo slušati vikši, kadar bi veléli kaj pregrešniga zoper božje zapovedi. Pa tudi se moramo tako vêsti, da Bogu dolžna pokoršina vikšim ne nasprotva. Sv. Alojzi je bil v sercu prepričan, da ga kliče sam Bog v jezuitovski red, pa čakal je vdan volji božji očetoviga dovoljenja, ker se je bal grešiti zoper četerto božjo zapoved. Zvesto in urno je bil pokoren, da mu je zadostil

še v otročjih letih sam pogled, sam migljej, in že je vse storil. Nikoli ni ravnal *samovoljno*; prepovedi vikših, da ne sme preveč zatirati života s postam in drugimi spokornostmi, je natanko spolnoval, čeravno so ga težko stale.

Sprašanje.

Sim pokoren Bogu? — Me vodi pri vsih delih božja volja ali moja terma? — Je moja pokoršina ponižna, t. j. brez ugovora, brez preiskave, zakaj imam to in tako storiti, zakaj ne tako in tako? — Je tudi hitra in vesela, če mi je lahko storiti ali težko? — *Zapovedi so volja božja; kdor jih pretuktava, preden jih spolni, je strašno ošaben, ker hoče Stvarniku samimu zapovedi dajati.* — Zakaj mermram, kadar imam kaj storiti? — Se sramujem pokoren biti ljudem nižjiga stanu, manjši vednosti?

Žalost in sklep.

O moj Bog, o naj svetejši Oče! nisim vreden tvoj otrok imenovan biti

zavolj neskončne svoje samoglavnosti. Pa zdaj rečem z Davidam: „*Spolnovati čem tvojo postavo vedno in vedkomaj.*“ Nikdar več se ne bom ustavljal sveti tvoji volji; vselej jo čem brez ugovora urno, ponižno in veselo spolnovati tudi v majhnih rečeh; samo prosim le: „*Daj mi razumeti tvojo postavo in spolnoval jo bom iz vsiga serca. Vodi me po poti svojih zapoved, ker me veselé.*“

Molitva.

Sv. Alojzi, zgled prave pokoršine! dolgo sim ukljuboval božjim zapovedim. O sprosi mi milost od Boga, da bom sveto njegovo voljo odzdaj vselej zvesto spolnoval; prosi, o moj pomočnik! da bi Bog omehčal terdo moje serce in vkrenil železno mojo samovoljnost pod sladki jarm prave pokoršine. Amen.

V s r e d o.

Sv. Alojzi zgled češenja D. Marije.

Premišljevanje.

Bog je naš oče, Marija nam je dobra mati. K Marii so se zatekali kristjani, od apostelnov do zdaj v vsih potrebah dušnih in telesnih, ker Jezus nam deli zaklade svojih milost naj rajši po rokah ljube matere svoje. Marija pa tudi skerbi za nas bolj ko naj skerbniši mati, in ona objéma z neskončno ljubeznijo vse otročiče svoje, tudi nepokorne, če se le resnično želé poboljšati.

Sv. Alojzi je od mladosti za Bogam Marijo pervo častil in serčno ljubil. Kadar se je spomnil, od nje govoril, njeno podobo gledal ali ime slišal, se mu je razodeval celo na obličji plamen žareče ljubezni do blažene Device. Častil jo je vsak dan — tudi na poti in v bolezni — z molitvami; obiskoval je njé podobe, cerkve in altarje; posebno hrepenel je po njenih praznikih. Ves se je ravnal po zgledu Marijnim in njo si je zvolil varhinjo deviške svoje čistosti.

Sprašanje.

Častim Marijo s posebno gorečnostjo? — Posnemam njé ponižnost, čistost, pobožnost in vdanje volji božji? — *Z ošabnostjo in nečistostjo se Marija ne more nikdar častiti, če se tudi še kake posebne molitvice nji v čast opravljajo.* — Kako praznujem njé godove? — Jo prosim varstva in pomoči za čistost, za smertno uro? — Ali je morde nič ne častim? Tega Bog varuj! *Kdor Marije ne časti, je merzel v veri.*

• Žalost in sklep.

Boli me serce, da nisim Marije nič posebno častil; pa zdaj, o Jezus! jo čem vse gorečniši častiti. Ob sabotah jo čem odzdaj s posebnimi molitvami častiti, postavim z rožnikrancam, litanijami ali drugimi molitvami. Častiti jo čem, kadar bom šel memo njé podobe; obiskoval bom njé altarje; molitve bom opravljal pred njé podobo, kadar mi bo moč; čez dan se ji bom

priporočal in njéne čednosti posnemal in se od njé pomenkval; v saboto pritergano hrano bom nji v čast vbogajme dajal, ali kako drugo dobro delo storil.

Molitva.

O sv. Alojzi! ki si ves gorel za čast Marije, sprosi tudi meni serčno ljubezen do te prečiste Device in brezmadežne Bogoródnice, da se ji skažem s posnémanjem njé nebeških čednost prav vdaniga in pokorniga rejenčka, in vreden postanem njé varstva in prošenj pri Kristusu, Gospodu našim. Amen.

V č e t e r t e k.

Sv. Alojzi zgled zvestobe svojimu poklicu.

Premišljevanje.

Bog da vsakimu človeku za njemu odločeni stan potrebne zmožnosti; zato naj nastopi vsak ta stan, kteriga si po skerbni

preiskavi od Boga odločeniga spozna, ker v takim stanu bo naj laglje nebesa zaslužil. Vsak stan mora po svoje jesti kruh v potu in trudu. Nekteri imajo samo životne dela, ktere pa krepijo zdravje; drugi delajo veliko teži z duham, in take opravila zdravje podkopujejo. Vsak stan ima veliko več ternja ko rož. Bodimo zadovoljni, kamor nas je Bog postavil; tudi Jezus je bil reven, zaničevan bolj ko vsak človek. Kdor je nižji, bo laglje zveličan, ker laglje spolnuje svoje dolžnosti. Dolžnosti svoje pa mora vsak spolnovati, če neče večno goréti.

Sv. Alojzi ni nikoli pohajkval; ves čas si je natanko delil za delo in molitvo, in tako je opravljal vse svoje dolžnosti po gotovim redu. Sv. Alojzi nam tudi pokaže, kako lepo se strinjate ali sklepate molitva in delo, ker so bili vedno ž njim zadovoljni vsi njegovi učitelji in vikši. Skušal je tudi zdravno dolžnost svojih še kako dobro delo opraviti. Učil je otroke keršanskih resnic, miril in svaril je sovražne in grešne ljudi, posebno domače služabnike.

Sprašanje.

Spolnujem svoje dolžnosti? — Se ne ukvarjam z drugimi rečmi, dolžnosti stanu pa opušam ali poveršno oberskam? — zakaj mi je dolgčas; zakaj ubijam dragi čas s praznimi ali celo grešnimi kratkočasvanji; zakaj imam toliko skušnjav? — Ker sim len; ker ne spolnujem dolžnost svojih! *Delaven človek ne pozna dolgčasa, še manjka mu časa; tudi nima mnogo skušnjav.* „Skerbi, da te satan nikdar ne dobi brez dela“, pravi sv. Jeronim. Opravljam vse dela voljno in poterpežljivo? — Posvečujem svoje opravila s pobožnimi zdihljeji; jih začenjam in končujem z Bogom? — Imam grešne pogovore v delu? — Se sramujem svojiga stanu?

Žalost in sklep.

Spoznam, o Gospod! svojo krivico. Len hlapec sim, pa zdaj čem s tvojo pomočjo vse skerbniši svoje dolžnosti spolnovati, ker ti, o Bog, tako hočeš. Moliti in delati čem po svoji

moči, vse opravila posvečevati s serčnimi zdihljeji, ves trud darovati tebi v čast in odpušenje svojih grehov. Delal bom, ker ti veliš, ne pa zavolj ljudi, kakor pravi služabnik *Kristusov* iz resnične ljubezni do *Boga in bližnjiga*, radovoljno in iz vsiga serca.

Molitva.

O sv. Alojzi! ti si od mladosti dobre dela opravljal, in še vedno delal, kakor bi ne bil nič dobrega storil; oh jaz pa delam greh za greham; jaz nimam nič dobrih del; jaz sim celo dolžnosti svoje mlačno ali napol spolnoval. **O** sv. Alojzi! sprosi mi, da bom do smerti opravljal dobre dela in zvesto spolnoval vse svoje dolžnosti. Amen.

V p e t e k.

Sv. Alojzi zgled svéte smerti.

Premišljevanje.

Nekteri svetniki so se pripravljali z naj ostrejši pokoro za smert vse svoje živ-

ljenje in vender so še trepetali pred to strašno uro. Kako se tedaj zamore kdo zadnje tedne, zadnjo uro pripraviti za srečno smert? — Je mar to srečno ločenje, če se v burni hitrici že skor brez zavesti sprejéma presv. Telo ali samo sv. poslednje Olje? Bog je neskončno usmiljen, pa tudi neskončno pravičen, in *kakor se živi, tako se navadno umira*. Smert je gotova, čas pa negotov; noč in dan pobira nemila smert mladino in starino, pa ljudje brez pomislika živé. Oh stokali bodo in milo ječali — pa ne bo je pomoči!

Sv. Alojzi je bil vsak dan za smert pripravljen; kakor pa so se mu perve znamenja bolezní prikazale, se urno še skerbniši pripravlja za srečno ločitvo. V čisti zavésti prejme sv. popotnico z gorečimi željami in žarečo ljubeznijo; vse posvetne misli popolno odpravi in hrepeni sklenjen biti s Kristusam v nebesih; vse voljno terpi; je prijazen, nič ne toži in se vdano loči od svojih, ker je prepričan, da se bo ž njimi zedinil tam v nebesih za vekomaj. *Srečna je smert pravičnik, nesrečna pa grešnikov.*

Sprašanje.

Kako se pripravljam za smert? — Mar z razmišljenostjo in mlačnostjo v molitvi in prejetji sv. zakramentov; z lenobo v dobrih delih, s hrepenenjem posvetnih dobrot? — Zakaj zamerim, če mi kdo spomni od smerti; zakaj sim tako žalosten, ko ugledam kak pogreb ali zaslišim mertvaške zvonove? — Zato ker mi te reči naznanjajo smert, vest pa mi še toliko očita in strašno grozi. — Zakaj nič ne premišljam poslednjih reči človekovih? — Ne daj se preslepiti z besedami: „Kdo si bo grenil kratko življenje s tako grozovitnimi reči!“ Res je kratko; pa zato naj bo grenko, da bo le večno slajši; ako ti bo tukajšnje življenje polno sladkost in rožic, utegneš priti na unim v samo ternje in pelin — v večni ogenj.

Žalost in sklep.

O moj Bog! spoznam s strahom in grozo neskončno svojo brezskernost, da mi ni celo nič mar smertna ura, po

kteri se ravna vsa večnost moja. O da bi mogel zgubljeni čas nazaj priklicati! Pa ti, pravični Bog! mi še enkrat odpusti in jaz terdno sklenem, da se bom odzdaj začel skerbno za smert pripravljati. Zato bom tako živel, da se ne bom bal smerti. Premišljal bom smert vsak večer pred posteljo, in serčno žalost bom nad grehi obujal, kakor bi imel še to noč umreti. Molil bom večkrat molitve umirajočih, da jih Bog za mojo smertno uro sprejme, ako takrat ne bom pri zavesti; moliti čem tudi rad za umirajoče in mertve, da tudi jaz dosežem to ljubezen ob svoji smerti.

Molitva.

Sv. Alojzi! sprosi tudi meni od Boga milost, da bom po tvojim zgledu odzdaj do smerti pobožniši živel in se vredno pripravljaj za zadnjo uro z vedno spokornostjo in žarečo ljubeznijo do Jezusa, da tudi po tvojim zgledu srečno v Gospodu zaspim. Amen.

V s a b o t o.

Slava sv. Alojzja v nebesih.

Premišljevanje.

Magdalena Pacis je 4. aprila leta 1600 v zamaknjenji téle besede izkliknila: „O káko slavo vživa Alojzi, sin Ignacjev! (sv. Ignaci je namreč osnoval jezuitovski red.) Rada bi obhodila ves svet in pravila: Alojzi, sin Ignacjev, je velik svetnik. Želéla bi vsakimu razkazati njegovo čast, da bi se po njem Bog častil. Zato je tako povzdignjen, ker je v Bogu skrito živel. O kako močna je bila ljubezen njegova na zemlji in zato se veseli v nebesih Boga v obilni ljubezni.“

Ljubezen do Boga je naj potrebníši za nebesa, brez njé je zastonj ves naš trud. Kolikor serčniši pa kdo Boga ljubi, toliko večí čast bo vžival v nebesih. Sv. Alojzi je že od otročjih let ves gorel čiste ljubezni božje; za Boga živi, za Boga se odpové posvetnim dobrotam in mičnostim, in iz hrepenenja po Bogu veselo umerje.

Vsim grešnikom je potrebna pokora — zadostenje za grehe. Sv. Alojzja ni obsenčil smertni greh, pa se je ostro pokoril, kervavo bičal, cele noči klečé molil, gorke solze prelival in se huji postil pri sladčicah in v sladnostih kraljeviga dvora, ko pušavniki v groznih pečinah. Ta spokornost mu ni zbrisovala grehov, ampak množila in veličila mu je slavo nebeško. Pri tem je bil silno ponižen in že na tem svetu čist angelček. Ko zjutranja zvezda na višnjélim obnebji je lesketala angelska njegova čistost; in kamo drugam zamore iti angelček kakor med nebeške angele?

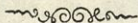
Žalost in sklep.

Ves žalosten ti spoznam, o Gospod! svojo nezvestobo, da sim kerstno oblačilce že davnej oskrnil in omadežal. Zgubil sim drag zaklad, oh zapravil sim gotovo zastavo večni-ga življenja! Pa hočem umiti svojo dušo vsih grehov s predrago kervjo

Jagnjetovo, ktere ena sama kapljica zamore ves svet očistiti; spirati čem svoje madeže z britkimi solzami serčne žalosti noč in dan vse žive dni v vedni spokornosti. Naj podpira merzlo moje serce s tvojo gnado, o Bog! tudi neskončno veselje nebeškiga raja, da bom na tem revnim svetu vse grenkosti tebi v čast in odpušenje svojih hudobij voljno terpel; ker nam po besedah sv. Pavla *„tukajšne nadloge, ki prav kratko terpe in preidejo, pripravijo gori v višavah večno, neskončno veličastvo brez vse mere.“* Zatorej hočem zdaj in vselej Boga in edino le Boga ljubiti nad vse, ne samo na jeziku, ampak tudi v sercu in djanji. Za pomoč, da bom ta sklep mogel spolnovati, se bom zatekal zravno presv. Trojice in blažene D. Marije k angel-skimu mladenču sv. Alojzju. O bodi v neskončni slavi ti moj zagovornik pri Bogu, da se tudi jaz ubogi grešnik enkrat s teboj sklenem vekomaj!

Molitva.

O presv. Trojica! hvalim te in častim, da si podelila sv. Alojzju tako neizrečeno slavo. Ti si razodela svetu njegovo čast v nebesih, da bi bliš tega plačila, kakoršniga si pripravila vsim, ki te goreče ljubijo, podpiral našo slabost, povikšal naše zaupanje, in da bi ga mi pomoči prosili, ko toliko premore pred tvojim prestolam milost in dobrot. Zatorej se zatečem k tebi, o sv. Alojzi! oziraj se dobrotno z nebes name svojiga rejenčka in sprosi mi od Boga vsih potrebnih gnad za sveto življenje; spodbadaj me, da bom resnično posnemal tvoj zgled, Boga ljubil čez vse posvetne dobrote, bližnjiga pa v besedi in djanji kakor sebe. **O** kako te čem tam v svetlih nebesih iz vsiga serca hvaliti za zveličanje, ktero doseči mi milostno pomagaš. **Amen.**

Molitve

v čast sv. Alojzja.

Jutranja molitva

ob šestnedeljni pobožnosti.

Vsigamogočni usmiljeni Bog! darujem ti današnjo pobožnost v hvalo in poveličanje sv. Trojice, v čast in slavo presv. Telesa, v spomin britkiga terpljenja Jezusoviga, v čast prečiste Device Marije in posebno sv. Alojzja, kteriga je obdarila tvoja milost s toliko dobrotami in poslavila s toliko čudeži. Sprejmi to današnjo mojo pobožnost v znamuje serčne hvaležnosti za vse milosti, ktere si podelil sv. Alojzju in po njegovih prošnjah tudi njemu izročnim rejenčkam. Prosim pa ponižno in za-

upno tudi jaz tvoje veličastvo, naj mi bo ta pobožnost v dušno zveličanje, in dodeli mi iz neskončnih zakladov svojiga usmiljenja vse gnade, ktere so mi potrebne po tvoji previdnosti in očetovski skerbi za večno zveličanje.

O sv. Alojzi, mogočni pomočnik moj! sprosi mi od Boga vse milosti, da bom vse dni svojiga življenja, posebno pa dans, Bogu verno služil in današnjo pobožnost tako goréče začel in končal, kakor si opravljal ti vse svoje pobožnosti. Tebi izročim vse dobre dela, molitve in zdihljaje današnje; daruj jih ti sv. Trojici, ker iz prečistih tvojih rok jih bo milostno sprejela in uslišala tvoje prošnje. Tebi tudi izročim vse današnje potrebe in opravila; položi jih pred stol božje dobrote in sprosi mi zanje blagoslov in srečo. Posebno ti priporočim to potrebo . . . (imenuj jo); o sprosi mi zanjo pomoč in srečno končanje, ako je meni v zveličanje. Prosim te tudi srečne smerti zase in za vse, ki dans umerjejo; izro-

čim svojo in njih duše po tvojih rokah
presv. Trojici in nebeški Kraljici Ma-
rii. Amen.

(Moli 6 Očenašev, 6 Češenih Marij
in 6 čast Bogu.)

Cerkvena molitva.

Prosi za nas, sv. Alojzi!
Da bomo vredni obljub Kristusovih.

O Bog, delivec nebeških darov!
ki si v angelskim mladenču sv. Alojzji
prečudno nedolžnost življenja z ostro
pokoro sklenil; dodeli nam po njego-
vih prošnjah, da ga bomo vsaj v spo-
kornosti posnemali, ki ga nismo nasléd-
vali v nedolžnosti. Po Kristusu, Go-
spodu našim. Amen.

Večerna molitva

ob šestnedeljni pobožnosti.

Zopet se veržem, o Bog! pred
stol tvojiga veličastva. Tebe ponižno
in trepéce molim; tebe častim in hvalim

za vse dobrote, ktere si mi milostno podelil vse življenje, posebno pa dans in med to pobožnostjo. Naj ti dopade, o Bog! moja pobožnost in vse dobre dela, ktere sim opravil s tvojo pomočjo tebi v poveličanje, neomadežani Devici in Bogorodnici Marii v hvalo in v čast sv. Alojzja. Serčno obžalujem vse pregreške, ktere sim storil zoper zjutranji svoj sklep; in zavolj teh in vsih pomanjkljivost, ki sim jih že ob večerni molitvi storil, te prosim ponižno odpušenja in terdno sklenem, da čem jutri s tvojo gnado in pomočjo sv. Alojzja stanovitniši hoditi po potu čednost in dobrih del, in moliti gorečniši in z bolj zbranim duham. Prosim te tudi, o Bog! dodeli zavolj britke smerti Jezusove, zavolj zaslužjenja in prošenj prečiste Device Marije, sv. Alojzja in vsih svetnikov mir in pokoj dušam v vicah, grešnikom žalost in poboljšanje; meni pa milost, da bom posnemal čednosti, posebno čistost in gorečo ljubezen sv. Alojzja do tebe in bližnjiga,

da zadobim po zvestim posnemanji njegoviga zgleda vse zveličanju svojimu potrebne gnade, in potem večno življenje. Amen.

Izročim se to noč tudi tebi, o sv. Alojzi! Ti odganjaj od mene vse nečiste misli, želje in sanje. Zadnja moja misel naj bo spomin grenkiga terpljenja Kristusoviga, in prva ob zburjenji: „Jezus, križana moja ljubezen!“ Amen.

Izročilo in prošnja do sv. Alojzja.

O sv. Alojzi, ljubljenelec sv. Trojice in blažene Device Marije! zatečem se pod tvoje varstvo, ter te zvolim pred božjim obličjem vpričo Kraljice angelov in vsih nebeščanov posebniga svojiga zagovornika in pomočnika. Ti mi bodi zgled vsih čednost; ti mi bodi varh čistosti; ti me vodi vse žive dni po potu zveličanja in sprosi mi od Boga moč, da posnemam po svojim stanu prelepe tvoje čednosti; tebi popolno izročim dušo in telo. O ne zaverzi tebi

vdaniga neznano te ljubijočiga serca, in ne odreci mi varstva in pomoči svoje! Sklenem te vselej častiti; pridobivati čem tudi z besedo in zgledam vernih častiteljev in odvrčevati po vsi moči greh in vso božjo in tvojo nečast. Posnemal te bom v čistosti, molitvi, zatajanji, ponižnosti, poterpežljivosti, v ljubezni do Boga in bližnjiga, v pobožnosti do Kristusoviga terpljenja, presv. Telesa in Device Marije, da zadobim praviga duha spokornosti in popolniga ločenja od sveta. Bežati čem pred vsim, kar bi me utegnilo tebi nezvestiga storiti. Zatorej te pa zaupno prosim, skerbi zame, vodi me vse moje dni!

Prosim te še posebniga varstva ob smertni uri. Takrat me ne zapusti, o sv. Alojzi! takrat tolaži obupno moje serce; takrat mi olajšaj in oslajšaj smertni boj in reši mojo dušo groznih nevarnost! Vžgi, o žareči seraf! plamen neskončne ljubezni v mojim sercu ob prejetji sv. Popotnice; vdihni moji

duši preserčne zdihljeje in prosi in časti ti zame križaniga Zveličarja, ko ga že jaz več ne bom mogel častiti, da ne ugasnejo v mojim sercu Vera, Upanje in Ljubezen, da ne bo zame zgubljena neskončna cena presv. Kervi, temuč mi bode v večno življenje. Amen.

Vsakdanja molitva k sv. Alojzju.

O sv. Alojzi, angelski mladeneč, zgled popolne nedolžnosti in deviške čistosti! sprejmi milostno od nevredniga svojiga rejenčka serčno počešenje, ktero zaslužiš zavolj prečudnih čednost in visoke svetosti. Tudi dans te zvo-
lim svojiga varha in ponižno prosim, pomagaj mi ohraniti dušno in telesno čistost; uči me goréče moliti in spokorno živéti. Vedno te želim častiti in ljubiti; zatorej me sprejmi, o milostni moj zavetnik! za vselej med svoje rejenčke; podpiraj me v vsih opravilih; napeljuj me k pobožnemu življenju in

varuj me vsih nevarnost. Tebi se izročim, ne zapusti me, o sv. Alojzi! v življenji in smerti. Amen.

Za dar čistosti.

O Gospod! vžgi naše serca z ognjem sv. Duha, da bomo vneti od žarkov božje ljubezni po zgledu sv. Alojzja premagali vse skušnjave zoper čistost in tebi služili s čistim sercam po Jezusu Kristusu. Amen.

Zoper nečiste skušnjave.

O vsigavedni Bog! ti znaš in veš, kako nezmožen je človek brez tvoje pomoči; dodeli nam po prošnjah sv. Alojzja brambo in mogočno varstvo, da bomo tudi mi kakor on zavarvani nečistih skušnjav in poželjivosti mesa, ter očišeni vsih nespodobnih misel in želj po Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Za posnemanje zgleda sv. Alojzja.

Zhudi, o Gospod! v naših sercih duha prave pobožnosti in vžgi v nas

hrepenenje in prizadevanje za popolnost, da bomo v resnici in djanji posnemali in goreče spolnovali čednosti, ktere nam tvoja milost v zgled daje v služabniku svojim sv. Alojzji. Po Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Za stanovitnost v dobrim.

Vsigamogočni, večni Bog! ki vli-vaš v naše serca z gnado sv. Duha darove svojih dobrot; dodeli nam po zasluženji in prošnji sv. Alojzja stanovitnost v dobrim, da nikoli ne zgubimo z nepokoršino do tebe zveličavne tvoje ljubezni, temuč vedno skerbno hranimo in goreče spolnujemo vse svete želje, ki nam jih v naših sercih oživlja in obuja neskončna tvoja milost, po Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Za spokornost.

O naj svetejši in pravičniši Bog! z grozo in straham spoznamo, da nas obsodi zgled nedolžniga spokornika sv.

Alojzja zavolj naše nespokornosti pred obličjem tvoje pravičnosti v večno pogubljenje. On, naj čistejši, ki greha poznal ni, se je ostro pokoril vse življenje in je resnično križal in terl deviško svoje meso; mi grešniki pa, ki imamo toliko hudobij na vesti in tako poželjivo, duhu uporno meso, mi nečemo celo nič slišati od pokore!

Omeči tedaj, o Bog! terde naše serca; odvzemi nam labkomišljenost in vdihni nam duha spokornosti in zatajanja; primerzi in pristudi nam posvetne sladkosti in daj nam edino veselje, edino olajšbo samo v gorkih solzah nad storjenimi grehi in v vernim spolnovanji volje tvoje, da bomo po potu pokore svoj večni namen dosegli, ker smo nedolžnost zgubili. To nam dodeli po Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Za ločenje od sveta.

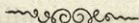
Osramoteni in skesani spoznamo, o Bog vse milosti! grešne misli in želje svojiga serca in zaupno zdihujemo

k tebi, ker tvoja gnada povzdiga posvetne serca k nebeškim željam; raztergaj po svojim usmiljenji grešne vezi, ktere so nas dozdej oklepale na zemeljske reči in zavaruj nas zapeljivosti in strupa posvetnih razvad. Uči nas po zgledu sv. Alojzja svetu zamréti, studiti in sovražiti olišpano zapeljivost, nečimurnost in minljivost zemeljskih dobrot in grešnih kratkočasov. Dodeli nam, ki zavolj stanu, v kteriga si nas postavil, ne moremo sveta popolno zapustiti; da se bomo vsaj po moči ogibali posvetnih drušin, tebe v samoti iskali in hrepenenje svojiga serca samo tje kaj obračali, kjer nas čakajo večni zakladi nebeških dobrot. Amen.

Za pobožnost do križaniga Jezusa.

O sv. Alojzi! ki si točil serčne solze milovanja ob spominu in pogledu križaniga Jezusa, vžgi moje merzlo, neobčutno serce z ognjem svoje ljubezni, in sprosi mi solze milovanja do križane ljubezni, da me pretrese ob

vsakim spominu ali oziru na sv. križ strašna pa zveličavna misel: „*Toliko je mogel sam Bog zavolj mojih grehov terpeti, in jaz grozovitnež še vedno ponavljam vse strašne muke z vsakim smertnim greham!*“ Ta misel me bo vārvala vsih grehov, ter mi netila ljubezen do terpečiga Zveličarja. Zatorej jo budi in živi, o sv. Alojzi! vedno v meni, in vžigaj in množi mi ljubezen in milovanje do križaniga Jezusa, da se spremeni moja žalost v večno radost v nebesih. Amen.

Litanije sv. Alojzja.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, rešnik sveta, usmili se nas!

Bog sv. Duh, usmili se nas!
 Sv. Trojica en sam Bog! usmili se nas!
 Sv. Marija,
 Sv. Alojzi,
 Ti služabnik Marije,
 Ti angelski mladenec,
 Ti zgled mladosti,
 Ti zgled čistosti in nedolžnosti,
 Ti zgled pobožnosti,
 Ti zgled spokornosti in zatajanja,
 Ti zgled vsih čednost,
 Ti kinč jezuitovskega reda,
 Ti dar ljubezni do bližnjiga,
 Ti ljubitelj uboštva,
 Ti zaničevavec zemeljskih dobrot,
 Ti popolni gospodar svojih počutkov,
 Ti ostri spokornik brez greha,
 Ti premagavec svojiga mesa,
 Ti goreči seraf do presv. Telesa,
 Ti žareča ljubezen do križaniga
 Jezusa,
 Ti naj pokorniši vikšim,
 Ti naj ponižniši v časti in slavi,
 Ti naj poterpežljivši v težavah,

za nas Boga prosi!

Ti naj priljudniši in krotkejši do
 bližnjiga ,
 Ti zvesti pomočnik svojim rejenčkam,
 Ti dobrotnik ubogih,
 Ti strežej bolnikov,
 Ti varh čistosti in nedolžnosti,
 Ti pomočnik grešnikom,
 Ti svetvavec ob volitvi stanu,
 Ti pribežališe v vsih potrebah,
 Da tvoj zgled posnemamo ,
 Da nam Bog oživi vero, upanje in
 ljubezen ,
 Da nam Bog dodeli sv. strah pred
 greham ,
 Da nam Bog podari čistost in po-
 trebne čednosti ,
 Da nam Bog podari pravo molitvo
 in premišljevanje ,
 Da povzdignemo svoje misli k ne-
 beškim željam ,
 Da goreče ljubimo Jezusa v presv.
 Telesu ,
 Da vredno prejemamo Jezusa pri
 sv. obhajilu ,

za nas Boga prosil!

Da nas sprejme Marija v posebno
 svoje varstvo,
 Da djavno ljubimo Boga in bližnjiga,
 Da nas pripelje Bog k pravi po-
 kori,
 Da ostanemo stanovitni do konca,
 Da nam olajša Bog smertne bole-
 čine,
 Da nam bo Jezus milostni sodnik,

za nas Boga prosi!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta; zanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta; usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta; usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Oče naš . . . Češena . . .

Prosi za nas, sv. Alojzi!

Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Vsigamogočni milostivi Bog! ki si tako obilno razlil zaklade svojih gnad v serce služabnika sv. Alojzja, da se je obdan od vsih dobrot in mičnost tega sveta, vender čistiga ohranil od nečimurnosti in zemeljskih željá, ter je hrepenel samo po nebeških dobrotah; prosimo te ponižno, in zaupno zdihujemo k tvoji milosti, dodeli nam po prošnjah in zasluženji sv. Alojzja, da bomo tudi mi tukaj na zemlji nepremagani od slabih zgledov tebi zvesto služili, tam v nebesih pa te večno vživali. Amen.

M O L I T V E N I K.

Jutranja molitva.

Zbudivši se misli prvič in samo na Boga; pobožno se pokrižaj, in reci: **Za** svita, o moj Bog! že kličem k tebi; o Gospod, usliši moj glas! Iz mehkužnosti ne ostajaj v postelji, ampak vstani

urno rekoč: **Vstanem v imenu Jezusa Kristusa**, ki me je rešil na terdim lesu sv. križa z dragoceno svojo kervjo, ki naj mi ne bo v pogubo, ampak v večno življenje. **Amen.** Napravljaje se premišljaj vstajenje iz groba ob poslednji sodbi, ali moli: **Oblačilo nedolžnosti mi daj, o Gospod!** in uduši v meni vse grešne želje. — **Orožaj me z obleko čistosti** in z močjo zoper vse skušnjave; obleci mi noviga človeka, da bom opran in očiščen v dragi kervi **Jagnjetovi** dosegel večno veselje. **Amen.**

Napravljen moli klečé angelsko čenjenje in sledečo molitvico:

Iz globočine serca te molim in hvalim, o trojedini Bog, Oče, Sin in sv. Duh! za vse to noč mi dodeljene dobrote: za okrepčavni počitek, za ljubo zdravje in posebno za neskončno milost, da me nisi to noč neprevideno poklical pred ostro sodbo. **Tvoj je dan, tvoja je noč in tvoje je tudi moje življenje, o Gospod!** Ker si mi dal zgoli

iz dobrote še ta dan doživéti, ga hočem končati samo tebi v čast in slavo. Darim ti dušo in telo, vse svoje djanje in nehanje, veselje in terpljenje; vse, kar vse naj le poveljuje tvoje sveto ime, naj zbrisuje grehe moje, naj bo v tolažbo dušam v vicah. Hočem dans vse dela in opravila posvečevati s pobožnimi zdihljeji, hočem se varvati posebno tega greha . . . (imenuj ga); ogibati se posebno te grešne priložnosti . . . (imenuj jo); storiti to dobro delo . . . (imenuj ga); se vaditi zlasti té čednosti . . . (imenuj jo). **O Bog,** pomagaj mi spolniti storjeni sklep! **Ljubim te, o Gospod!** čez vse, in svojiga bližnjiga kakor sebe. **V ti ljubezni želim** svojim staršem, dobrotnikam, sorodnikom, prijatlam in neprijatlam in vsim ljudém ves blagoslov na duši in na telesu, mertvim pa večni pokoj, po **Kristusu, Gospodu našim. Amen.**

O Gospa moja, o Mati moja! tebi se vsiga darim; in da se ti skažem vdaniga, ti posvetim dans svoje oči,

svoje ušesa, svoje usta, svoje serce, sebe vsiga. Ko sim tedaj tvoj, o mila Mati! varuj me; brani me kakor svojo reč in lastnino. Amen.

Moj angel varh, moj kerstni patron, vsi angeli in svetniki in posebno ti sv. Alojzi! prosite zame dans in vsak dan, in varujte me vsih nevarnost. Amen.

Oče naš . . . Češena Marija . . .
Čast Bogu . . . Verujem.

Večerna molitva.

Spanje je podobno smerti, postelja pa grobu. Mnogo se jih je zvečer zdravih vleglo, pa zjutra so bili že mertvi. O strah in groza, kako negotovo je jutro! Preiši tedaj, kakor za smert svoje misli, želje, besede in djanje, kaj si vse storil čez dan in s kakim namenam. Obudi serčno, popolno žalost nad grehi. Gorje ti, če umerješ brez žalosti nad svojimi hudobijami!

Dan je prešel in zopet sim eno stopnjo bliže smerti in sodbe božje. O koliko dobrot sim prejel dans iz očetovske tvoje roke, pa kako malo sim ti hvaležnosti zanje skazal! Ovarval si me nesreče, ohranil si mi ljubo zdravje, dal si mi potrebni živež, in pustiš mi še čas za pokoro, ko toliko in toliko ljudi zdihuje v nesrečah, boleznih, v revšini ali pa že v večnosti. O moj Bog! kako se ti hočem zanje dosti zahvaliti? Sam ne premorem nič; vse je tvoja gnada, tvoja dobrota; vender sprejmi vse moje dela v povečanje svoje časti, in darujem ti zanje bitko terpljenje in grenko smert Zveličarja našiga Jezusa Kristusa.

Razsvetli me, o sv. Duh! da spoznam natanko svoje hudobije zoper neskončno pravičnost in svetost tvojo.

(Zdaj sprašaj vest, obudi žalost in potem reci:)

O neskončno pravični in sveti Bog! obžalujem in sovražim iz serca vse grehe, studijo se mi vse hudobije mojiga življenja. O da bi te ne bil nikdar

žalil! **O** da bi te bil vedno ljubil! Gospod, odpusti mi! Gospod, pomagaj mi in te ne bom nikdar več zavedno in radovoljno žalil, rajši čem vse, tudi smert preterpeti! V tvoje rane, o Jezus! položim svoje grehe; v globočino tvoje milosti potopim svoje hudo-bije; oh, operi me in očisti me z dragoceno svojo kervjo.

Usmili se, o Bog! mojih staršev, dobrotnikov i. t. d.; vladaj našo duhovsko in deželsko gosposko; pomagaj revežem, bolnikom, jetnikom popotnikom, sirotam in vdovam; reši nedolžnost zapeljivosti, pripelji grešnike na pot pokore, nevernike k luči sv. vere in krivoverce zedini s sv. kat. cerkvo.

Tvoja rešnja Kri, o Jezus! ohladi in očisti vse verne duše v vicah, posebno pa te . . . in jih pelji v večno življenje. Amen.

O Marija, mati milosti! ti me brani sovražnika, ti me sprejmi ob smertni uri. Amen.

O moj angel varh, moj patron, in ti sv. Alojzi! varujte me to noč vsih nevarnost; vi čujte in hvalite Boga namest mene. **O Jezus!** tebi živim, tebi umerjem, tvoj naj bom zdaj in vekomaj. Amen.

V tvoje roke, o Gospod! izročim svojo dušo. Amen.

Oče naš . . . Češena . . . Vera.

Če imaš čas, moli rožnikranc, litanije Matere božje i. t. d.

Ko se slačiš, premišljaj, *kako so Kristusova rabeljni slačili, ali kako gola je tvoja duša vsih čednost in dobrih del; ali kako boš mogel zapustiti ob smerti vse ljubo in drago na tem svetu.* Pokropi se z blagoslovljeno vodo in v postelji premišljaj *grob ali terpljenje Kristusovo.* Če se zbudiš ponoči, zdi-huj k Bogu; moli za grešnike, duše v vicah, za bolnike in umirajoče.

MOLITVE

pri očitni službi božji.

Ko stopiš v cerkvo, se pokropi in reci :

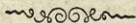
Pokropi me, o Gospod! z isopam in bodem očišen; opêri me in bom beleji ko sneg. Usmili se me, o Bog! po véliki svoji milosti; operi me mojih hudobij in očisti me mojiga greha. Čast Bogu . . .

Postavi se v mislih pred Boga.

V prahu svoje nevrednosti se ti serčno zahvalim, o presv. Trojica! za nezasluženo milost, katero si mi podelila pred toliko in toliko ljudmi, da te zamorem v posvečeni cerkvi častiti in moliti. Presvet je ta kraj in strašan;

šotor je živiga Boga, čigar slave in veličastva ne obseže vse stvarjenje. Tukaj kraljuješ ti, o Bog! tebe slavé vse stvari; pred tvojim veličastvam zakrivajo angelski kori svoje obličje, trepetate zemlja in nebo.

Tudi jaz grešnik hrepenim tebe častiti. Ker pa sim popolno nevreden, serčno obžalujem hudobije vsiga življenja in se zaupno zatečem k neskončnemu zasluženju Jezusovimu, k prošnjam Bogoródnice Marije in vsih svetnikov, ter te ponižno prosim: Očisti moje serce vsih grešnih in posvetnih misel in želj, da ti bom s čistim sercam in zbranim duham prepeval čast in hvalo v tem svetim kraji. Amen.

Sveta maša.

Misli se na Kalvarii pod Kristusovim križem; zato moli zbrano in premišljeno. Ne oziraj se na vse kraje, ne pogovarjaj se, ne misli na družiga, kakor na sv. daritvo. „Svete reči za svete ljudi“.

dodelec se prederznem žaliti naj bolj-
šiga svojiga Očeta; — se prederznem
grozovito na križ pribiti svojiga Reše-
nika in zaničevati presveto rešnjo Kri-
njegovo; — se prederznem zavreči in
taptati vse gnade sv. Duha!

Strah me prepada, groza me ob-
letava zavolj moje neumnosti, zavolj
mojih hudobij, s katerimi sim žalil, dra-
žil in zapustil presv. Trojico, samo
popolnost, zgoli dobroto, in sim šel v
službo k njenimu in svojimu naj hujšimu
sovražniku hudiču. — Grešil sim, o
Gospod! pa spoznam svojo krivico;
žal mi je, da sim te žalil, oh, ne sodi
krivičniga hlapca po ostri svoji pravici!
Če boš odgovor tirjal od naših grehov,
o Gospod! kdo bo obstal? Ti, o Bog!
si sam rekel: „Nočem smerti grešnika,
temuč da se spokori in večno živi;“ o
ne zapusti me tedaj! o podaj mi svojo
roko, da se vzdignem iz mlake in rev-
šine greha, in kar nikdar te ne bom
več radovoljno žalil. O Jezus! nesi me
zgubljeno ovčico nazaj k zvesti svoji

čedi; reši zgubljeniga sina strašne sužnosti hudičeve.

O neskončno sveti in pravični **Bog!** nisim vreden povzdigniti svojih oči proti nebesam; nisim vreden te svojiga očeta imenovati. **Ko** pa si vender v resnici moj oče, se ozri, o **Bog!** z milostnim očesam náme uboziga červiča, ker milostni tvoj pogled obuja mertve, in obrača grešnike k pokori. **O** usmiljeni **Oče!** še enkrat mi odpusti hudobije zavolj Jezusoviga zaslužnja, in zavolj britkiga terpljenja in grenke smerti Sina svojiga se me usmili.

Glej, kako potí kervavi pot na oljski gori — záme grešnika! **Glej,** kako ga zvežejo, zapljuvajo, bičajo in s ternjem kronajo, da ima vso glavo prebodeno in je ves v eni rani, — záme nehvaležnika! **Glej,** kako grozovito ga raztezajo na križu, da žile in kite pokajo in sklepi in udi brušé — záme krivičnika! **Glej,** **Oče** nebeški! kako mu prebijajo z robotimi žebliji kosti in žile in kite na rokah in nogah

kako se curkama usipa sveta njegova kri — oh, záme hudobneža! Glej kako medli in terpi ves stert na križu povzdignjen, v naj hujši žeji z želcem napajan, preklinjan in hudodelcam prištet! kako moli za križavce svoje — za vse grešnike: „Oče! odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo;“ kako z nagnjeno glavo umerje — za grešni svet — záme terdoserčniga grešnika! Milost, o Bog, milost mi dodeli! Zbriši mi grehe, sprejmi me za svojiga otroka; — nič več te ne bom žalil! O Gospod! pripravljen sim vse terpeti, rajši tudi smert prestati, kakor bi te še kterikrat védno in radovoljno žalil. Tukaj, o Bog! žgi, tukej tepi, tukaj me strahuj noč in dan, samo tam v večnosti mi bodi milostiv; tam me ne zaverzi spred svojiga obličja. Ti, o Jezus! ki si razpel nedolžne svoje roke na križu, da objemaš z milostjo vse grešnike, in jih ljubeznjivo pritiskaš na prebodeno svoje serce, ti, o moj Zveličar! ki si glavo nagnil, da deliš grešnikom poljubek (kušlje) miru,

ti, moj Rešenik! poterdi moj sklep, in pomagaj mi, da ga bom vselej in do smerti skerbno spolnoval. Amen.

O Marija, prečista Devica! sprosi mi serčno žalost nad vsimi grehi in resnično poboljšanje. Moj angel varh, moj kerstni patron in ti sv. Alojzi, zgled prave spokornosti, in vsi svetniki! pristopite mi v pomoč zdaj, ko stopim pred sodbo namestnika božjiga, da se bom spovedal odkritoserčno in skesano vsih hudobij, da se resnično spokorim in do smerti stanoviten ostanem, po Kristusu, Gospodu in Rešeniku našim. Amen.

Po zadobljeni odvezi.

Povikšuj moja duša Gospoda, in vse, kar je v meni, hvali njegovo sveto ime! Povikšuj moja duša Gospoda in ne pozabi čuda njegove milosti!

Odpustil ti je vse hudobije; zacélil je vse tvoje rane. Večno je njegovo usmiljenje! Odrešil te je večne smerti;

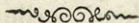
z dobrotami te je obsul, in kronal te je s svojo gnado. Gospod je milostiv in usmiljen; on ni ravnal z menoj po mojih grehih in ni povračeval po mojih hudobijah. Kakor je nebo visoko nad zemljo, tako kraljuje njegovo usmiljenje nad tistimi, kateri se ga bojé; on vé, da smo slabe stvari, da smo reven prah. Povišujte Gospoda, ker je on dober; prepevajte njegovimu imenu, ker je sladko. Hvalite Gospoda na nebu; hvalite ga na višavah; hvalite ga vsi angeli; hvalite ga vse nebeške moči! Vse stvari hvalite in povišujte v mojim imenu Gospoda za veliko dobroto, ktero mi je skazal. Pogreznil je breme mojih hudobij v nezmerno morje svojiga usmiljenja; spet se smem njegoviga sina imenovati. O Bog, kako se ti bom zahvalil za toliko milost, za toliko dobroto! Glej o Gospod! tukaj pred tvojim obličjem, pred sedežem tvojiga ljubljega Sina in mojiga Zveličarja, glej, tukaj ti obljubim, prihodnjič se vsih grehov, posebno pa tega . . . , in vsake

grešne priložnosti, posebno pa té . . . skerbno varvati. Obljubim ti, s tvojo gnado čisto in pošteno do smerti živeti, dobriga storiti, kolikor bo v moji moči, bližnjiga ljubiti in mu z besedo in djanjem v vsih potrebah pomagati. Pomagaj mi, o Bog, pomagaj mi!

Jezus, moj Rešenik! tebi darujem in zročim svojo dušo in svoje telo. Ti izruj iz mojiga serca vse pregrešne nagnjenja in dodeli mi, da se mi bodo iz vsiga serca grehi in hudobije gnjusile, posebno pa naj navadniši

O Marija, dobra mati! sprosi mi gnado stanovitnosti do zadnjiga zdihljeja; pod tvojo pomoč in v tvoje zavetje pribežim zdaj in vselej. Amen.

Moj angel varh, moj kerstni pomočnik, ti sv. Alojzi, goreči spokornik brez greha, in vsi izvoljeni božji! hvalite Gospoda z menoj za neskončno dobroto. Amen.

S v. o b h a j i l o.

„Presrečni, kateri so povabljeni k ženitvanju Jagnjetovimu!“ Res srečni so, ki prejmó vredno Jezusa v presv. Zakramentu, ali strašna nesreča — večna poguba — čaka vsih, ki ga nevredno prejmó. Zatorej hodi k mizi božji z živo vero sv. Petra, s terdnim upanjem sv. Pavla, z goréčo ljubeznijo sv. Janeza Ev., s serčno žalostjo sv. Magdalene in z neskončno ponižnostjo stotnikovo. Pripravljaj se skerbno za to važno in imenitno opravilo z obujanjem vere, upanja, in ljubezni, z obžalovanjem grehov, s premišljanjem svoje nevrednosti in terpljenja in ljubezni Jezusove do grešnikov, da vedno pri nas ostane in nas hrani s svojim mesom in napaja s svojo kervjo. O ljubezen čez vso ljubezen!

M o l i t v a

pred svetim obhajilam.

O presladki Jezus! kdo mi da gnado, v podobi kruha tvoje svetlo

obličje gledati, ktero želé angeli gledati? Kdo mi dá, da se mi odpró peteri studenci tvojih kervavih ran, ktere z očmi vere na tvojim telesu vidim? Kdo mi da piti iz tega studenca žive vode, da se omije grešna moja duša? Verujem z nepremaknjeno vero, da si ti, moj Bog! pričujoč v naj svetejšim Zakramentu z dušo in telesam, s kervjo in z mesam, po božji in človeški natóri. Verujem, da v tem presvetim Zakramentu je resnično pričujoče tvoje prečastito Telo, svetlejši od solnca, z ravno tisto čistostjo, lepoto, slavo in častitljivostjo, kakor se gledati daš angelam in vsim izvoljenim svojim v nebesih. Verujem, da je v tem svetim Zakramentu sveta tvoja rešnja Kri, ktero si za moje zveličanje prelil. Verujem, da je tukaj tvoja presveta duša, tvoje človeštvo in božanstvo. Za to vero hočem živeti in umreti. Amen.

O predobrotni Jezus! v tebe zaupam, ker ti si moje zveličanje, moja moč in moje pribežališe, ti si vir vsih

dobrot. Oh nikoli bi se ne prederznil jaz grešnik tebe samo svetost v tem Zakramentu vsih skrivnost prejéti, ako bi me ti prijazno ne vabil, ako bi mi ti ne žugal večne smerti, če te prejel ne bom.

Ti me vabiš, o Jezus! ki si zame kri prelil; zato stopim k tebi kakor ubožna ovčica k dobriemu pastirju, kakor bolnik k zdravniku, kakor slepec k luči večne svetlobe, kakor obsojeni jetnik k zagovórniku, kakor berač k Kralju nebes in zemlje. Usmili se me, o Jezus! in reši me, ker ti nikogar ne zapustiš, kateri v te zaupa. Amen.

O prelubeznjivi Jezus! kako močno ljubezen je žarilo tvoje serce, da si nam pred odhodom v smert na križu večerjo pripravil, ktera vso sladkost v sebi ima. Velika in prečudna je bila tvoja ljubezen, ko si se ponižal našo natoro nase vzeti; več in prečudniši je bila tvoja ljubezen, ko si za naše hudobije britko terpljenje, celo grenko smert na križu prestal; ali še veliko

čudniši je ta, da si nam svoje telo in svojo kri v hrano našim dušam zapustil in se nam samiga sebe do konca sveta dal. Zato, o mili Jezus! te ljubim iz vsiga serca, ti edino tolažilo v stiskah, edino upanje uboge moje duše, edina najviksi dobrota! Ljubim te z vso močjo svoje duše, o da bi te premogel vsak trenutek življenja vedno gorečniši ljubiti! To je moja žareča želja, po tem moje serce koperni. Ti, usmiljeni Zveličar! me k sebi vabiš, ti vse moči mojiga telesa nase vlečeš, ti hočeš mojo lačno in žejno dušo nasititi in napojiti. Oh kako merzel, kako nehvaležen bi mogel biti, da bi te ne ljubil! O goréči ogenj ljubezni v sercu mojiga Jezusa! oh vnêmi moje serce, da bo gorélo v živi ljubezni. Ljubim te, o Jezus, nebeška mana! le tebe bom ljubil, ljubil vekomaj. Amen.

Ponižanje in obžalovanje.

O neskončno sveti, nezapopadljivi Bog! kdo si ti, in kdo sim jaz, da se

ponižaš k meni priti? Kdo sim jaz, da se ponižaš s svojim telesam me nasititi in v borni hišici moje duše stanovati? Nisim vreden proti tebi pogledati, in ti hočeš v moje serce priti! ti Kralj vsih kraljev, Gospod nebes in zemlje, Bog vojskinih trum, ki svet le pogledaš in se strese in strepeta; ti sama svetost, pred katero angelska čistost zgine; ti solnce večne svetlobe, ki prebivaš v nedoseženi luči: jaz pa uboga stvar, nečist, nevreden, prederzen červiček, poln grešniga poželenja, hudiga nagnjenja in prazne nečimurnosti, gnjusoba in stud grešnikov, posoda osramotenja, otrok jeze in slepote. O usmiljeni Jezus, nisim vreden; strašan hudobnež sim, pa pred teboj se ponižam! pozabim samiga sebe in v globočini svoje nevrednosti se ves tebi podveržem. Prah in pepel sim, vender se prederznem s teboj govoriti, ker skesaniga in potertiga serca ne zaničuješ. Oh ozri se name, ne serdi se večno nad menoj; bodi mi usmiljen! Spoznam svojo hu-

dobijo in jo iz serca obžalujem; spoznam pa tudi, da brez tebe nič ne premorem, da brez tebe ni zveličanja, ni življenja! **O** da bi mogel v serčni britkosti solze točiti in ž njimi enako Magdaleni tvoje noge močiti! **Oh**, moj Jezus! sklenem te nikoli več ne žaliti, te ljubiti in bližnjimu pomagati; usmili se me še zdaj: reci eno samo besedo in ozdravljena bo moja ranjena duša; sméla bo prejeti tebe, skrivnost vsih skrivnost, dobroto vsih dobrot. **O Marija**, prosi zame! **O Jezus** ljubim te — usmili se me!

Hrepenenje po Jezusu.

Kdaj bom, o Gospod in Bog! s teboj popolno sklenjen? Moja duša koperni po nebeški mani, ktera sama zamore njé gorečo željo utolažiti. Moja duša medli po angelskim kruhu, kateri sam jo bo nasitil; moja duša hrepeni po pravih živim Bogu, ki je v svetim Zakramentu pričujoč našim dušam v močno hrano. Kakor jelen zaželi mer-

zle vode, tako hrepeni moja duša po tebi, o Jezus!

Moja duša plamti od goreče želje, tebe, Jagnje božje! kmali prejeti. Pridi tedaj, moj ljubi Zveličar! napolni mojo dušo z nebeško sladkostjo, pridi, o Jezus! in pripravi vredno prebivališče božji ljubezni v mojim praznim in mermrlim srcu. Ti sam zamoreš njegove želje spolniti; oh vlecí me k sebi, da ne počivam, dokler te ne najdem. O usmiljeni in ljubeznjivi Jezus, naše upanje in naše zveličanje! pridi, razveseli me, razsvetli mojo slepoto, vžgi v mojim srcu ogenj svoje ljubezni, da tebi samimu živi in vekomaj gori. Spreoberni mi vse posvetne veselice v grenkost, vse težave in zopernosti v sladkost in poterpežljivost; ti sam mi bodi edino veselje odzdaj na vse veke. Amen.

K sv. Alojzju.

O sv. Alojzi, ti goreči seraf od ljubezni do Jezusa v presv. Zakra-

mentu! ti me pelji, te ponižno prosim, k angelski večerji brezmadežniga Jag-njeta in sprosi mi tako pripravljeno serce, zlasti tako žalost nad grehi, tako ponižnost in tako žarečo ljubezen do njega, kakoršno si ti imel ob vsakim zavžitji té skrivnostne jedi. Uči me, kako zamorem Ženina svoje duše z vso častjo sprejeti, moliti in veličiti, da se vedno bolj v ljubezni ž njim sklepam in popolno sklenem za vse veke. Amen.

K Materi božji.

O Marija, moja mati! podaj mi dans Jezusa, kakor si ga podala pastircam in sv. trem kraljem. Povej mu, da sim tvoj služabnik, in gotovo me bo prijazniši sprejel, ljubeznjivši objel in mi obilniši milost delil. Amen.

Ravno pred zavžitjem.

Gospod, nisim vreden, da greš pod streho grešne moje duše; pa reci le besedo, in ozdravljena bo! — Gospod, ti vse veš, veš tudi, da te hrepenim serčno ljubiti! —

O moja duša! čas je tu; veseli se in radosti trepetaj; glej, živi Bog te obiše in se hoče s teboj skleniti!

O hiti, teci mu naproti; pozdravi ga z vso mogočno častjo; topi se v plamteči ljubezni do svojiga ženina, zdihuj in reci: „O nebeška mana; o hladivna rosa; pridi in spolni goreče hrepenenje moje! Pridi, moj ljubi, ker ljubezni medlim! Pridi v moje serce, ker brez tebe omagam in umerjem!“

O sladki Jezus! že stojiš pri durih mojiga serca; že slišim prijetni tvoj glas; že čutim nebeško tvojo pričujočnost; — odprem ti, o mili moj Zveličar! stopi v revno staniše moje duše; napasi me s svojim mesam, napoj me s svojo kervjo, odpri mi za-

klade svojiga usmiljenja! — Telo našiga Gospoda Jezusa Kristusa ohrani mojo dušo za večno življenje! Amen.

Po sv. obhajilu.

Po zavžitji moli in slavi Jezusa, ki počiva v tvojim sercu. Dragi so ti trenutki, zato ga zaupno prosi naj potrebnih čednost; prosi ga pomoči zoper naj navadniši greh; prosi ga vsih dušnih in telesnih potreb zase in za starše, dobrotnike, prijatelje in neprijatelje, sorodnike i. t. d.; prosi ga za sveto cerkvo, za krivoverce, neverce, za duše v vicah.

Duša Kristusova posveti me; — telo Kristusovo zveličaj me; — kri Kristusova napoj me; — voda strani Kristusove operi me. — O dobrotni Jezus! usliši me; ne pripusti, da bi zapustil te; hudobnemu sovražniku ubrani me; ob smertni uri pokliči me in deni zravno sebe me, da z angeli tvojimi bom hvalil te na vse veke. Amen.

M o l i t v a.

O naj milejši Jezus! ti se poni-
 žaš k meni ubogimu siromaku — ti
 živi Bog, čigar sedež so nebesa, in
 zemlja podnožje njegovo! Beži od me-
 ne, o Gospod! beži od mene; grešnik
 sim velik in tebe prejeti popolno ne-
 vreden. Pa brez tebe, o moj Zveličar!
 sim prah in pepel, brez tebe ne
 premorem nič; sam ti, nebeški zdrav-
 nik! zamoreš zaceliti in napojiti ranjeno
 in žejno mojo dušo s svojo kervjo;
 sam ti zamoreš okrepčati oslabelo mojo
 dušo s svojim mesam. Zatorej bodi
 stokrat češen in pozdravljen v revnim
 stanišu mojiga serca! Našel sim te,
 kteriga ljubi moja duša; molim te,
 častim te, poveličujem te, hvalim te,
 svet, svet, svet si, o Gospod in Bog!
 Zdaj, o Jezus, o ženin moje duše! zdaj
 si v meni in z menoj; zdaj si vlast
 mojiga serca. O dobri pastir, ki si dal
 življenje za svoje ovce, oh vzemi me
 najdeno ovčico na svoje rame, nesi me

na dobro pašo, na katero si me pri sv. kerstu postavil; varuj me, brani me vsih sovražnikov mojiga zveličanja, da se nikdar več ne zgubim; vodi me, da se pripasem do nebeških planin večniga veselja, kjer te bom gledal in užival vekomaj. Amen.

O Jezus! tebi živim; o Jezus! tebi umerjem; o Jezus, tvoj sim živ in mertev. **O Jezus,** živi kruh, hrana močnih, veselje angelov! obderži me v živi veri; ohrani me v terdnim upanju in pomnoži ogenj moje ljubezni. Daj mi, o Jezus! da opustim vse grehe, posebno; da se ogibam vsih grešnih priložnost, posebno; naj zgine vsa posvetnost od mene, ter naj zgori v ognju žareče ljubezni do tebe. **Ti, o Jezus!** bodi pri meni in jaz bom pri tebi; bodi moj učitelj, bodi moj voditelj po ternjevi poti v obljubljeno deželo.

O Kralj nebes in zemlje! ki si neskončno usmiljen in dobrotljiv svojim stvarém, oh ozri se milostno name ubožniga siromaka. **Ti** veš in znaš vse

moje nadloge, težave in potrebe dušne in telesne; o spolni in dodeli mi, kar mi je potrebno za zveličanje moje, posebno pa to milost.... Tebi sê darim vsiga; očisti in posveti mi serce, da ne bo nikdar nič nespodobniga mislilo in želelo; posveti moje usta, da ne bodo nikdar grešne besede spregovorile, klele, opravliale, zmerjale, zapeljevale; posveti moje oči, da ne bodo nikdar nič nečistiga in nesramniga gledale; očisti in posveti moje roke, vse ude in počutke života, da se zavárvam in zbranim vsiga grešniga djanja. Posvetim, o Jezus! tebi vsako kapljico kervi, vse dušne in telesne sile in zmožnosti, vse življenje! pridi ogenj božje ljubezni in sežgi vse, kar je nečistiga v meni in zoperniga svetim tvojim očém, da ti bom prijeten dar tebi v čast in slavo. Amen.

Usmili se, o Jezus! vernih duš v vicah; olajšaj jim strašne muke, pelji jih v sveti raj. Usmili se tudi vsih, za ktere sim dolžan moliti in prositi —

posebno pa..... Poplašaj jim stotérno vse storjene dobrote, spolni jim dušne in telesne potrebe. Spomni se, o Bog! tudi vsih mojih neprijatlov, ki so me žalili ali kaj hudiga storili; spomni se tudi tistih, ktere sim jaz kterikrat žalil, zapeljal, pohujšal, ali jim hudo storil. Razširi in povelíčaj sveto vero nad vse sovražnike, spreobérni neverce, zedini z nami odcepljene brate; dodeli vsim grešnikom spoznanje, žalost in resnično spokornost. Tega te prosim, o nebeški Oče! po neskončnim zasluženji Zveličarja našiga Jezusa Kristusa, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog na vse veke. Amen.

Zahvala po sv. obhajilu.

Hvalite vse stvari Gospodove Gospoda;
 Hvalite in povišujte ga na vekomaj.
 Hvalite Gospodovi angeli Gospoda;
 Hvalite nebesa Gospoda.
 Hvalite vse vodé nad nebam Gospoda;
 Hvalite vse moči Gospodove Gospoda.

Hvalite solnce in luna Gospoda;
 Hvalite zvezde na nebu Gospoda.
 Hvalita ves dež in rosa Gospoda;
 Hvalite vsi božji duhovi Gospoda.
 Hvalita ogenj in toplota Gospoda;
 Hvalita mraz in vročina Gospoda.
 Hvalite rosé in rija Gospoda;
 Hvalite zmerzlina in ivje Gospoda.
 Hvalita led in sneg Gospoda;
 Hvalite noči in dnevi Gospoda.
 Hvalite luč in tema Gospoda;
 Hvalite bliski in oblaki Gospoda.
 Hvali naj zemlja Gospoda;
 Hvali in povišuje naj ga na vekomaj.
 Hvalite hribi in griči Gospoda;
 Hvali, vse kar zelení na zemlji, Gospoda.
 Hvalite studenci Gospoda;
 Hvalite morja in reke Gospoda.
 Hvalite morski somi, in vse, kar se giblje
 po vodi, Gospoda;
 Hvalite vse tice pod nebam Gospoda.
 Hvalite vse zveri in živine Gospoda;
 Hvalite človeški otroci Gospoda.
 Hvali Izrael Gospoda;
 Hvali in povišuj ga na vekomaj.

Hvalite mašniki Gospodovi Gospoda;
 Hvalite hlapci Gospodovi Gospoda.
 Hvalite duhovi in duše pravičnih Gospoda;
 Hvalite sveti in iz serca ponižni Gospoda.
 Hvalimo Očeta in Sina s svetim Duham vred;
 Hvalimo in povišujmo ga na vekomaj.
 Hvaljen bodi Gospod na nebeških višavah;
 Hvaljen, češen in čez vse poviševan na vekomaj.

P r o š n j a ,

da bi Jezus ostal pri nas.

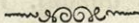
Ostani, o Gospod Jezus Kristus!
 vekomaj pri meni kakor kralj v svojim kraljestvu.

O sladka ljubezen, o priserčni mojster in učenik in me uči spolnovati voljo svojo v vsih delih. **O** milostni Zveličar moj! napajaj mojo dušo kakor prijeten studenec na vertu, da se od goreče tvoje ljubezni omehčan popolno vtopim v milih solzah serčne žalosti nad vsimi svojimi grehi. **O Jezus!**

bodi mi v duši ko drago vino v hramu in me omami z ljubeznijo svojo, da me ne bo družiga veselilo, kakor samo ti, ljubezen vse ljubezni! **O Jezus!** bodi moji duši mana, da mi boš nad vse stvari prijeten in sladak. Prebivaj v moji duši, o Jezus! ko tečno zdravilo, ker ti sam zamoreš zaceliti vse moje rane; ostani v meni ko mično brenkanje strun, da samo tebe vživati, imeti in slušati hrepenim.

O Jezus moj, o sladčica vsih sladčic! ostani in prebivaj v meni, da bom samo od sladkosti in prijetnosti tvoje ljubezni vekomaj puhtel.

Daj mi, o brezmadežno Jagnje božje! kakor lilijam v poljanah, čistost na duši in telesu; daj mi ko dušečim vijolicam globoko ponižnost; stori me ko biserna rosa rodovitiga in plodniga na vsih čednostih in darovih sv. Duha. Skleni me seboj, da se nikoli ne ločim od tebe, temuč te ljubim in zate gorim vekomaj. **Amen.**

Obiskanje

sv. rešnjiga Telesa.

Pervo obiskanje.

Priprava.

O naj slajši Jezus Kristus! iz ljubezni do nas revnih grešnikov tukaj v ozki ječi v podobi kruha prebivaš. Ti ljubeznjivo kličeš, željno pričakuješ in z milostnim sercam vse sprejemaš, kateri te v tem presv. Zakramentu obišejo. Terno verujem, da si tukaj pričujoč, častitljivši od solnca v taki slavi kakor v nebesih, živi Bog in človek od trume angelov moljen in česčen. V duhu ponižnosti in v pepelu svoje nevrednosti spoznam neštete dobre in milosti, katere si mi podelil od perviga dihljeja dozday. Iz vsiga serca

se ti zahvalim zanje, posebno pa za to neskončno milost, da si se nam sam v ti prečudni skrivnosti daroval; da si nam svojo mater Marijo besednico in pomočnico v vsih potrebah zapustil in poklical mene ubogo stvar k sveti katoliški veri. Hočem dans presveto tvoje serce počastiti po slabi svoji zmožnosti, da se ti spodobno zahvalim za neprecenjeni dar prečastitiga rešnjiga Tesa; da ti vse razžaljenja, ki jih od nevernikov, krivovercov, mlačnih in hudobnih katoličanov preterpiš, nekoliko poravnam, in da bi te z današnjim obiskanjem po vsih krajih zemlje vredno in serčno molil, kjer koli ti, o naj ljubeznivši Zveličar! naj manj spoštovanja in počešenja najdeš, in kjer koli si v tem presv. Zakramentu ljubezni od ljudi popolno zapušen. O naj slajši moj Jezus! iz vsiga serca in čez vse te ljubim; žal mi je, oh kesam se, da sim dozdej tvoji dobroti toliko bolečin delal. Glej, moj milostni Zveličar! s tvojo pomočjo sklenem te pri-

hodnjič nikoli več ne razžaliti; vterdi moj sklep in daj mi stanovitnost. Spoznam svojo revšino in nevrednost; vendar se ti vsiga darujem; tvoji službi se posvetim, svoji volji se popolno odpovem. Brez prideržka ti izročim misli, želje, besede in djanje, vse kar imam. Po sveti svoji volji ravnaj z menoj; samo tebi čem dopasti, tebi po vsi moči streči. — Priporočim ti tudi duše v vicah, posebno za ktere sim dolžan moliti in ktere so goréče častile ta sv. Zakrament in blaženo Devico Marijo. Priporočim ti tudi vse grešnike, da jih spokoriš; vse nevernike in krivoverce, da jih pripelješ v sveto katoliško cerkvo. Sklenem slednjič vse svoje želje in zdihljeje z žarečim tvojim sercam, o milostni Odrešenik! ter jih tako zedinjene darujem nebeškemu Očetu, in zdihujem k njemu v tvojim imenu, naj ne zaverže iz ljubezni do tebe pohlevnih mojih prošenj.

Hvaljen in češen bodi brez nehajja naj svetejši Zakrament! Amen.

Premišljevanje.

Vrabec nahaja stanovanje v vsaki hiši; gerlica nareja gnjezdo, v katerim zabrani in ovarva mladiče hudiga vremena in roparske živali. Zakaj pa jaz grešnik v težavah in nadlogah življenja, v tolikih dušnih nevarnostih ne išem zavetja in ubežališa v prijaznih tvojih sotorih? — Oh, Gospod! odpusti mi, hočem te prihodnjič v vsih revah in potrebah pomoči in tolažbe prositi tukaj pred altarjem, na katerim imaš sedež milost, sedež vsih dobrot. O moj Bog! kolika je tvoja ljubezen do nas ubogih grešnikov! Ti iz gole ljubezni do nas zapustiš nebeški raj, kolikorkrat te duhoven na altar pokliče; vse svoje časti in slave, vsiga bliša se znebiš, celo človeško podobo prikriješ in kruh in vino postaneš; se pustiš tudi prestavljati in prenašati v borne bajtice, kakor v svetle palače kraljev. Oh kolikor je duhovnov, toliko ljudem si pokoren; kolikor duš te želi, tolikim se daš povžiti! O ljubezen čez vse ljubezni! o prečudna,

o neslišana ljubezen! Oh previdil si, sladki moj Jezus! vse krivice in razžaljenja, ktere se ti bodo prigodile v presv. rešnjim Telesu. Vedil si, kako boš sam zapušen, zaničevan in — groza me obhaja — celo preklinjan v cerkvah prebival. Vedil si, kako te bodo mučili in terpinčili hudobneži v tih posvečenih hostjah, ker te mnogoterno, z ognjem, z vodo nespodobno končajo. Previdil si dobro, da te bodo lastne ovčice po nevrednih obhajilih znova bičale in grozovito križale.

Vedil si, o preserčni moj Jezus! da te ne bodo ljudje celo z naj potrebnšim preskerbeli, ker so tvoje staniša večkrat nesnažne, nič ozališane, in celo večna luč po lenobi človeški ugasne. In kako mora boleti tvoje očetovsko od ljubezni do nas ranjeno serce, kadar se pred tvojim obličjem celo hudobni ljudje prederznejo na vsako vižo grešiti in te žaliti, posebno z gerdim vedenjem pri službi božji. O naj milejši Jezus! vso to nečast si dobro previdil,

ali iz ljubezni do nas sirot, do nas nehvaležnikov se ne prestrašiš; iz gole ljubezni se tvoje serce še bolj vname in vžge.

O moj Zveličar! da bi jaz mogel z gorkimi solzami ali celo s svojo kervjo vse nesrečne kraje sprati, kjer koli se tebi nečast in krivica godi, kjer koli tvoje presveto Serce prederzno terpinčijo. V svoji nezmožnosti vsaj želim in terdno sklenem, da te bom v tem stanišu ljubezni, kolikorkrat mi bo moč, obiskal, te v duhu ponižnosti in s portim sercam molil in častil, za namestenje vse nečasti in krivice, ki se ti godi po širokim svetu v tem presv. Zakramentu. O da bi mogel vse ljudi na svetu pregovoriti in zbuditi, naj bi tebe samo ljubezen v tem skrivnostnim kruhu ljubili in spodobno častili!

O vsigamogočni Jezus! daj se vsim narodam spoznati; daj, da te vsoljni svet slavi in časti; daj, da bo ves svet enak cerkvi, v kateri se ti bo večna hvala prepevala.

O Bog ljubezni! o ljubitelj moje duše! usliši serčne moje zdihljeje. **Želim** te, o neskončna dobrota! z vso močjo ljubiti; pokoren ti bom in vse bom storil, kar mi zapoveš, brez sebičnosti in brez zanašanja na plačilo. **Želim** ti služiti iz čiste otročje ljubezni, samo zato, da bi povikšal tvojo čast, si prislužil tvoje dopadenje in pomnožil veselje tvojiga žarečiga serca. **Večna** ljubezen tvoja mi bodi edino plačilo za nevredno službo.

O Jezus, ljubljeni Sin nebeškiga **Očeta!** ti bodi moj gospodar; ti gospodari mojo voljo, moje serce in vse kar imam, in za to mi ne daj družiga, kakor samiga sebe, ker tebe ljubim, tebe išem, po tebi zdihujem, tebe želim; po tebi moja duša hrepeni; od gorečih želj do tebe ona medli in omaguje; nič razun tebe neče iméti, oh, **Jezus!** daj se ji v last!

Opravi še duhovno obhajilo, kakor je pri maši rečeno; tudi so dobre molitve pred

in po sv. obhajilu; slednjič še opravi kako molitvo k Bogorodnici Marii.

Drugo obiskanje.

Priprava, kakor pri prvem.

Premišljevanje.

„*Vstani in hiti, moja prijateljica, moja prezala nevesta, in pridi.*“ S temi prijaznimi besedami nagovarja Zveličar vsako dušo, ktera ga obiše v presv. rešnjim Telesu.

„*Preseščna duša*“, ji govori Jezus, „moja prijateljica, ki me tukaj obišes, vstani, vzdigni se iz siromašniga svojiga stanu; glej me tukaj iz čiste ljubezni do tebe pričujočiga, da te obogatim z gnado, ktere ti primanjkuje. Hiti in teci k meni; ne boj, ne ustraši se mojiga veličastva, mojiga bliša; glej, iz ljubezni do tebe sim se vse slave, vsiga veličastva in bliša znebil; ponižal sim se in skor pokončal, da ti odvzamem strah in bojazen, in pridobim zaupanje tvoje. Moja prijateljica si; nič

več nisi sovražnica, ker jaz tebe in ti mene ljubiš. Prezala si moja nevesta; glej, to lepoto ti je moja lepota podelila, pred si bila gerda in studna, in zdaj si angelam podobna, o pridi berž; odpri mi, moja sestra, moja prijateljica, moja golobica; odpri mi svoje serce, ker moji lasje so polni dušeče rose.“ To je sladki glas, to je prijetni glas Jezusov, kteriga vsaka duša sliši pri obiskani presv. Zakramenta. Vso noč pregrešniga življenja, kterimu se je bila duša vdala, je mili Zveličar zanašal in poterpežljivo čakal in zdaj pride sam, pa ne s kervavim bičem svojiga serda, oh on pride v skrivnostnim kruhu z nešteti milostmi orošen, da bi v nji ugasil nečisto ljubezen do sveta, in vžgal ogenj čiste ljubezni do sebe.

O naj milejši Jezus! kdo more veselje popisati, kdo radost misliti, ktero bi imela moja duša občutiti, kadar te v presv. rešnjim Telesu obiše? Kdo si ti, in kdo sim jaz? Ti si živi Bog, neskončno veličastvo, Kralj vsih kraljev,

Gospod nebes in zemlje, ki prebivaš v nedoseženi luči v nebeškem raji; in jaz uboga stvar, nepokorna, nehvaležna, nevredna stvar, z madeži greha vsa osuta! In pri vsi dušni in telesni nevrednosti mi še dovoliš pred tvoje sveto obličje stopiti, me vabiš k sebi v goreči svoji ljubezni, ter se v neskončni dobroti in neslišani ponižnosti celo z menoj naj slajši pogovarjaš.

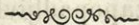
O vse duše, ki Boga ljubite, bodite si v nebesih ali na zemlji; o ne nehajte ga ljubiti; o ljubite ga, ker Gospod je prijeten, Gospod je sladak; o ljubite ga še zame!

O Marija, moja mati! sprosi mi milost od svojiga Sina, de bi ga mogel prav resnično iz vsiga serca, iz vse duše, iz vsih moči ljubiti in uživati.

O moj Jezus! moje vse! tukaj pred altarjem tvoje dobrote se tebi v prijeten dar sežgem. Vse kar imam, tvoje naj bo; vse svoje veselje, vso svojo voljo tebi posvetim. Ti zgoli ljubezen, ti nezapopadljivi Bog ljubezni!

ti me vladaj, ti kraljuj nad menoj, ti pripni nase z vezmi ljubezni moje serce; pokončaj v meni vse, kar tebi ni všeč, in žareči meč tvoje ljubezni naj preseka vse nagnjenja, vse želje in djanja, ktere nasprotvajo tvoji svetosti. Ne pusti v meni celo naj manjši ljubezni do sveta. Oh ljubim te, moj Bog! ljubim te čez vse in samo tebe čem ljubiti na vse veke. Oh nedolžno Jagnje božje, kdaj bom tebi kaj podoben? Kdaj bom čist, kakor lilija, kdaj bom belejši od snega? Kdaj bom od ljubezni do tebe vnet, kakor goré kerubi in serafi, kakor ti sam do mene žariš? Bežite od mene vse stvari, kaj čem od vas, ker mi ljubezni mojiga Ženina ne prinesete; idite in prilizujte se tistim, kateri vas išejo; jaz išem in želim samo Jezusove ljubezni. O Jezus! stori to čudo, vžgi moje serce; samo zate naj gori in popolno zgori. O Jezus, moj Zveličar, daj mi ljubezen, daj mi še večji ljubezen!

Duhovno obhajilo, kakor pri prvem obiskani.

Tri božje čednosti.

V e r a.

Vérujem v tebe, pravi trojedini **Bog**, **Oče**, **Sin** in **sveti Duh**! kateri si vse stvaril, kateri vse ohraniš in vižaš, kateri bobro poplačaš in hudo štrafaš. Verujem, da se je **Sin** božji včlovečil, da nas je s svojo smertjo na križu odrešil, in da nas **sveti Duh** s svojo gnado posvečuje. Vérujem in terdim vse, kar si ti, o **Bog**! razodel, kar je **Jezus Kristus** učil, kar so aposteljni pridgvali, in kar nam sveta rimska katoliška cerkva zapoveduje vérovati. Vse to vérujem, ker si ti, o **Bog**! večna in neskončna resnica in modrost, ki ne moreš ne goljufati, ne goljufan biti. O **Bog**! stori močnejši mojo vero.

U p a n j e.

Upam in se zanesem na tvojo neskončno dobroto in milost, o **Bog**! da

mi boš po neskončnim zasluženji svojiga edinorojeniga Sina Jezusa Kristusa v tem življenji spoznanje, pravo obžalovanje in odpušenje mojih grehov, po smerti pa večno zveličanje dal, in dodelil, tebe od obličja do obličja gledati, ljubiti in brez konca uživati. Upam tudi od tebe potrebne pomoči vse to doseči. Upam to od tebe, ker si ti to obljubil, kateri si vsigamogočen, zvest, neskončno dobrotljiv in usmiljen. **O Bog!** poterdi moje upanje.

L j u b e z e n.

O moj **Bog!** ljubim te iz vsiga svojiga serca čez vse, ker si nar večí dobrota, neskončno popolen in vse ljubezni vreden; ljubim te tudi zato, ker si do mene in do vsih stvari neskončno dobrotljiv. Želim si iz celiga serca, da bi te ravno tako ljubil, kakor so te tvoji nar zvestejši služabniki ljubili, in te še ljubijo. **Z** njih ljubeznijo sklenem svojo nepopolno ljubezen; povikšaj jo

v meni, o dobrotljivi Gospod! bolj in bolj. Ker te tedaj resnično in iz serca ljubiti želim, in si to terdno prizadevam; mi je iz serca žal, da sim tebe, neskončno dobroto, katero čez vse ljubim, tebe svojiga Stvarnika, Rešenika in Posvečevavca razserdil. Žal mi je, da sim grešil, da sim tebe, svojiga vsigamogočniga Gospoda, svojiga nar boljšiga Očeta, razžalil. Terdno sklenem, vse grehe in vse hude priložnosti zapustiti, storjene grehe čedalje bolj obžalovati, in nikdar več zoper tvojo sveto voljo ne ravnati. Vzem mi me spet za svojiga otroka, in dodeli mi gnado, ta svoj sklep dopolniti. Prosim te po neskončnim zasluženji tvojiga božjiga Sina, našiga Gospoda in Zveličarja, Jezusa Kristusa. Amen.

Litanije vsih svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,	} usmili se nas!
Sin, vsiga svetá rešnji Bog,	
Sveti Duh, resnični Bog,	
Sveta Trojica, en sam Bog,	

Sveta Marija,	} za nas Boga prosi!
Sveta Mati božja,	
Sveta devic Devica,	
Sveti Mihael,	
Sveti Gabriel,	
Sveti Rafael,	

Vsi sveti angeli in arhangeli, za nas
Boga prosite!

Vse svete verste zveličanih duhov, za
nas Boga prosite!

Sveti Janez Kerstnik,	} za nas Boga prosi!
Sveti Jožef,	

Vsi sveti očaki in preroki, za nas
Boga prosite!

Sveti Peter,
Sveti Pavel,
Sveti Andrej,
Sveti Jakop,
Sveti Janez,
Sveti Tomaž,
Sveti Jakop,
Sveti Filip,
Sveti Jernej,
Sveti Matevž,
Sveti Simon,
Sveti Tadej,
Sveti Matija,
Sveti Barnaba,
Sveti Lukež,
Sveti Marka,

za nas Boga
prosi!

Vsi sveti aposteljni in evangelisti, za
nas Boga prosite!

Vsi sveti učenci Gospodovi, za nas
Boga prosite!

Vsi sveti nedolžni otroci, za nas Boga
prosite!

Sveti Štefan, {
 Sveti Lovrenc, { za nas Boga prosi!
 Sveti Vincenc, {
 Sv. Fabjan in Sebastjan, {
 Sv. Janez in Pavel, { za nas Boga
 Sv. Kozma in Damjan, { prosita!
 Sv. Gervazi in Protazi, {
 Vsi sveti marterniki, za nas Boga prosite!

S. Silvester,
 S. Gregor,
 S. Ambrož,
 S. Avguštin,
 S. Hieronim,
 S. Martin,
 S. Miklavž, { za nas Boga
 prosi!

Vsi sveti škofje in spoznovavci, za nas
 Boga prosite!

Vsi sveti učeniki, za nas Boga prosite!

S. Anton,
 S. Benedikt,
 S. Bernard,
 S. Dominik,
 S. Francišk, { za nas Boga
 prosi!

Vsi sveti mašniki in leviti, za nas Boga
 prosite!

Vsi sveti mnihi in pušavniki, za nas
Boga prosite!

S. Marija Magdalena,

S. Agata,

S. Lucija,

S. Neža,

S. Cecilija,

S. Katarina,

S. Anastazija,

za nas Boga
prosi!

Vse svete device in vdove, za nas
Boga prosite!

Vsi svetniki in svetnice božje, za nas
Boga prosite!

Bodi nam milostiv, zanesi nam, o Go-
spod!

Bodi nam milostiv, zanesi nam, o Go-
spod!

Od vsiga hudiga,

Od vsiga greha,

Od svoje jeze,

Od nagle in neprevidene smerti,

Od skušnjav hudičevih,

Od jeze, sovraštva in vse hude volje.

Od duha nečistosti,

Od treska in hudiga vremena,

reši nas, o Gospod!

Od šibe potresa,
 Od kuge, lakote in vojske,
 Od večne smerti,
 Skozi skrivnost svojiga svetiga
 včlovečenja,

Skozi svoj prihod,
 Skozi svoje rojstvo,
 Skozi svoj kerst in sveti post,
 Skozi svoj križ in terpljenje,
 Skozi svojo smert in svoj pokop,
 Skozi svoje sveto vstajenje,
 Skozi svoj čudni vnebohod,
 Skozi prihod tolažnika sv. Duha,
 V dan sodbe,

Mi grešniki,

Da nam zanesesh,

Da nam odpustiš,

Da nas k pravi pokori pripelješ,

Da svojo sv. cerkev vižáš in ohraniš,

Da pastirja apostoljskiga in vse
 cerkvene stanove v svoji sveti
 veri ohraniš,

Da sovražnike svete cerkve ponižáš,

Da keršanskim kraljem in oblastnikom
 mir in pravo enovoljnost daruješ,

reši nas, o Gospod!

prosimo te, sliši nas!

Da vsimu keršanskimu ljudstvu mir
in edinost daš,

Da nas vse v svoji sveti službi po-
terdiš in obderžiš,

Da naše misli k nebeškim željam
povzdigneš,

Da vsim našim dobrotnikom večne
dari dodeliš,

Da duše naše in naših bratov, bliž-
njih in dobrotnikov večniga po-
gubljenja rešiš,

Da sad zemlji daš in ohraniš,

Da vsim vernim dušam večni pokoj
dodeliš,

Da nas uslišiš,

Sin božji,

prosimo te, sliši nas!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe svetá;
zanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe svetá;
usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe svetá;
usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš i. t. d.

V. In nas ne vpelji v skušnjavao.

O. Temuč reši nas hudiga. Amen.

M o l i t v e.

1. K svetimu rešnjimu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

V. Kruh z nebes si jim dodelil.

O. Ker ima vso sladkost v sebi.

M o l i m o.

O Bog! kateri si nam v prečudnim Zakramentu spomin svojiga terpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojiga telesa in tvoje kervi takó častiti, da sad tvojiga rešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha Bog vekomaj. Amen.

2. Za odvernjenje vsih nadlog in nevarnost.

Vsigamogočni večni Bog, nebeški Oče! poglej z očmi neskončne svoje milosti naše reve in nadloge. Usmili se vsih vernih kristjanov, za ktere se je tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus, voljno grešnikom v roke dal, in je tudi svojo drago kri na lesu svetiga križa prelil. Po tem Gospodu Jezusu odverni, milostivi Oče! zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, punte, vojsko, kugo, lakoto, dragino, bolezni in žalostne revne čase.

Vsigamogočni večni Bog! usmili se svojiga služabnika našiga papeža I., in vodi ga po poti večniga življenja, da bo s tvojo pomočjo, kar je tebi prijetno, želel, in z vso močjo storil.

O Bog, pastir in vižar vsih vernikov! glej milostivo na svojiga služabnika našiga škofa I., ki si ga pastirja naše škofije postavil; dodeli, da tistim, čez ktere je postavljen, z be-

sedo in djanjem k dobrimu služi, in tako s čedo, ki mu je zročena, večno življenje doseže.

Bog, varh vsih kraljestev, dodeli svojimu služabniku, našimu cesarju I., tvojo moč, s katero se sovražnik premaga, spoznati in častiti, da bo, ker je iz tvoje volje cesar postal, tudi v tvojim varstvu vselej mogočen.

Razsvetli in poterdi v vsim dobrim duhovske in deželske oblastnike in gosposke, da nas bodo na vse to napeljevali, kar zamore k tvoji božji časti, k našimu zveličanju, k miru in sreči vsiga keršanstva pripomoči.

Prosimo tudi, kakor hočeš, da nam je prositi, za svoje prijatle in neprijatle, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mertve.

Vsigamogočni večni Bog! ki gospoduješ čez žive in mertve, in se usmiliš vsih, ktere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, pohlevno te prosimo, da vsi, za ktere smo se namenili moliti, kateri so še pri življenji, ali

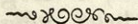
pa so se že s sveta ločili, na prošnje vsih tvojih svetnikov od tvoje dobrote odpušenje vsih svojih grehov dosežejo.

Dodeli nam, o Bog miru! pravo edinost v veri brez vsiga razdertja in ločitve. Preoberni naše serca k pravi pokori in k poboljšanju našiga življenja. Vžgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsi pravičnosti, da ti bomo kakor tvoji pokorni otroci v življenji in v smerti prijetni in dopadljivi.

Tebi bodi vedno priporočeno, o Gospod! vse naše djanje in nehanje, naše delo in opravilo, naše življenje in naša smert. Daj nam tvojo milost tukaj uživati, in tamkaj z vsimi izvoljenimi doseči, da te bomo v večnim veselji in zveličanji hvalili in molili. To nam dodeli, o Gospod nebeški Oče! po Jezusu Kristusu svojim ljubim Sinu, Gospodu našim in Odrešeniku, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha Bog vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.
O. Amen.

Oče naš . . . Češena Marija . . .
(petkrat.)

Lavretanske litanije.

(Ob praznikih Matere božje in ob sabotah.)

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,	}	usmili se nas!
Sin, vsiga svetá rešnji Bog,		
Sveti Duh, resnični Bog,		
Sveta Trojica, en sam Bog,		
Sveta Marija,		
Sveta Mati božja,	}	za nas Boga prosi!
Sveta devic Devica,		
Mati Kristusova,		
Mati milosti božje,		

Mati prečista,
 Mati brez madeža,
 Mati nedolžna,
 Mati presveta,
 Mati ljubeznjiva,
 Mati prečudna,
 Mati našiga Stvarnika,
 Mati našiga Rešenika,
 Devica modra,
 Devica častitljiva,
 Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti božje,
 Začetek našiga veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Skrivnostna roža,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Skrinja miru in sprave,

za nas Boga
 prosi!

Vrata nebeške,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališe grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angelov,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica aposteljnov,
 Kraljica marternikov,
 Kraljica devic,
 Kraljica vsih svetnikov,
 Kraljica brez madeža iz-
 virniga greha spočeta,

za nas Boga
 prosi!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe svetá;
 zanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe svetá;
 usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe svetá;
 usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš. Češena Marija.

M o l i t v e.

1. K presvetimu rešnjimu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno).

Glej molitvo pri litanijah vsih svetnikov.

2. K materi božji.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta Bogorodnica! ne zaverzi naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej vsih nevarnost. O častitljiva in žegnana Devica, naša gôspa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica. S svojim Sinam nas spravi; svojimu Sinu nas priporoči; svojimu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas, sveta Bogorodnica!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Svojo milost, prosimo, Gospod! v naše serca vlij, da, ki smo po angelovim oznanjenji včlovečenje Kristusa, tvojiga Sina, spoznali, po njegovim

terpljenji in križu častitljivo vstajenje dosežemo po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

3. K svetimu Jožefu.

V. Prosi za nas, sveti Jožef!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Naj nam, prosimo, Gospod! zasluženje ženina presvete tvoje matere Marije pomaga, da, kar naša slabost ne premore, nam bode po njegovih prošnjah dodeljeno.

Češena bodi Kraljica!

Češena bodi, kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češena! K tebi vpijemo zapušeni Evini otroci; k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. Oh, obrni tedaj, naša pomočnica! svoje milostive oči v nas, in pokaži nam po tem revnim življenji Jezusa, žegnani sad svojega telesa; o milostiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta Bogorodnica!
O. Da bomo vredni obljub Kristusovih!

M o l i m o.

Vsigamogočni večni Bog! ki si dušo in telo častite **Device** matere **Marije**, da bi vredno prebivališe tvojiga **Sina** biti zaslužila, s pripomočjo svetiga **Duha** pripravil, daj, da bomo, ki se njeniga spomina veselimo, po njenih milostivih prošnjah prihodnjih zlegov in večne smerti rešeni.

4. Za vse potrebe.

Ponižno, Gospod! te prosimo, razveži po svoji milosti naših grehov vezi, in ohrani po prošnjah svoje izvoljene matere ljube **Device Marije** in vsih svojih svetnikov nas, svoje služabnike, naše dobrotnike in naše pohištvo v vsi svetosti; tudi očisti vso našo rodovino in naše prijatle hudobe in grehov, in napolni jih z lepimi čednostmi; dodeli nam mir in zdravje, odverni od nas

vidne in nevidne sovražnike, in odženi vse hude želje; daj nam zdravo vreme in dobro letino, skaži milost našim prijatlam in neprijatlam, in obvaruj to faro z vsimi, kateri v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodnji, in dodeli milostivo vsim vernim keršenikam, živim in mertvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvaruj našiga papeža I., našiga škofa I., našiga cesarja I., in vso našo duhovsko in deželsko gospodstvo, in vse keršansko ljudstvo vsih nadlog in vsiga zlega. In tvoj žegen pridi z nebes na nas, in bodi vselej nad nami. Po Gospodu našim Jezusu Kristusu, Sinu tvojim, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha Bog vekomaj. Amen.

Oče naš. Češena Marija! (petkrat.)

Sveti križev pot.

Sveti križev pot nam živo pred oči postavlja težave, terpljenje in britkosti Jezusove od obsojenja do groba. Zatorej se mora obiskanje sv. križeviga pota s takim duham opravljati, kakor bi res za Kristusam s težkim križem obloženi hodili, ga milovali in svoje grehe, vzrok vsiga terpljenja in britke smerti Zveličarjeve, obžalovali. Molitvice se morajo zbrano, pri-serčno in skesano opravljati. Kdor želi odpustke pridobiti, mora vsaj grehe obžalovati in serčno kesanje čez nje občutiti.

Molitva

pred sv. križevim potam.

Začni, prosimo te, o Gospod! s svojim duham vse naše djanje in sprem-ljaj ga s svojo sveto pomočjo, da se vse naše molitve in dela vselej s teboj začnó in s teboj začete tudi v tebi končajo, po Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Darovanje

svetiga križeviga pota.

O moj dobrotljivi Jezus! ljubim te čez vse, ker si večna dobrota in brezkončna milost. Žal mi je iz vsiga serca, da sim tebe, naj večí dobroto, kdaj razžalil. Darujem ti ta sv. križev pot v tvojo čast, v spomin tistiga težavniga pota, po katerim si zavolj mene uboziga grešnika hodil. Želim se vsih odpustkov vdeležiti, kateri so za sveti križev pot podeljeni, zatorej želim tudi vse tako opraviti, kar in kakor je v zadobljenje odpustkov storiti potreba. Prosim te, o Jezus! dodeli mi gnado in moč, da si zamorem s tem svetim križevim potam v tem življenji milost tvojo, v prihodnjim pa večno veselje prislužiti. Amen.

I. Postanek.

Jezus je v smert obsojen.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si s križem svojim svet rešil.

Premisli prečudno ponižnost nedolžniga svojiga Jezusa, s katero je brez vsiga izgovora poslušal in sprejel krivično sodbo. Tvoji grehi so tiste lažnjive in krivične priče, ktere so sodbo podpisale. Hudoba tvojiga jezika, s katero si se večkrat zoper svojiga Boga in bližnjiga pregrešil, je sodnika oslepila, da je nedolžniga Jezusa v smert obsodil. Ouberni se tedaj k njemu; jokaj in zdihuj bolj s sercam, kakor z ustmi:

O moj ljubeznjivi Jezus! kako nezmerna je tvoja ljubezen proti meni ubogimu grešniku! Tedaj ti za hudobno stvar ječo, vervi, ketine in tepenje terpiš? Ti, nedolžnost, si za krivičnika v tako grozovito smert obsojen? Oh to naj rani moje serce, da objokujem vse grehe, ktere sim z jezikam storil! Obžalujem jih preserčno in kličem k tebi: **O** moj Jezus! usmiljenje, prosim te, usmiljenje in milost, o Jezus! Oče naš ... Češena ... Čast Bogu ...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

III. Postanek.

Jezus vzame križ na rame.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si s križem svojim svet rešil.

Premisli, s kako veselim in radovoljnim sercam dobrotljivi Jezus sveti križ objame, in kako poterpežljivo prenaša tepenje in sovanje neusmiljeniga ljudstva. Oh ti pa poln nevolje in nopoterpežljivosti bežiš na vso moč pred križem! Kaj ne veš, da brez križa se nebeško veselje ne zadobi? Oh! objokuj svojo slepoto, obrni se k svojimu Gospodu, zdihuj in prosi ga:

Ne tebi, o Jezus! ne tebi, ampak meni se spodobi križ. O težki križ, kteriga so moji grehi tebi naložili! O ljubeznjivi Jezus! dodeli mi gnado in moč vse križe objeti, ki sim jih zaslužil z grehi. Oh stori, da bom voljno objel svoj križ in se popolno od sveta ločil; daj mi, o terpeči Jezus! tako ljubezen do križa, da bom s tvojo služabnico sv. Terezijo vselej vošil in

želel: terpéti ali umréti, umréti ali terpéti.

Oče naš... Češena... Čast Bogu...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

III. Postanek.

Jezus pade prvič pod križem.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si s križem svojim svet rešil.

Poglej in premisli, kako tvoj Jezus zavolj tolike prelite kervi ves oslavljen prvič na tla pade. O groza, kako je s pestmi bit, z nogami taptan in sovan! in vender ni slišati pritožbe, celo nevolje ne iz pohlevnih njegovih ust. Ti pa tožiš in češ obupati, če le majhen križ občutiš ali slišiš zoperno besedo. Oh sovraži svojo nepoterpežljivost, svoj napuh in svojo nečimurnost, in zdihuj k Jezusu:

O ljubeznjivi Jezus! glej, jaz naj nevredniši grešnik klečim pri tvojih nogah. Oh, kolikrat in v kakšne grehe sim zabredel! Oh kolikrat sim se v globočino hudobij pogreznil! O mili

Jezus! podaj mi svoje roke! Pomoči, o Jezus! pomoči pri tebi išem, da vse žive dni nikdar nikoli v smerten greh ne padem in tako v zadnji uri svoje zveličanje upati zamorem.

Oče naš ... Češena ... Čast Bogu ...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

IV. Postanek.

Jezus sreča žalostno svojo mater Marijo.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si s križem svojim svet rešil.

O kako neizrečeno žalost in bolečino je občutilo milo serce Jezusovo! Oh s kakšno grenkobo in žalostjo je bilo napolnjeno Marijno serce, kadar sta se srečala! Poslušaj, o nehvaležna duša! „Kaj ti je storil moj sin?“ Marija k tebi kliče. — „Kaj hudiga ti je storila moja mati? Oh zapusti vender svoje grehe, zavolj kterih midva tako žalost in martro terpi-va,“ ti Jezus govori. O grešnik! kaj praviš k temu? Se ne pretrese zadeto serce? Oh prosi in zdihuj s skesanim sercam:

O božji Sin Marije! o presveta mati mojiga ljubiga Jezusa! ves stert in ponižan klečim pri vajnih nogah. Oh jaz sim tisti izdajavec; jaz sim z grehi meč brusil, kateri je ranil vajne serci. Oh iz serca mi je žal; odpustita mi, pohlevno prosim. Milost, o Jezus, milost, o Marija! Po svoji veliki milosti mi dodelita gnado, da kar nikdar več ne bom grešil, temuč da bom vajno grenko terpljenje in bitko žalost noč in dan premišljeval in serčno objokoval.

Oče naš ... Češena ... Čast Bogu ...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

V. Postanek.

Simon Cirenejčan pomaga Jezusu križ nositi.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si s križem svojim svet rešil.

Spomni se, da si ti tisti Simon, ki si ves podveržen nečimurnosti, mehkužnosti in sladnosti svojih počutkov; ki nosiš svoje križe nerad in le z veliko nevoljo, ko se jih ubraniti ne moreš. O trinog!

zbudi enkrat svoje serce in usmili se tako obloženiga Zveličarja. Sprejmi radovoljno in objemi vse križe, reve in nadloge, ktere ti bo ljubeznjivi tvoj Oče poslal. Trdno skleni, ne samo vse zopernosti krotko in pohlevno poterpeti, ampak tudi svojimu Bogu zanje hvaležniga se skazati. V vsih težavah takole k njemu zdihuj:

O naj milejši Jezus! hvalim te za toliko priložnost, ktero mi daš, da bi zamogel zate terpeti in sebi kaj prislužiti. **O** moj Bog! daj mi milost in gnado, da bom vse, kar se mi bo v življenji težkiga prigodilo, z vdanim sercam preterpel in se tako večniga veselja vdeležil. Stori, o mili Jezus! oh stori, da bom tukaj s teboj jokal in terpel, potlej pa tudi s teboj v nebesih se veselil in gospodoval.

Oče naš ... Češena ... Čast Bogu ...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VI. Postanek.

Veronika poda Jezusu potni pert.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si s križem svojim svet rešil.

Poglej in premisli v tem pertu sveto obličje svojiga Zveličarja. O ljubi Jezusa, goréče ga ljubi in s to ljubeznijo vtisni njegovo obličje v svoje serce. Oh presrečni, kdor z Jezusovim obrazam v svojim sercu živi in se ž njim v večnost preseli! Zatorej prosi te gnade in zaupno Kristusa na pomoč kliči, rekoč:

O prežalostni moj Jezus! prosim te, vtisni v moje serce sveto obličje svoje, da bom brez nehanja nate mislil, noč in dan tvoje grenko terpljenje pred očmi imel, ter gerdobo in ostudnost svojih grehov z gorkimi solzami spiral. O mili Jezus! s kruham tvojiga terpljenja hočem svojo dušo nasitvati in moje oči bodo točile potoke solz nad mojimi hudobijami.

Oče naš ... Češena ... Čast Bogu ...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VII. Postanek.

Jezus pade drugič pod križem.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si s križem svojim svet rešil.

Premisli, kako Jezus, tvoj Bog in Gospod, zopet na tléh leži, ves oslavljen od velikih muk in bolečin in od sovražnikov terpinčen in zaničevan. Premisli, da prevzetnost tvoja je Jezusa poterla, in ga na tla potlačila, ker je ne more prenašati. Oh zapusti svojo ošabnost; ne bodi več tako napuhnjen; oh spokori se in skleni ponižniši biti! Prosi tedaj s skesanim sercam:

O prečastiti Jezus! ako ravno te vidim na ojštrim kamnji pod bremenam križa ležati, te vender molim in častim ko svojiga mogočniga, večniga Boga. Prosim te, mili Jezus! poterdi, oh poterdi moj napuh, izderi iz mojiga serca vso ošabnost, da bom svojo nečimurnost spoznal, vse zasramovanje s tebi tako dopadljivo ponižnostjo sprejemal, da bom gnado zadobil tudi s teboj v nebeškem kraljestvu povikšan biti.

Oče naš ... Češena ... Čast Bogu ...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VIII. Postanek.

Jezus tolaži Jeruzalemske žene.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si s križem svojim svet rešil.

Premisli in prevdari v svojim sercu, koliko vzroka imaš jokati in zdihovati prvič nad ljubeznjivim svojim Jezusam, ki zavolj tebe toliko terpi; drugič sam nad seboj, ko tako nehvaležen ostaneš in ne nehaš njega žaliti. Oh kako moreš vender premišljevaje grozovite njegove martre terdoserčen ostati? O kako da se ne staja ginjeno serce v grenke solze notranje žalosti zavolj toliko in takih hudobij, ki Kristusa neprenehama novič križajo? Glej, kako milostniga se Jezus revnim ženam skaže! O zdihuj poln zaupanja in s kesanim sercam:

O prelubeznjivi moj Jezus! kako je vender mogoče, da se moje serce ne stopi od solz prevelike žalosti?

Solzé, o mili Jezus! solzé prave pokore in serčniga usmiljenja mi daj, da se vdeležim z objokanimi očmi in s potertim sercam tiste tolažbe, ktero si tem revnim ženam skazal. Oh ne oberi, o Jezus! svojih milostnih oči od mene. Oh ozri se name uboziga grešnika, da bom tudi jaz poln gnade in tolažbe ob zadnji uri tebe viditi mogel. Oče naš... Češena... Čast Bogu...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

IX. Postanek.

Jezus pade tretjič pod križem.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si s križem svojim svet rešil.

Oh, že tretjič pade Jezus z groznimi bolečinami pod križem. Premisli, kako je Kristus nedolžna in krotka ovčica, od Judov in nevernikov, kakor od steklih volkov bit, tepen, sovan, po robatih in ostrih kamnih semtertje vlačen in kako cerlja njegova presv. réšnja Kri iz prevlečeniga života. Oh nesrečni greh, o studni greh, ki celo Sina božjiga tako grozovito terpinčiš! O grešnik!

kaj celo ene same solzice tvoj poterti in ranjeni Bog ni vreden? Oh zdihuj in prosi ves objokan:

Vsigamogočni Bog! ki nebo in zemljo z enim perstam deržiš, oh, kdo te je tako neusmiljeno na tla vergel? O žalost! noben drugi ne, kakor moja silna pregreha, v katero sim se tolikrat povračal. Moja hudoba ni jenjala grehov delati in zato se je množilo tvoje terpljenje. Pa glej, o mili Jezus! glej me zdaj pri tvojih nogah klečati! Oh s skesanim sercam terdno sklenem svojo hudobijo končati! Z objokanimi očmi ti tisuč (tavžent) in tisučkrat obljubim kar nikdar več ne grešiti. O moj Bog! nikdar več, nikdar več ne!

Oče naš ... Češena ... Čast Bogu ...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

X. Postanek.

Jezusa slečejo in mu želča piti dajo.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si s križem svojim svet rešil.

Premisli, o duša! kako je Jezus zunaj

po životu ves ranjen in stepen tudi znotrej z grenkim želčem mučen. Oh glej grešnik! kakor on tvojo nesramnost, nespodobnost in nečimurnost v oblačilu z nagostjo svojo plačuje in z želčem tvojo požrešnost. Ali moreš svojiga terpečiga Jezusa brez usmiljenja pogledati! Ali se ne uderó solze pomilovanja po tvojih licih? Oh verzi se k nogam naziga Jezusa, zdihuj in reci:

O Jezus! žalostni **Z**veličar moj! kako velik razloček je med teboj in menoj! Ves ranjen si ti, poln grenkosti in ves s kervjo oblit; jaz pa poln nečimurnosti, sladkosti in veselja ali vsaj tak želim biti. **O** gorje mi, nisim na pravim potu! **Oh, mili Jezus!** ti me pelji na pravo cesto; ti mi skaži usmiljenje in ogreni mi vse sladnosti tega sveta, da bom namesti njih hrepenel britkost tvojiga terpljenja občutiti in tako vreden postanem s teboj večno veselje vživati.

Oče naš ... Češena ... Čast Bogu ...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XI. Postanek.

Jezusa na križ pribijajo.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si s križem svojim svet rešil.

Premisli neizrečene bolečine, ktere je Jezus občutil, kadar so mu Judje meso, kite, žile in kosti s čavljí (robatimi žeblji) prebili, da je vse hrušalo. Oh kako je to, da se tvoje serce od žalosti ne razpoči, ko vidiš, da tvoji grehi tako grozovito tvojiga Zveličarja mučijo? O vsaj zdaj toči gorke solze, zdaj ko Jezus na križ pribit neskončne bolečine občuti in terpi. Svoje grehe obžaluj in reci:

O dobrotljivi, zavolj mene križani Jezus! vlij v moje serce strah in ljubezen do sebe. In ker so moji grehi tisti žeblji, ki so tebe na križ pribili, stori, da bodo vse moje hude želje in občutki s teboj na križ nabiti in umorjeni, da bom v življenji in smerti s teboj križan tudi s teboj v nebesih večno kraljevati zamogel.

Oče naš ... Češena ... Čast Bogu ...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XII. Postanek.

Jezus umerje na križu.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si s križem svojim svet rešil.

Odpri svoje oči in premišljuj svojiga z žebli na križ pribitiga Jezusa. Oh poglej vse blede obličje božje; poslušaj, kako milo prosi odpušenja tistim, ki ga križajo in žalijo. Razbojniku obljubi nebeško kraljestvo; svojo mater izroči Janezu; svojo dušo sporoči nebeškemu Očetu in slednjič z nagnjeno glavo umerje.

Tako je tedaj moj Jezus umerl? Oh umerl je na križu in zavolj mene je umerl. O moja duša! kaj boš zdaj počela? Oh ne hodi od njega, kakor s ponižnim in skesanim sercam. Okleni križ in zdihuj k Jezusu:

O prelubeznjivi Zveličar moj! vem in spoznam, da so moji grehi tisti rabeljni, kateri so tebe tako neusmiljeno in grozovito umorili. Oh nobene milosti

nisim vreden, ker sim tebe križal! Pa kakšno veselje in upanje občuti moja duša, kadar te sliši tudi za tiste prositi, ki so te križali. Kaj hočem tedaj zate storiti, ker si ti toliko zame storil? Glej! o Jezus! pripravljen sim in voljan vsim odpustiti, kateri so me kdaj razžalili. O moj Bog! zavolj tvoje ljubezni odpustim vsim, iz serca jih objamem in želim jim vse dobrote skazati, in zato tudi upam ob smertni uri vesele tvoje besede slišati: „Še dans boš z menoj v nebeškem kraljestvu.“

Oče naš... Češena... Čast Bogu...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XIII. Postanek.

Jezus s križa snet je Marii v naročje položen.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si s križem svojim svet rešil.

Premisli, kako oster je bil meč, ki je prebodel serce žalostne matere Marije, kadar je vzela mertviga svojiga Sina v naročje. Vidila ga je vsiga ranjeniga in ker-

vaviga; oh káko žalost in bolečino je ona v maternim svojim sercu občutila! Kteri meč pa je bil tako oster, ki je njeno serce prebodel? Oh, greh je bil, ki je Jezusu življenje vzel! oh, greh je bil, ki je Marijno serce tako močno ranil! Objokuj tedaj ta grozoviti greh; skleni svoje solze s solzami svoje žalostne matere in zdihuj:

O Kraljica vsih marternikov! o kdaj bom vreden tvojo žalost in martro prav razumeti? **O** kdaj bom milost zadobil, tvojo britko žalost v svojim sercu nositi in s teboj terpeti? **O** mogočna Gospa! sprosi mi to milost, da noč in dan svoje grehe obžalujem in objokujem; da bom ves skesan in spokorjen v zaupanji in ljubezni záte umerl in po smerti s teboj večno živel.

Oče naš... Češena... Čast Bogu...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

XIV. Postanek.

Jezusa v grob položé.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo, ker si s križem svojim svet rešil.

Premisli tukaj žalovanje, zdihovanje in jokanje Magdalene, Janeza in družih pobožnih duš, ko jim je bil Jezus odvzet in v grob položen. Zlasti si k sercu ženi težavo in grenko žalost Marije, njegove matere, kadar je ljubeznjiviga svojiga Sina iz naročja zgubila. V premišljevanji leté njene žalosti in njeniga terpljenja se moraš res sramovati, da si pri obiskanju tega križeviga pota tako malo usmiljenja občutil. Oh zbudi svoje serce vsaj zdaj pri zadnjim postanku; poljubi s častjo kamen sv. groba, položi vanj v duhu svoje serce in reci mertvimu Jezusu:

O usmiljeni Jezus! ki si to kervavo pot iz ljubezni do mene storil, v tem grobu ležečiga te častim in molim. Želim in vošim tebe v svojim sercu zapertiga iméti, da bi s teboj sklenjen po tem sv. križevim potu k novimu življenju vstal in se zamogel v tvoji gnadi s tega sveta ločiti. Po zasluženji tvojiga terpljenja, kteriga sim premišljeval, mi dodeli milost, da bo zadnjo uro tvoje sv. rešnje Telo moja popot-

nica; da bodo moje zadnje besede: Jezus, Marija, Jožef! in da svoje slednje zdihljeje sklenem s tistimi zdihljeji, s katerimi si ti na sv. križu svojo dušo zdihtnil. Daj mi z živo vero, terdnim zaupanjem in gorečo ljubeznijo s teboj in zavolj tebe umreti, in potlej s teboj na večne čase živeti. Amen. Oče naš ... Češena ... Čast Bogu ...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

M o l i t v a.

Nebeški Oče, večni Bog! po tisti ljubezni, s katero si poslal svojiga Sina Jezusa Kristusa zavolj mene na svet, in s katero je on po britki svoji martiri in grenki smerti mene rešil; ti darujem ta sv. križev pot, ki sim ga s tvojo milostjo ravno obiskal. Sprejmi to pobožno opravilo v povikšanje svoje časti, v zahvalo za vse meni in drugim podeljene milosti, za odpušenje grehov vsiga sveta, za pomoč vernim dušam v vica, zlasti pa za tiste, za ktere

sim s konca prosil. O milostljivi Oče nebeški! poglej na obličje Kristusa, Sina svojiga; oh usliši glas njegove svete kervi in prizanesi meni ubogimu grešniku. Amen.

Zdaj se moli 6 Očenašev, 6 češenih Marij in 6 čast Bogu, po namenu sv. očeta papeža.

Hvaljen bodi naš križani Zveličar Jezus Kristus in njegova žalostna mati Marija! Amen.

Počešenje terpečiga Jezusa.

Češen mi bodi, o Jezus, Zveličar svetá, ki si zame terpel na lesu sv. križa grozne bolečine in prestal naj britkejši smert!

Češena mi bodi presveta glava Gospoda in Zveličarja našiga Jezusa Kristusa, ki je bila za nas s ternjem prebodela in s terstam neusmiljeno bita!

Češeno mi bodi premilo obličje Zveličarja našiga Jezusa Kristusa, ki je bilo za nas zapljevano in z zaušnicami bito!

Češene mi bodite preljubeznjive oči Zveličarja našiga Jezusa Kristusa, ki ste bile za nas z gorkimi solzami zalite.

Češene mi bodite medotočne usta
Zveličarja našiga Jezusa Kristusa, ki ste
bile za nas z grenkim želčem napajane!

Češene mi bodite svete ušesa
Zveličarja našiga Jezusa Kristusa, ki
ste bile za nas z zaničevanjem in prekli-
njevanjem terpinčene!

Češene mi bodite dobrotljive roke
in noge Zveličarja našiga Jezusa Kri-
stusa, ki ste bile za nas grozovito na
križ razpete in s čavli (robatimi žebli)
pribite!

Češeno mi bodi naj ljubeznjivši
serce Zveličarja našiga Jezusa Kristu-
sa, ki si za nas neskončno žalost in
terpljenje prestalo in še po smerti ne-
usmiljeno s sulico prebodeno bilo!

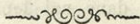
Češene mi bodite ponižne kolena
Zveličarja našiga Jezusa Kristusa, ki
ste za nas tolikrat pokleknile v molitvah
in usmiljenja od Boga prosile!

Češen mi bodi ves život Zveli-
čarja našiga Jezusa Kristusa, ki si bil
za nas kervavo bičan, ranjen, na križ
pribit, umorjen in pokopan!

Češena mi bodi predraga kri Zveličarja našiga Jezusa Kristusa, ki si bila za nas po vsim životu prelita!

Češena mi bodi presveta duša Zveličarja našiga Jezusa Kristusa, ki si bila za nas na križu nebeškemu Očetu izročena!

Zavolj tega izročanja ti tudi jaz, o Bog! dans in vsak dan izročim svojo dušo, svoje življenje, serce in telo, vse občutke in djanje svoje, vse dobrotnike, sorodnike, prijatle in znance; izročim ti duše svojih staršev, séster, bratov i. t. d., in vse duše v vicah. Dodeli, o Gospod! vsim potrebni blagoslov na duši in telesu; posebno nas varuj in reši vsih skušnjav hudičevih, greha in večne smerti. Vtisni pa nam globoko v serce grozne bolečine terpljenja svojiga, da se spominjamo v grenkosti in žalosti greha, in vekomaj tebe več ne žalimo. Amen.

Sv. Alojzi. I.

1.

Začudite se nebesa
 Prahu umerjočimu,
 V glorji čistiga telesa
 Angelu nebeškimu!
 On v besedi, misli, deli
 Je podoba čistosti;
 Čisteji bi ne živeli
 V prahu trupla angeli.

2.

Limbar beli solncá vneti
 Kralj cvetličja je vsiga;
 Vender mir v obličji sveti
 Lepši je Alojzija!
 Čiste misli in živetje,
 Dviška tud bojazljivost
 So zemlje naj lepši cvetje
 So nebeščanam sladkost.

3.

Kaj pomenijo te rane,
 Kaj rudeča rožna kri?
 Oh ljubezni lej neznane!
 Dete mlado pokori
 Se za grehe, ki storilo
 Jih še nikdar ni bilo;
 Truplo deva v sužno silo,
 Tepe z lastno ga rokó.

4.

Šale prazne popustite,
 Ki vam lišp je mar sveta;
 Nad Alojzjem se čudite,
 Oh gorí le za Boga!
 Lej, pogumno verže krone
 In škerlat kraljevi v prah;
 Mu obeta bolji trone
 V družbi svetih božjih to.

Sv. Alojzi. II.

1.

Serce v nebesa povzdignimo!
 Svetnika dans naj lepšiga,
 Alojzija vsi počastimo,
 Hvalimo ž njim Zveličarja!

Alojzi! k tebi pribež'mò
 In svoje serca ti damo;
 Alojzi naš, Alojzi naš!
 Ko zvezda v raj' se lesketaš.

2.

Sam Bog si tebe je prihranil,
 Bil njemu ves si posvečen;
 Gnjus greha te nikol' ni ranil,
 Bil s čistostjo si zaročen.
 Alojzi! k tebi pribež'mò i. t. d.

3.

Moliti te je veselilo,
 Le v Bogu si vse misli imel.
 To serčno b'lo ti je hladilo,
 Po njem si vedno kopernel.
 Alojzi i. t. d.

4.

Zveličarja premišljevali
 In križ objemat' noč in dan,
 Mu dušo in telo darvati
 Si bil goreč in neugnan.
 Alojzi i. t. d.

5.

Marijo si prečisto Dvico
 Zavolj čistosti slavil,
 Jo prosil, klical pomočnico,
 Marije čist služabnik bil.
 Alojzi i. t. d.

6.

In vender angel ti pobožni
 Se postiš, šibaš in mertviš;
 V solzah in kervi preotožni
 Telo nedolžno pokoriš.
 Alojzi i. t. d.

7.

In mi, k' smo toljko že grešili,
 Pokoro še odkladamo;
 O spros' nam, da b' se spokorili,
 Da vender k Bogu pridemo!
 Alojzi! k tebi pribež'mò
 In svoje serca ti damò;
 Alojzi naš, Alojzi naš!
 O zvezda v raji, pros' za nas!

Življenje

sv. Stanislava Kostka.

Svetimu Alojzju je v življenji skor popolno enak sv. Stanislav Kostka. Oba svetnika sta leskečo zvezdo kerstne nedolžnosti med zapeljivim svetom ohranila v polni svetlobi; oba sta ovarvala belo lili deviške čistosti neoskrunjeno od grešne slane; oba sta že v krasni zarji perve mladosti spletla dušec venec nevenljivih čednost, ki nas imajo osramotiti v naši mladnosti in spodbadati k pobožnemu življenju, k veči gorečnosti; oba sta bila žareča častitelja pres. rešnjiga Telesa in blažene D. Marije; oba sta bila plemenitiga rodu in sta mnogo terpela, da sta prišla v jezuitovski stan; oba sta bila en dan svetnikom prišteta. Častimo tedaj oba skup!

Sv. Stanislav, naj mlajši sin Janeza Kostka iz staroslavne, plemenite rodovine, in Margarete Kriske, sestre vojvoda Ma-

zovskega, je bil rojen na Poljskim 28. okt. l. 1550 v tergu Kostkovim. Že dete je bil vnet za Boga, in Bogu se je posvetil, kakor hitro je prišel k zavésti. Stanislavek je bil krotak in priljuden, in nekakaj rajska lepota mu je obsévala milo obličje, da ga je vsak ljubil in spoštoval, ter hrepenel njemu enak postati, kdor ga je le pogledal. Cvetico čistosti je varoval tako skerbno in zvesto, da je celo omedleval, kadar je slišal kako nesramno besedo; zato so mogli starši vedno paziti, da ni zinil kak obiskavec kaj nespodobniga, ali so pa take kar prosili, naj se jim vènder smili nedolžni Stanislavek.

V 14. letu ga pošljejo starši z bratram Pavlam na Dunaj v gojilnico (semenišče) jezuitovsko. Tukaj med množico mladenčev kmali zasvita plamen goréče pobožnosti Sanislavove, in čez malo časa je bil že vsim lep zgled bogoslužnosti. Vsak ga je hotel viditi v molitvi, ker je bil vedno tako zbran in vtopljen v Boga, kakor bi bil popolno zamaknjen že v nebesih pred tronam božjim gledal, vžival in molil presv. Trojico. Časi so mu porosile v molitvi angelsko obličje solze plamteče ljubezni in dušnih sladkost. — V takih priložnostih je bil tako navdan božjiga duha, da ga je vdihal vsakimu, kdor je

kaj govoril ž njim. Poménkval se je rad od Boga, Marije in svetih reči; posvetnost je zaničeval popolno. Pa kmali mu zgineraj sreče in pokoja, začnó se mu britkosti in terpljenje. V gojilnici je bil Stanislav popolno srečen in hvalil je Boga, ki ga je pripeljal v varno zavetje zoper zapeljivost sveta; ali zdaj zapró gojilnico in rejenčki se morajo ločiti. Da bi končala šole, ostaneta Pavel in Stanislav še na Dunaji. Pavel, ki je bil dve leti starji in je hotel Stanislava gospodariti, si sam zbere stanovanje v hiši nekiga lutrana. Pobožni Stanislav mu razodene svoje misli zavolj vere; — pa vse je govoril gluhim ušesam; Pavel se ne da odverniti od té hiše, ker je stala na lepim kraji mesta. Sv. Stanislav je tudi tukaj prav pobožno živel. Vstajal je, ko je brat spal, ter je klečé molil in s serčnimi zdihljeji razlival obtežano svoje serce pred očmi Boga vsevedniga. Ni ga veselila blišavna obleka, ne šumeče veselice, ne mične igre; pred šolo in po šoli je častil presv. rešnje Telo; vsak dan je skušal pri več svetih mašah biti, in v nedeljo ni nikoli opušal popoldanje službe božje; prejemal je vsako nedeljo sv. obhajilo, za katero se je skerbno pripravljaj posebnost postam in drugimi spokornostmi. Prečisto Devico Marijo je po otročje častil in jo

imenoval svojo mater. Nji v čast je molil vsak dan sveti rožnikranc, in kar je kdo lepiga in veličastniga od nje pisal ali povedal, vse si je nabral v bukvice, ter je potem premišljeval in slavil mogočno svojo pomočnico v nebesih. Častil je tudi sv. Barbaro in jo prosil varstva in pomoči v smertni uri, da bi ne umerl brez prejeme sv. rešnjiga Telesa.

Pavel je bolj posvetno živel, in Stanislav bi ga bil rad spreobernal; pa vse prizadevanje je bilo zastonj. Življenje bratovo je Pavla jezilo, ker mu je vest marsikaj očitala. Zato je skušal Stanislava pregovoriti, da bi tako živel kakor on, in se vedel bolj po gosposko, po šegah blagorodnih plemenitnikov. Stanislav pa mu odgovori, da je za kaj imenitnišiga stvarjen ko za svet, in hoče živeti, kakor Bogu dopade. Zdaj ga začne Pavel ob vsaki priložnosti dražiti in zasmehovati; celo preklinja in pretepa pobožniga brata, ki pa vse voljno preterpi zavolj Boga. Čeravno je ta grozovitnost skor tri leta terpela, vender poterpežljiva ovčica ni zinila nikoli nobene pritožbe proti nobenimu človeku. Miren in pokojin je Pavlu stregel in si poskušal njegovo ljubezen pridobiti z vsako rečjo, da le ni nasprotvala vesti njegovi. Kolikor bolj priliznjeno pa so ga

vabili brat in znanci v posvetno življenje, toliko skerbniši in natančniši je primerjal njih naméne in izréke sv. Evangeliju, in zato je ostal vedno nepremakljiv v svojim življenji.

Tepeženje bratovo in morde tudi pre-
 ostra spokornost nakopljete Stanislavu
 smertno bolezen. Rad bi se bil ločil, ali
 groza ga sprehaja, kako bo prejel Jezusa,
 ker lutran mu ga ne bo lahko dopustil v
 hišo prinesti. Tudi bratu je razodel to
 misel; pa ta mu pravi, da bolezen še ni
 nevarna. Zapušen celo od brata se ober-
 ne k Marii tolažnici žalostnih; priporoči
 svojo potrebo sv. Barbari, ktere god je
 bil drugi dan, in jo prosi, naj bi mu ona
 od Boga zadobila to milost, da bi se za-
 mogel še enkrat pred smertjo skleniti z
 Jezusom, Zveličarjem in ženinam svoje
 duše, in glej čudo: Ponoči se mu prikaže
 v rajski svetlobi sv. Barbara, in dva an-
 gela spolnita hrepenečo njegovo željo,
 ker sta mu prinesla presv. rešnje Telo.
 Kmali potem se mu prikaže še D. Marija
 z milim Jezusom, ter mu je dala z ne-
 znano radostjo v sercu tudi telesno zdravje,
 čeravno so se bile po sv. obhajilu bolečine
 tako povikšale, da je bil bolnik že v zadnjih
 pojemljejih. V ti prikazni mu je tudi veléla
 Marija, naj stopi v red jezuitovski.

Že več ko eno leto poprej je čutil nagnjenje k temu redu: pa ni si ga upal razodeti, ker se je bal staršev in rodovine; prepustil je bil dozdej to božji previdnosti. Po ti prikazni pa vse pové spovedniku. in šel je pomoči prosit tiste osebe, ktere bi mu kaj zamogle pripomoči do zvoljeniga stanu, ker rodovina mu je napravljala vedne zapreke in neskončne napotja. Pa zastonj so bile vse prošnje; dokler ni imel očetoviga dovoljenja, ga na Dunaji ne sprejmó v samostan. Kaj mu je zdaj početi? Še enkrat se izroči Bogu in ga prosi, naj mu naznani pomočke, kako bi zamogel spolniti sveto njegovo voljo. Po goreči molitvi in serčnih zdihljajih se čuti nenavadno vnetiga; nekaj ga žene iz Dunaja daleč v tuje kraje, kjer želi stopiti v samostan jezuitovski. Premišljal je strašne težave popotvanja; vedil je, da ga Pavel lahko doteče, ker sam ni imel ne voza, ne denarja; da ga na Nemškim nikjer ne bodo sprejeli v samostan, in bo mogel iti celo v Rim vsaj tri sto milj deleč. Pa ne upade mu serce; še bolj mu raste želja in več ne more ostati na Dunaji. Dobil je priporočilo do slavniga očeta Kanizja v Dilingen-u na Bavarskim; zato jo vdari neko jutro mesca avgusta 1567 po sv. obhajilu kar na rav-

nost proti Dilingen-u. Iz Dunaja pridši zamení svojo suknjo s platnéno; se prepaše s pasam, na katerim je visel rožnikranc; si dobi palico in urno maha svojo pot. Zvečer zapazi Pavel, da brata predolgo ni domu; vest ga speče, ker bi bil utegnil zavolj vedniga tepeženja ubegniti. Dá ga po vsim Dunaji poiskati, pa nikjer ni bilo Stanislava. Zjutraj hitro dirja za njim, ker se mu je dozdevalo, da si je šel samostan iskat. Že ga je bil skor dotekel, pa glej čudo! konji se upró, ne ganejo se dalje; zavijó in obernejo se, ter urno nazaj na Dunaj vihrajo in Stanislav je bil rešen zalezvanja. Z milimi darovi se preživí na težavnim potu, in ko je bil med mestama Avgsburgam in Dilingenam, gre v pricestno cerkvico, kjer je mislil zevajočo svojo dušo z nebeškim kruham oživiti. Pa goljufal se je; bilo je to poslopje lutranska molitnica. Serce ga zabolí, da ne more spolniti kopernéče svoje želje, pa glej zopet čudo! angeli mu prinesó drugič sveto hostjo in ga obhajajo. V Dilingen-u ga predstojnik Jezuitov, oče Kanizi, prav prijazno sprejme, in tudi spozna božji njegov poklic po pismu in po toliki stanovitnosti, pogumnosti in gorečnosti njegovi za ta stan. Vender ga še tri tedne poskuša zlasti v ponižnosti in

pokoršini; mogel je namreč na mizo streči in druge zaničljive dela opravljati. Te opravila so bile plemenitnemu mladenču neznanе, ker so od prve zavésti vedno drugi njemu stregli: vender je zvesto in ročno spolnoval vse svoje dolžnosti, in skerbno je prikrival svoj stan. Slednjič pa ga je razodel oče Kanizi vsim udam, da bi se učili pokoršine in ponižnosti nad tako blagorodnim mladenčem. Odzdaj so ga vsi občudovali zavolj lepih in prečudnih lastnost, posebno zavolj ostre spokornosti, ker je bil v mehkužnosti zrejen, pa se je pokoril tako stanovitno in neutrudeno; vikši so že celo previdili, da bo vélik svetnik, svetla luč sv. cerkve.

O. Kanizi ga pošlje do Rima, da bi ga ondi general Jezuitov sam sprejel v samostan. Stanislav se nič ne ustraši težav skor dve sto milj dolge poti, ampak ves gori, da bi bil že kmali v Rimu. Tukaj se verže brez odlašanja pred generala sv. Frančiška Borgija, in serčno prosi, naj bi ga dobrotno sprejel pod svoje varstvo v red jezuitovski. Ta ga je že poznal po pismih in je prav rad zagotovil in spolnil njegovo prošnjo. Da so ga pred preoblekli, ni hotel kar ene ure zamuditi z ogledanjem slavnoznanih imenitnost Rimskiga mesta. Ko nastopi svoj stan, mu serce rajski-

ga veselja zaigra in trepeta od pred nikoli še občutenih sladkost, ker spolnjena mu je bila hrepeneča želja; našel je mir in pokoj svoji duši, za katero se je toliko bojeval in trudil. Vedno je pravil novincam, da imajo angelsko življenje in naj hvalijo Boga za milost, ker si jih je zvolil v posebno svojo službo.

Tako pobožno in sveto je že perve dni v novicijatu živel, da so ga vikši vsim v zgled postavljali. Dušniga veselja in serčniga miru mu tudi ni móglo skaliti serdito pismo očetovo, v katerim mu je žugal in protil namest zlate verižice (ketnice), katero bi bil nosil pri njem, težke železne okove in večno ječo v gosti temi, ako se ne poverne zopet nazaj. Stanislav pismo prebravši se je sicer milo zjokal, pa le nad slepoto očetovo, da ne spozna zemeljske nečimurnosti in nebeških zakladov; sklenil je, rajši vse tudi smert preterpeti, kakor pa iti iz samostana, zemeljskiga svojiga raja. Stanislav je opravljal vsakdanje svoje dolžnosti prav skerbno v duhu pokore, ker ravno to Bog od nas tirja, ne pa posebnih reči. Ni še svetnik, kdor veliko stori, ampak kdor vse svoje dela opravlja z dobrim namenam. Kar dobriga in lepiga je vidil nad brati svojimi, vse je posnemal, in tako je imel sam na

sebi vse dobre lastnosti vsiga samostana. Kako skerbno je spolnoval zapovedi tudi bratov svojih, nam kaže ta dogodba. En dan veli kuhar Stanislavu in še enimu novincu derv v kuhinjo prinesiti. Da bi se kaj ne poškodvala, jima pové, koliko ima vsak prinesiti. Novinec si je iz gorečnosti preveč naložil, in zato poprosi Stanislava, naj mu pomaga težko breme vzdigniti. Stanislav pa mu smehljaje reče, naj le oddene, kar si je čez povelje naložil, potem mu če rad pomagati. To je novincea jako spodbodlo k natančni pokoršini. Tudi s postam in drugimi ostromi je zatiral poželjivost mesa, pa vselej je slušal glas spovednikov, in kadar so mu vikši količkaj zabranili, je verno njih voljo spolnoval. Krotak, priljuden in ponižen je bil neskončno; nikoli ni mogel slišati kake hvale ali od plemenitiga rodu svojiga. V takih okolinostih je vselej začel govoriti od splošnje človeške slabosti in grešnosti, ali od minljivosti in ničnosti vsih zemeljskih prednost in časti; govoril je od prave vrednosti in cene v božjih očéh. Kadar pa se je pomenkval od Boga in matere svoje Marije, takrat je vesel gorel, in zarja mu je obsevala s svojimi žarki plamteče obličje.

V slavnoznanim redu sv. Ignacija je lepa navada, da dobiva v spodbudo večí

gorečnosti in pobožnosti slednji ud samostana vsak mesec posebniga svetnika za patrona. Sv. Stanislav dobí v začetku avgusta za posebniga patrona sv. Lorenca. Njemu se je močno priporočal, ker se mu je že dozdevalo, da bo še ta mesec umerl. Ravno v začetku avgusta je slišal pridigo, kako kratko je naše življenje na svetu, in kako pripravljeni moramo biti vsak dan stopiti pred božjo sodbo. Domu gredé je rekel bratom: „Mene zadéva ta pridiga, mene. Vam je koristno pripravljanje za smert, meni pa potrebno, ker bom že ta mesec umerl.“ Nekaj dni potem je rekel pomenkvaje se od vnebovzetja D. Marije nekimu očetu: „O kako vesel dan je mogel biti angelam in svetnikom dan vstopa blažene Device v svetle nebesa; Gotovo obhajajo vsako leto ta spomin, kakor mi na zemlji, s posebno slavnostjo in častjo, in tudi jaz upam, da bom pričujoč ob prvem tem prazniku, ki ga bodo zdaj obhajali.“ Po takih besedah še vender noben ni verjel, da bi imela tako mlada, čversta in nadepolna cvetica, kakor je bil Stanislav, tako hitro usahniti, in prijetni duh lepih čednost in svétiga zgleda odvzeti slabotnim ljudém na zemlji. Pa nebeški Ženin čistih duš presaja rad in kmali nježne lilice svoje z merzlīga in burniga sve-

ta v rajske gredice, kjer uživajo in se razcvitajo v vsi slavi v žarkih božje ljubezni, v večni luči svojiga hrepenenja. Tako se je tudi prigodilo sv. Stanislavu.

Dan sv. Lorenca je še posebno praznoval; prostovoljno je tudi ta dan pomagal v kuhnji, kjer je premišljal ogenj ogleđovaje strašne muke pogubljenih v peklü, in terpinčenje sv. Lorenca na žerjavci. To nam kaže, kako lahko človek premišlja in moli ob vsaki priložnosti, ker nas vsaka stvarica kaj posebniga opominja. Na večer tega dne ga strese merzlica in mogel se je uleči. Ko stopi k ležišu, ga prekriža in tudi sebe, ter reče te besede: „Odtod ne bom več vstal, če Gospodu tako dopade.“ Potem je djäl vikšimu, da upa po prošnjah sv. mučenika Lorenca in blažene D. Marije še pred vel. Gospodnico umréti, in pričujoč biti pri tem slavnim praznovanji v nebesih. Do 14. avgusta se bolezen nič ne hujša; in ko reče nekimu bratu, ta noč bo moja zadnja na svetu, ga smehljaše on zaverne, da brez čüda še umréti ne more za tako majhno boleznijo. Zdej pa se mu že začne merzel pot izrivati in kmali omedlí, da so ga težko k zavesti spravili. Nekdo ga je opominjal k veči zaupnosti, pa on mu je odgovoril: „Kaj mi pomaga vse prizadevanje, ker bom gotovo umerl?“

Druga omedlevica vender prepriča pričujoče, da je res smert blizo. Presv. rešnje Telo in sv. maziljenje je sprejel na tleh z neznano pobožnostjo in gorečnostjo, da so vse gledavce solze oblile. Po sv. obhajilu je ponavljal besede: „Pripravljeno je moje serce, o Gospod! pripravljeno je moje serce!“ Zdaj v Boga popolno zamaknjen nekaj časa miren ostane, potem pa poljublja križaniga Jezusa in D. Marijo, in okoli roke si je ovil rožnikranc.

Nekdo ga vpraša, čemu mu je ta rožnikranc, ko ga ne more moliti. „Res ga ne morem moliti, pa spominja me ljube moje Matere v nebesih,“ mu je odgovoril Stanislav. In pri tih besedah je zbral vse moči in je stegal in povzdigoval roke proti nebesam z naj večim veseljem. Po polnoči reče priti še nekterim novincam, da se od njih poslovijo; potem se zahvali vsim skup za skazano očetovsko skerb, jih prosi odpušenja, če je kteriga kaj razžalil ali mu kterikrat slab zgled dal, in reče k predstojniku obrnjen besede sv. Pavla: „Čas je že kratek.“ Zdej začno vsi pričujoči moliti in on obuja, sv. križ v rokah derže, serčno žalost in žaréčo ljubezen. Med tem se zamakne in vidi si nasproti priti blaženo D. Marijo z nešteto množico svetih devic. Toliko pride k zavésti, da na-

znani svoje videnje, potem pa izgovorivši svete imena: Jezus, Marija, Jožef! je šel ob treh zjutraj v nebeški družbi Mariino vnebovzetje praznovat pred tron nedolžnega in brezmadežnega Jagnjeta, kjer naj za nas s sv. Alojzjem vred moli in Boga prosi.

Bil je še le 10 mescov jezuitovski novinec in nepopolno 18 let star. Obličje je enako bilo prejšnjimu, samo bolj veličastno je postalo; pogreb je bil slaven posebno zavolj neštete množice pogrebcov. Ves Rim je vrel k njemu, vsak mu je hotel roke in noge poljubiti, vsak je iskal kak ostanek (kako svetinjo) od njega dobiti, in celo evetice, ki so na njem ležale, so zbirali in skerbno hranili. Kmali je Bog tudi pove-ličal svojiga ljubljenca z mnogimi čudeži. Poljsko si ga je deželni patrona zvolilo.

K a z a l o.

	Stran.
Vvod	3
Nauk od šestnedeljne pobožnosti sv. Alojzja . . .	5
Sporočila sv. Alojzja do častiteljev svojih . . .	7
Red, po katerim naj kristjani živé	13

Življenje sv. Alojzja.

I. Alojzi otrok	22
II. „ v Florenci	27
III. „ prejme prvič sv. zakramente . . .	32
IV. „ v Montferatu	38
V. „ na kraljevem dvoru	43
VI. „ ob volitvi stanu	50
VII. „ se odpové vladarstvu	64
VIII. „ v novicijatu	71
IX. „ v viših šolah	80
X. „ pomiri sovražnike	89
XI. „ zgled ljubezni do bližnjiga . . .	96
XII. „ v bolezni in smerti	101
Čudeži storjeni po prošnji sv. Alojzja	109

Premišljevanje čednost sv. Alojzja.

a) Za vsako nedeljo pobožnosti.

1. Sv. Alojzi zgled ljubezni božje	116
2. Sv. „ „ „ do bližnjiga	122

3. Sv. Alojzi zgled	spokornosti	129
4. Sv. „ „	zatajanja	134
5. Sv. „ „	dušne lepote	140
6. Sv. „ „	deviške čistosti	145

b) Za vsak dan v tednu.

Ponedeljek:	Sv. Alojzi zgled pobožnosti in molitve	151
Torek:	Sv. Alojzi zgled pokoršine	155
Sreda:	Sv. Alojzi zgled češenja D. Marije	158
Četertek:	Sv. Alojzi zgled zvestobe svojimu poklicu	160
Petek:	Sv. Alojzi zgled svete smerti	163
Sabota:	Slava sv. Alojzja v nebesih	167

Molitve v čast sv. Alojzja.

Jutranja molitva ob šestnedeljni pobožnosti	171
Večerna molitva ob šestnedeljni pobožnosti	173
Izročilo in prošnja do sv. Alojzja	175
Vsakdanja molitva k sv. Alojzju	177
Za dar čistosti	178
Zoper nečiste skušnjave	178
Za posnemanje zgleda sv. Alojzja	178
Za stanovitnost v dobrim	179
Za spokornost	179
Za ločenje od sveta	180
Za pobožnost do križaniga Jezusa	181
Litanije sv. Alojzja	182

Molitvenik.

Juterna molitva	186
Večerna molitva	189

	Stran.
Molitva, ko stopiš v cerkvo	193
Sveta maša	194
Sveta pokora	213
Sv. obhajilo	221
Obiskanje sv. rešnjiga Telesa I.	238
Obiskanje sv. rešnjiga Telesa II.	245
Tri božje čednosti	249
Litanije vsih svetnikov	252
Litanije lavretanske	262
Križev pot	269
Počesenje terpečiga Jezusa	289
Sv. Alojzi (Pesem I. II.)	292
Življenje sv. Stanislava Kostka	295

LEKARNA V ŠKOFJI LOKI
Mr. Ph. OTOKAR BURDYCH

